

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm || Martii Et Aprilis

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10259

De S. Theodoro archimandrita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77384](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77384)

rente eius patre, & sanctissimo & viuifico spiritu, nunc & semper & in secula seculorum, Amen.

Hucusquē omnia ex Metaphraſte: cui ſubiungemus ea, quę Sozomenus de Mille epiſcopo, quem hoc ipſo die, id eſt, 22. Aprilis habent Latina Martyrologia, in hiftoria ſua libro 2. cap. 13. annotauit, interprete Latino Ioanne Chriſtophorſono Anglo. Per id temporis, inquit, etiā Milles martyrio occubuit, qui primū apud Perſas militauerat: poſtea autē, relicta militia, vitę genus planē apoſtolicum excolere cępit. Fertur, illum, cū eſſet epiſcopus vrbs cuiuſdam in Perſide creatus, multos ſapenumero cruciatus perpeſſum eſſe, verbera etiā & diſtraſiones membrorum pertuliſſe. At cū neminem in ea ciuitate poſſet ad fidem Chriſtianam traducere, ægrē & iniquo animo ferentem, ciuitatem exēcratum eſſe, indeque deceſſiſſe. Non longō poſt tempore, cū primarij viri illius vrbs in regem peccāſſent, exercitum cum trecentis elephantis eō profectum, vrbem euertiſſe, & velut agrum colentes, in ea ſementem feciſſe.

Millem verō peram ſolū, in qua ſacratum Euangeliorum librum habebat, ſecum geſtāntem, Hieroſolymam precatum ſe contuliſſe: indeque in Aegyptum ad viſendos monachos, qui ibi etatem debebant, conceſſiſſe. Quę autem, quamque admirabilia, & quā diuina facinora ab iſto Mille edita fuerint, teſtes ſunt Syri, qui eius reſ geſtas & vitam literis prodiderunt. Mihi certē ſatis viſum eſt, hęc de eo & de his, qui in Perſide, regnante Sapore, martyrium obiērunt, haſtenū diſſeruiſſe. Nam tormenta illius inſiſta, aut quinam fuerint, ex quōve loco, aut quo genere cruciamentorum martyrio deſuncti ſint, aut quibus ſupplicij affecti, vix à quoquam percerferi poteſt: qui ppe cū tā varij cruciandi modi à Perſis tāto cum ſtudio ad crudelitatem inuenti fuerint. Verū, ut ſummatim dicam, fertur, viros ac mulieres, quorum nomina recenſebantur, martyriū id temporis pertuliſſe ad numerum ſedecim millium: at multitudinem eorum, qui præter hos trucidati ſunt, ne numero quidem compræhendi poſſe: & propterea perdifficile viſum eſſe Perſis, Syris & incolis Edeſſæ, qui multū de hac re laborabant, illorum nomina percerferi.

De S. Mille epiſcopo, quem Latina Martyrologia Meliſſum vocant.

Innumeri martyres ſub Sapore rege Perſarum.

VITA SANCTI PATRIS NOSTRI THEODORI, SICEORVM ARCHIMANDRITAE, A GEORGIO presbytero, eius discipulo, eiusdemque mansionis præſecto conſcripta.

Eſt apud Simeonem Metaphraſtem.

Benedictus Deus & pater Domini noſtri Ieſu Chriſti, qui 22. Aprilis ab antiquis temporibus ſeuos ſuos, tanquā ſtellas, accendit in terra, vt populum ſuū regerent, & quę ad virtutem pietatemque pertinent, edocerent: quos nūc etiā, tanquā lucidos Solis iuſtitia radiōs, ex dulciſſima ſanctarum ſcripturarum lectione veneramur: vt primū innocentia tyrum Abel, Enoch virtute præſtantem, iuſtum Abraham, Iſaac fideliffimum, & Chriſti figuram exprimentem, Iacob ſimplicem, caſtum Ioseph, Iob patientiffimum, Moſen legiſlatorem, ſupplicem Samuelem, Dauid manſuetiffimum, zelantem Eliam, Eliſam rerum mirabilium effectorem, Eſaiam eloquentiffimum, venerabilem Hieremiam, Ezechielem Cherubin deſcriptorem, Danielelem ora leonum obſtruentem, tres pueros ignem extinguentes, Zachariam ſacerdotem, in omnibus Dei mandatis iuſtificationibusque ſine repræhenſione incedentem, Simeonem ſenem, & mundi lumen in vlnis ſuis geſtāntem, Iohannem Baptiſtam ſolitudo inſolam & prophetis antecellentem, duodecim chorū Apoſtolorum, in omni regione ac ciuitate fidem à Chriſto traditam diſſeminantium, martyrum cœtus, qui eam ſanguine ſuo edificauerunt, ſanctorum patrum Concilia, à quibus Apoſtolicę doctrinę dogmata ſunt confirmata, & alios complures, qui in veteri & nouo teſtamēto extiterunt, quorum in ſacris libris fit mentio, quosque ego propter multitudinem ſilentio præterui, magis in ſignes tantum vobis in medium proferens.

Omnes igitur Sanctos, qui certamina ſubiērunt, & ediderunt miracula, Deus mundum.

A a a a d d

Sancti cur
à Deo mū-
do collati.

1. Cor. 2.

Egregia
Theodori
laus.

do largitus est, vt in singulis hominum ætatibus disseminati, tanquàm stellæ quædam, virtutum & certaminum & miraculorum splendore fulgerent, vt eorum doctrina omnes eruditi, & certaminibus roborati, miraculisque confirmati, impiorum infirmitorū perniciem effugerent, & in Christi regnum & gloriam ingrederentur: vbi promissa ab ipso recondita sunt illa bona, quæ nec oculus vidit, nec auris audiuit: nec in cor hominis ascenderunt, quæ præparauit Deus diligentibus se. Sic & in hac ætate benignus ipse Deus noster, quasi splendidam quandam stellam, radios suos emittentem, beatum nobis Theodorum ostendit: qui fuit velut firma quædam columna, & diaboli artes patientia superauit: qui fugauit dæmones, ægrotantibus reddidit sanitatem, pater extitit pupillorum, nutritor pauperum, nudorum indumentum, tutus periclitantium portus, perfugium miserorum, peccatorum dux ad pœnitentiam, baculus inopum, consolator afflictorum, socius Apostolorum, sanctorum particeps, incola regni cælorum, templum Spiritus sancti: qui multos in cælum duxit, omnibus virtutibus excelluit, vberem habuit fontem, ex quo sanitates emanabant: qui ab ætatis initio ad Deum accessit, eiq; ad finem vsque vitæ gratus fuit, vereque Theodorus nomine & factis extitit. Quâ obrem oro vos, patres & fratres, vt dum vitam eius expono, benignas mihi aures vestras præbeatis. Præclara profectò sunt, & admodum vtilia, quæ pro viribus accuratè sum explicaturus. Incipiam enim ab ijs, quæ puer gessit: nam illa quoque sunt optime frugis plena. Vos igitur, qui ad audiendum accessistis, etiam atque etiam obsecro, vt meam imbecillitatem adspicientes, me studijs & precibus vestris adiuuetis, vt munificus & pater luminum Deus, peccatorum meorum oblitus, mihi indigno tantū gratiæ & benignitatis & sapientiæ suæ tribuat, vt diuina & admirabilia huius sancti viri facta valeam enarrare.

Siceon op-
pidum.

Somnium
matris S.
Theodori.

Somnij in-
terpreta-
tio.

Aliud eius
somnia.

Literis dat
operam
Theodo-
rus puer.

In Galatarum regione est oppidum, quod Siceon appellatur, subiectum Anastasiopoli primi Ancyrensiū principatūs. Distat autem Anastasiopoli duodecim passuum millibus. In huius oppidi medio est publica regij cursus via, in qua diuersorium erat, vbi puella formosissima, nomine Maria, commorabatur cum matre Elpidia, & sorore Despenia: quæ quidem ibi commorantes, quæstum faciebant. Eo tempore imperante piæ memoriæ Iustiniano, contigit, vt inter magistratus vir quidam, nomine Cosmas, in equestribus certaminibus clarus, ad partes illas iudex mitteretur. Qui cum in diuersorium illud venisset, perspecta Maria, amore illius captus est, & cum ea concubuit. Concepit mulier ex eo, & in quiete stellam vidit ingentem & claram, è cælo in vterum suum descendere: experrectaque ac timoris plena, ipsi Cosmæ visum narrauit. Qui: Serua te, inquit, mulier, si forte te Deus adspiciat, & tibi det fructum, Episcopatus forte dignum. Et egressus manè, lætus discessit. At mulier cum ad sanctum quendam senem in loco, sex millibus passuum distante, habitantem venisset, narrauit ei somnium, quod viderat. Qui: Magnus profectò vir, inquit, euadet puer, qui ex te nascetur, & plurimum valebit non apud homines, sed apud DEVM. Lucida enim stella regiam significat gloriam, vt iudicant sapientes viri, qui somnia interpretantur. Verum hoc de te dicendum non est: sed splendida virtutum & gratiarum gloria, tibi per stellam abs te perspectam significatur, quam DEVS in tuum foetum infudit. Solet enim seruos suos, antequàm edantur in lucem, in vtero adhuc existentes sanctificare. Hoc cum adisset & Theodosius Anastasiopolis Episcopus, idem iudicauit.

Expleto igitur partus tempore, Dei seruum peperit, & paucis post diebus, vt Christianorum mos est, tulerunt eum ad sanctam Orthodoxorum Ecclesiam: & à sacerdotibus baptizatus est in nomine sanctæ Trinitatis, & Theodorus appellatus est, vt ex nomine perspicuum fieret, cum Dei donum futurum. Cum autem sextum ageret ætatis annum, cupiebat mater eius, vt in regia ciuitate ad militiam educaretur. Itaque cum zonam illi auream, & vestes preciosas, & res alias necessarias parasset, de itinere cogitabat. Verum qua nocte profectura erat, sanctus ei Dei martyr Georgius apparuit: & Quodnam, inquit, mulier de puero consilium cepisti? Ne frustra laborem suscipias, Rex enim, qui in cælis est, ipsum sibi requirit puerum. E somno mulier manè excitata, somnium suum cum lachrymis enarrauit: Appropinquat, inquit, mors filij mei: atque ita labore itineris superfedir. Et cum octo esset annorum puer, cum magistro literis imbuendum tradidit. Is cum Dei gratia maximè omnium esset ad discendum aptus, multum profecit in literarum sapientia: & ab omnibus diligebatur. In ijs autem, quæ agebat probabatur. Nam & cum pueris ludens, eos vincebat.

tebat. Iurare tamen, aut maledicere, aut aliud quicquam absurdum facere, nec sibi ipse, nec alij cuiquam permittebat. Quod si ex rebus ludicris lis aut pugna aliqua oriebatur, eam statim dirimebat.

Erat autem domi eius vir quidam pius, nomine Stephanus, qui cibos artificiosè conficiebat. Nam mulieres illæ postea, relicta vita meretricia, ad bonam frugem redierant, & piè castèque viuebant, multosque Principes & in dignitate constitutos hospitio suscipiebant, & honorem hunc Stephano, qui in arte illa peritus erat, acceptum referebant. At ille quicquid præmij vel à fœminis ipsis, vel ab hospitibus accipiebat, in Ecclesijs impendebat: & manè ac vesperi precationibus vacabat: & in sanctis Quadragesimæ diebus, cum omne cibarium genus mulieribus ministraret, ipse præter pauca panis frustula & aquam, eaque ad vesperam, nihil gustabat. Amabant hunc virum mulieres, & propter ipsius modestiam & humanitatem colebant vt patrem. Puer autem videns eum ita continentem, diuino amore inflammatus, vitam eius cœpit imitari. Sic enim iubet Apostolus: Mementote præpositorum vestrorum, qui vobis locuti sunt verbum Dei: quorum intuentes exitum conuersationis, imitami fidem. Optimum est enim gratia stabilire cor, non escis, quæ non profuerunt ambulanti in eis. Esca enim non commendat nos Deo.

Hunc animi eius zelum ignorantes mater & aliæ mulieres, cum è ludo literario domum hora prandij rediret, cogebant eum vt secum ederet. At ille amplius hora prandij non reuertebatur, sed ad vesperam vsque ieiunus in ludo literario manebat: Et vesperi, cum esset domi suæ, ad Ecclesias cum viro pio Stephano se conferebat: & precationibus incumbens, Christi corpus & sanguinem percipiebat. Atque ita domum reuertens, nihil aliud, nisi iam dicta panis frustula & aquam, sumebat. Cumque multum & à fœminis, & à Stephano moneretur, vt ederet, monitis eorum noluit acquiescere. Orauit autem mater magistrum ipsius, vt hora prandij puerum dimitteret: volebat enim illi persuadere, vt exiguum saltem leguminum cibum sumeret, quoniam propter inedia, & quia tardiùs vescebatur, nimium gracilis euadebat. Magister igitur, intellecta matris voluntate, dimisit eum cum reliquis pueris. Ipse verò, quasi canonicum illud Dauidis exaudiret: In Domino confido, quare dicitis animæ meæ: Transmigre in montem sicut passer? cum è scholis discederet, in asperum montem vicinum se conferebat, vbi sancti martyris Georgij templum erat. Perspicuè verò ab ipso sancto, tanquam ab aliquo adolescente, eò ducebatur: & in oratorium ingressus, diuinarum scripturarum lectioni vacabat. Post meridiem autem ad scholas reuertebatur. Et adueniente vespera, domum petebat: matrique interroganti, cur hora prandij ad se non venisset, ipse se excusans respondebat, coactum esse in scholis manere, quoniam quæ oportebat, non didicisset, & quia languenti stomacho ita fuisset, vt nulla eundi cupiditate teneretur. Itaque mater rursus magistrum monuit, vt filium cum cæteris pueris dimitteret. Ille verò respondit, se id semper fecisse, ex quo primùm ab eâ fuisset monitus.

Cum autem accepisset, eum ad sancti martyris Georgij ecclesiam sese conferre, misit quosdam è seruis suis, qui eum inde abstraherent. Illi puerum ad matrem adduxerunt, quæ comminata est illi atque præcepit, vt rectà ad se è scholis rediret. At ipse pristinam consuetudinem seruauit, à qua mater eum nec admonitionibus, nec minis, nec verberibus potuit auocare, nec initam ab eo abstinentiæ rationem interrumpere. Cum autem decimum ætatis annum impleret, quodam morbi genere, quod regionem illam inuaserat, ipse quoque correptus est, adeò vt in vitæ discrimine versaretur. Tulerunt igitur eum in templum sancti Iohannis Baptistæ, quod non longè aberat, & ad altaris introitum collocarunt. Suprà autem in ipso Crucis receptaculo erat imago Domini nostri IESV CHRISTI, ex qua duæ super ipsum morbo laborantem roris stillæ deciderunt: statimque Dei gratia subleuatus conualuit, & redijt domum.

Cum autem inter matrem & reliquas mulieres dormiret, accedens Christi martyr Georgius, puerum, illis profundissimo interim somno oppressis, excitauit, primum quidem sub Stephani specie, deindè sub propria persona: Surge, inquit, puer Theodore, illuxit aurora: ad precandum in sancti Georgij oratorium ingrediamur. Surgentem autem cum lætitia & alacritate, cum essent adhuc tenebræ, domo deduxit ad sanctum oratorium. Ac multis quidem in via dæmonum dolis terrebatur. Improbè enim illi, ac veritatis inimici sub luporum aliarumque ferarum forma puerum terri-

Aaaa 2 tantes, & fiam.

Eius ad-
huc pueri
ieiunia.

Psal. 10.

Prandii
tempore,
in orato-
rio vacat
lectioni sa-
cræ.

Mirum è
ius ieiunã-
di studiũ.

Imago
Christi.
Nota mi-
raculum.

Dæmones
terrent eũ-
tem puerũ
ad eccle-
siam.

tantes, & vndiquè eum inuadentes, vt deuoraturi, à bono proposito abducere comabantur. Verùm Christi martyr illum educto gladio defendebat, vt ab ipsis feris lædi non posset, alacriusq; deinceps reuerteretur. Hoc autem cum puer quotidie frequeraret, mater & reliquæ foeminae, quæ cum illa erant, cum eum in lecto manè non cererent, suspicatae sunt illum in templo pernoctare. Et mirabantur, quomodo in medio ipsarum dormiens, repente posset, nemine sentiente, surgere. Metuentes igitur, nè à feris deuoraretur, (Lupus enim tunc illac vagabatur, qui pueros deuorabat) ipsum territabant, nè ad oratorium iret, præsertim ante Solis exortum, propterea quòd locus ille defertus & periculosus esset. Quarum ipse consilij non acquiescens, præfinita hora à martyre excitatus, ad oraculum se contulit. Mulieres verò diluculo puerum non inuenientes, ira commotæ, capillis eum inde abstraxerunt. Mater autem verberatum filium ad lectuli spondam alligauit, nec cibum illi dedit. Verùm nocte illa sanctus Dei martyr Georgius gladio accinctus foeminis apparuit, strictoque gladio, irruit aduersum illas minabundus, & : Abscindam, inquit, vobis capita, quia puerum cæditis, & ad me ire prohibetis. Iurantibus autem illis, se id amplius non effecturas, remisit minas, atque discessit.

Nota visionem.

Eius soror Blattam.

Viso S. Theodori.

Vide pueri solitudinē & silentiū

Tentatio diaboli.

S. Georgij us eum liberat.

E somno igitur excitatæ, soluerunt puèrum, blandis eum verbis orantes, nè sibi succenseret, quòd vapulasset : & ex ipso quæsierunt, cuius fretus auxilio, sic ante lucem prodiret. Quibus ille : Primum, inquit, cum Stephano egrediebar : nunc autem formosissimo ac venustissimo iuvene comite egredior. Et ipsæ agnouerunt eum esse martyrem Georgium, quem in quiete conspexerant, cuius præsidio munitum puèrum amplius non prohibuerunt, dicentes : Dei voluntas fiat. Habebat & sororem paruulam, nomine Blattam, quæ magno ipsum amore complectebatur, & adiuuabat ad opus Dei, & cum ipso ad oratorium sæpè interdium venibat, studebatque laborem ipsius subleuare. Quodam die, cum iam multum in literis profecisset, in sancti martyris Gemelli templum, domui suæ propinquum, ingressus, in eo noctem transegit, viditque se quodammodo apud Regem ad stare, cum magna interesset militum copia, & mulier adesset purpura ornata. Audiuit autem ipsum Regem ita se alloquentem : Strenuè pugna, Theodore, vt perfectam in caelesti militia mercedem accipias. Ego insuper in terra quoquè te coram hominibus gloriosum & illustrem reddam. His auditis, somno solutus est, & cum duodecim esset annorum, propter Christi Regis, quem viderat, adhortationem incitatus, cepit ad præstantiora salutisque coniunctiora contendere, seque in vna domus suæ cellula continere ab Epiphania vsque ad ramos oliuarum. Et duabus Quadragesimæ hebdomadibus, prima nimirum & media, neminem prorsus alloquebatur, sed soli Deo vacabat. Abstinencia autem pristina utebatur.

Cæterum cum veritatis hostis diabolus cereret eum spiritalia & præclara contra se arma possidere, vt eum perderet, cogitabat. Quodam igitur die Gerontij discipuli ipsius personam induit, & super asperam quandam rupem, quæ Tzidrama vocatur, eum adducit : & cum in locum excelsum conscendisset, Saluatoris illi tentationem obijciens : Si vis, inquit, optime Theodore, virtutis tuæ specimen dare, deorsum desili. At ille loci altitudinem intuitus, respondit : Loci me terret altitudo. Atquè, diabolus inquit, tu solus inter omnes pueros me fortior iam eras, vincebasque me : nunc autem hoc ego non metuo, sed me deorsum proijciam. Caue, respondit Theodorus, nè id facias, nè præceps labaris, & pereas. Illo autem confirmante, se id sine periculo facturum : Si tu, inquit Theodorus, id feceris, ego item faciam. Stans igitur diabolus super petram, desiliit : & rectus ad Theodorum clamauit : Ecce, inquit, ego saltaui : si vales, & tu idem effice, vt videam, vtrum hac item in re, quemadmodum in cæteris, sis generosus. Puer autem saltus magnitudine territus, considerabat Gerontium nunquam antea tam audacem fuisse. Præstò interim fuit Christi martyr Georgius, apprehensaque pueri manu, illinc eum abduxit : Veni, inquit, sequere me, & nè audias tentatorem illum, qui animam tuam quærit : neque enim Gerontius est, sed nostri generis inimicus. Atque sanctus martyr in oratorio suo puèrum constituit.

In quo ille dum moraretur, mater eius & auia quodam die multis eum blanditijs cohortabantur, vt domum suam reuerteretur, dicentes, se multos præclaros amicos expectare. Sed puer ea scripturæ verba non ignorans : Amicitia huius mundi inimica est apud Deum : Et, Qui vult huius mundi amicus esse, inimicus DEI constituitur.

stituitur: Non enim potest quisquam Deo amicus esse, & Mammona: noluit illis obsequi, ut inde discederet: sed mundi diuitias spernens, easque abijcere cupiens, zonam sibi & torquem atque armillas adimens, ea proiecit in conspectu ipsarum: Scio, inquit, utinam vereri, ne hæc amittam, & idcirco me obseruatis. Accipite igitur, ac discedite. Ego enim hinc non recedam. Quibus illa sumptis, cum eum flectere non possent, abiierunt. Totus enim animo defixus erat in Domino, cuius imitator, & eius vestigia sequens, parentes fugiebat: & ad Deum accurrens, diuitias & domos relinquebat, ut centuplum acciperet, & vitam æternam possideret: quemadmodum, qui hæc promisit, Dominus ait: Qui vult, inquit, venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me. Recte enim puer iustissimus corpus suum abnegauit, & animam tanquam aduersarium affligens ac subigens, crucem in fronte gestabat. Atque ut Petrus, & Iacobus, & Iohannes, & reliqui Apostoli, relictis omnibus rebus, secuti sunt Iesum: sic & puer hic, scripturarum testimonijs fidem habens, eas implere studebat.

Volens igitur Dauidem in canticis imitari, cepit Psalterium ediscere. Magno autem cum labore vsque ad sextumdecimum psalmum edidicit: sed decimumseptimum nullo modo percipere poterat. Quamobrè cum in oratorio propinquo sancti Christophori meditando commoraretur, & non posset ediscere, humi prostratus, Dominum obsecrabat, ut se ad psalmos facillè memoriæ commendandos idoneum redderet. Clemens autem Deus, qui dixit: Petite, & dabitur vobis: id illi concessit, quod flagitabat. Cum enim surrexisset, & Saluatoris imagini supplicaret, dulcedinem melle suauiore sensit in ore suo: & Dei munus agnoscens, dulcedinemque degustans, & Christo gratias agens, deinceps facillè & commodè paucis diebus totum Psalterium memoriæ commendauit. Atque ita omnes Ecclesias frequentabat, psalmis & hymnis & canticis spiritualibus canens, & laudans Dominum. Et vbicunque sanctorum memoria celebrabatur, eò se promptè conferebat. Vnde in peruigilio sancti martyris Euretii Iopolim, quod oppidum quindecim passuum millibus distabat, hora cœnæ profectus ieiunus, cum & precationibus incubuisset, & diuina Christi mysteria percipisset, cursu circa mediam noctem redijt, necessariaque comedit. Sic enim erat in cursu velox, ut facta sponsonne, tribus passuum millibus cum equis currendo certaret, & vinceret.

Iam cum ex Prouerbijs didicisset: Vbi audièris esse virum prudentem, vigilia ad eum: Cum sancto enim sanctus eris, & cum electo electus eris: maximo Dei seruorum desiderio tenebatur. Et vbi audiebat esse virum iustum, cum inuisebat, ut institutam ipsius vitæ rationem disceret. Et apiculæ instar, virtutum eius flores legens, tanquam viaticum quoddam domum reportabat. Erat igitur sanctus quidam pater, nomine Glycerius, in loco, qui Trapezas appellatur, decem passuum millibus distante: ad quem Theodorus accessit, ut ab eò benediceretur, atque ut, quemadmodum Eliseus ab Elia benedictus, duplicem spiritus gratiam accepit: sic & ipse per eius benedictionem maioribus virtutibus & gratijs dignus efficeretur. Nam patris benedictio domum & filiorum labores confirmat. Hunc vir sanctus cum adspexisset, & florentem in ipso virtutem diuinitus agnosceret, hilari eum vultu suscepit, & subridens: Amas, inquit, filii, monachorum habitum? Et vehementer eum amo, mihi crede, pater, respondit, cupioque dignus illo fieri. Et cum ibi magna esset siccitas, egressi ambo sub dio, constiterunt ante concham illic sitam prope templum sancti Iohannis Baptistæ. Et beatus ad puerum: Flectamus, inquit, genua, fili, & oremus Dominum, ut pro clementia sua pluuiam in terram demittat: ex quo intelligemus, vtrum simus in numero iustorum. Precantibus illis, contractum est nubibus cælum: & cum à precatione surrexissent, magnam pluuiæ copiam Deus emisit in terram. Qua Domini benignitate lætatus est senex: & puero subridens: Posthæc, inquit, quicquid proposceris Dominum, largietur tibi. Imple igitur id, quod cupis, & Dominus Deus erit tecum, ut corporis ætate simul & virtutibus crescas. Cum igitur puer à sene benedictionem accepisset, & eum salutasset, domum suam reuersus est.

Sed quartumdecimum iam agens ætatis annum, decreuit omninò domui suæ renunciare, & in oratorio viuere. Qua quidem re cum mulieribus constituta, se contulit in oratorium, & in eo commorabatur. Verùm mater eius, cæteraque mulieres cum beatam eius institutæ vitæ rationem ignorarent, à qua ille, quauis puer adhuc esset, nullo modo recedebat, ei panes puros, & varias volucrum carnes, tum elixas, tum

affas afferebant. Quæ ipse quidem omnia suscipiebat, nè piùm ipsarum animùm videretur aspernari, & quia ieiunium eius erat in abscondito, eis tamen non vescebat: sed illis discedentibus, exibat ex oratorio, & omnia super petram collocabat: & rursùm ingrediebatur. Veniebant autem aues & feræ, atque etiam homines iter facientes, & comedebant. Cibus verò pueri ex ijs, quæ in oratorio offerebantur, constabat: Quòd si nihil offerretur, panis illi solus erat satis.

Stat diu-
tissimè in
aqua geli-
da.

Cùm autem audisset locum quendam, indè octo passuum millibus distantem, qui dicitur Area, sic à Diana & multis dæmonibus, qui illic habitabant, occupari, vt nemo illuc, præsertim in meridie, sine certo mortis periculo posset accedere: ipse Iulij Augustique diebus, posteaquàm horæ terræ preces absoluerat, ad eum locum celeriter contendeat, & toto meridie illic morabatur, vbi Dianæ domicilium esse dicebant. Sed cùm auxilio Dei nihil aduersi reperiret, ad oratorium redibat: vbi sub altaris gradu specum sibi defodit. Ea verò nocte, qua Christi ortus celebratur, cùm ad eum clerici quidam & laici conuenissent, cum illis ab oratorio ad flumen transeundum descendit. Ipse autem solus in aquam ingressus, tandiù in ea stetit, quoad omnis Prophetica, & Apostolica, & Evangelica lectio cum toto sacrificio fuit absoluta. Post autem vix poterat pedes extrahere: sic erant cum luto, glacieque compacti. Atque ita psalmos concinens, ad oratorium redijt: & cùm dies aduenisset, celebritatem peregit, & in specum descendit, ibique ad Ramos vsque Palmarum conqueiuit. Quamobrem omnes, qui hæc conspiciant & videbant, sublatis in cælum manibus, dicebant: Confitemur tibi pater, Domine cæli & terræ, quia abscondisti hæc à sapientibus, & reuelasti ea huic paruulo: quoniam sic fuit placitum ante te.

Vide mirā
pueri abli-
uentiā, &
asperam vi-
ctus ratio-
nem.

Iam auia eius Elpidia vehementer eum commiserabatur: magis enim illum, quàm ambas filias suas diligebat. Itaque veniens ad oratorium, ei, dum quietem silentiumque seruaret, cibum ministrabat, fructus nimirum, aut olera, idque sabbato, & die Domini. Nam reliquis diebus nihil omninò gustabat. Hæc autem Anastasiopolis episcopus Theodosius cùm audiisset, valde gaudebat, eumque apud omnes laudabat, dicens illum Dei instinctu commotum ea facere. Quodam autem die honestatis inimicus diabolus fecit, vt ex frigore in morbum incideret, & moueri non posset. Verùm ei dormienti sanctus Christi martyr Georgius adstitit: & dixit ei: Quis causa fuit, fili, vt in morbum incideres? At ille considerans immundum coram se stantem dæmonem: Iste, inquit, impurus ac detestandus me in morbum coniecit. Martyr verò vehementer dæmonem torquens, in fugam conuertit: & apprehensa Theodori manu: Surge, inquit, & conualece. Neque enim amplius execrandus iste dæmon apparbit in cōspectu tuo. Statim igitur puer excitatus surrexit sanus.

Luc. 9.

Sed Deus clemens, qui suis sanctis Apostolis potestatem dedit, vt dæmones eijcerent, & morbos curarent: dedit & illi gratiam aduersus dæmones, vt eos ab hominibus expelleret, & ægrotantibus mederetur. Nam post sanctam Paschæ celebritatem quidam homo tulit ad eum quodam die filium vnicum, à spiritu immundo vexatum: & fide ductus, orabat sanctum puerum Theodorum, vt filiolum suum curaret. Verùm ipse nesciebat, quid ei faceret: sed excusabat se, quòd esset iuuenis. Pater autem illius vexati lachrymans, dedit illi flagellum, & dixit: Hoc accipe, Domine mi serue Dei, & minans filio meo, percutere illum, dicens: Exi, exi, spiritus immunde, ab hoc puero in nomine Domini mei. Fecit, vt erat edoctus, sanctus Theodorus: & turbatus dæmon cepit eum irridere, & tanquam insanum prædicare: & si quid ab illo audiebat, idem ille resonabat: & bidui spatio nihil ille respondit. Tertio autem die idem puero fecit Christi puer Theodorus. Tunc dæmon rursus commotus, cepit vociferari: Exeo, puer, exeo, nec amplius resisto, Da mihi horam. Illo autem ad altare ascendente, dæmon clamauit ad hunc modum: O magna vis Nazaræi, hæc aduersum nos excitantis. Ex quo enim in terram descendit, homines in nos armauit. Er nunc scorti filio concessit eijciendi nos potestatem. Heu mihi misero, à quo puero expellor? Neque enim gratiā illi è cælo demissam ferre possum. Magna naturæ nostræ ab hoc meretricis filio calamitas imminet. Multos enim è nostro grege ex hominibus extrudet. Doleo autem, quòd hic in me exercet imperium: nec audeo redire ad patrem meum diabolum, cùm à tali puerulo sim expulsus. Nam si id mihi à sene aliquo contigisset, haud ita magnum dedecus arbitrarer. Execranda dies, in qua genitus es. Hæc illo dicente, sumens puer Dei Theodorus ex lucernæ oleo, vexati caput vnxit, & signo Crucis adhibito, inceptuit eum, dicens: Exi iam, spiritus impurissime, & noli amplius nugari. Et vociferans dæmon pro-

proiecit puerum ante pedes eius, & exiit ab eo. Iacebat autem tanquam mortuus. Ex quo turbatus puer, defunctum illum existimabat. Sed dixit ei pater illius: Manum illi porrige, atq; iacentem excita. Quo facto, statim in se rediens puer ille surrexit. Itaque Dei gratia sanum reddidit patri. Res autem vulgata fuit per totam illam regionem. Quamobrem omnes Deum collaudabant, qui intellectum dat paruulis & gratiam.

Expellit
demonem
oleo &
Crucis si-
gno.

Christi igitur præcursores & Baptistam Iohannem in hoc item imitatus est, manens in solitudine, quoad populo demonstraretur: & illa Apostoli Pauli verba in se expressit: Sancti omnes per fidem vicerunt regna, operati sunt iustitiam, adepti sunt repromissiones abiecti, afflicti, vexati, in solitudinibus errantes, in speluncis & in cauernis terræ. His salutaribus scripturis incumbens, non auditor earum tantum, sed effector extitit, adiuuante Christo, qui bonum eligentibus semper fauet. Superiorem igitur montis partem ascendit, & petram inuitus ad se tegendum idoneam, suffodiens sibi speluncam amplam fecit: obstructoque aditu, in ea latitabat. Tunc autem accidit, ut milites illac iter facerent. Quarè cum à propinquis puerum in oratorio, tum alibi perquisitus non inueniretur, suspicabantur, eum à militibus ablatum esse, commoueruntque principem, ut milites comprehendendos curaret, quò puerum restituerent. Verùm cum nec sic inuentus esset, à feris deuoratum fuisse iudicauerunt. Et luxit eum diu mater cum reliquis sceminis & propinquis, vti iam mortuum. Duos in ea spelunca Christi puer Theodorus annos transegit. Et clericus quidam religiosus Diaconus solus rem nouerat, qui & proprium illi vestimentum asperum dedit, (nam antea à lineis vestibus induebatur) & paululum cibi ex oleribus, & aquæ pusillum (sic enim inter ipsos conuenerat) subministrabat. Promiserat autem eum se nemini indicaturum.

Luc. 1.
Heb. 11.

Latitauit
spelunca
biennio.

Cibus eius.

Matth. 5.

Tandem
innocens
vbi nã sit.

Initiatus
sacris.

1. Tim. 3.

Cæterum videns bonus Deus, qui seruorum suorum curam gerit, labores ipsius, ut verum esse ostenderet, quod dixerat: Non potest ciuitas abscondi supra montem posita: neque accendunt lucernam, & ponunt eam sub modio, sed super candelabrum, ut luceat omnibus qui in domo sunt: omnibus eum patefecit. Cum enim propinquæ ipsius mulieres animaduertissent pium Diaconum super montem frequentius ascendere, suspicatae id, quod erat, eum domi suæ iureiurando obrestatae sunt, ut quicquid de puero sciret, sibi significaret. Ille verò tum iureiurando coactus, tum aspero pueri vitæ instituto commotus, & metuens, nè moreretur, rem aperit: & locum, vbi morabatur, indicat. Tunc latitia plenæ accedentes, reperiunt illum propè mortuum, & ad sancti Georgij oratorium deducunt. Qui aère conspecto, sine voce diu mansit. Caput autem eius fordibus foetebat, & pediculis abundabat, & ossa illius erant nuda, & coma vincta, nec ad eum quisquam præ foetore vermibusque scatentibus poterat appropinquare. Et ad spectus eius erat tanquam mortui. Quamobrem nouus quidam Iob esse propter eiusmodi calamitatem putabatur. Plorabat mater eius, & auia, & reliquæ mulieres. Et cum esset paulisper recreatus, volebant ut domum suam descenderet, & corpus curaret. Quibus ipse noluit assentiri.

Cum autem hæc religiosissimus Anastasiopolis Episcopus Theodosius accepisset, statim ad eum in oratorium accessit, & conspecto capitis eius vlcere, contremuit: & cum illum salutasset, Lectorem declarauit. Magno autem labore fordes eius abluerunt: & pannis lineis vlcera eius abstergentes, capitis comam totoderunt. Postmodum verò Subdiaconum, Diaconum, & Presbyterum instituit: Ecce, inquit, Dei munere omnes cleri ordines consecutus es, ut diuina possis mysteria peragere, ad eorum, qui accedunt, adificationem. Dominus Deus benignus munerum suorum elargitor dignum te faciat, qui & episcopi munere fungaris, & gregem ipsius rectè gubernes & regas. Hæc enim quatuor gratiarum munera adeptus, & habitum etiam monasticum accepturus, huius tantum vnus expertus videris esse: quod tibi Dominus post virtutum tuarum augmentum elargietur. Cresce igitur fide atque virtutibus, & ora pro me. Et cum ei benedixisset, & eum salutasset, redijt in ciuitatem suam. Tunc Christi seruus Theodorus duodeuiginti annos impleuerat. Quapropter multi episcopum incusabant, quòd eum ante legitimam ætatem ad Presbyterij dignitatem pronexisset. Sed religiosissimus episcopus Theodosius respondebat, se non ignorare, Canones non permittere, ut quisquam ante legitimum ætatis tempus, & sine testimonio presbyter instituatur, cum Apostolus sic ad Timotheum scribat: Non neophytum, nè superbia elatus, in iudicium incidat & laqueos diaboli. Sed quemadmodum ipse Paulus Timotheum ætate iuuenem, episcopum consti-

tuit: sic & ego (aiebat) in nomine Domini hunc, propter eius probitatem, Presbyterum institui. Significauit enim mihi Deus, cum esse dignum hoc munere. Et profecto hic iuuenis est à Deo. Quare ne teneram eius aetatem, sed animi nobilitatem, attendite. Quemadmodum & de Dauide Samueli dictum est Non enim sapientes sunt, aetate prouecti, nec senes iudicium norunt, vt Elius in Iob declarat: sed Dei spiritus est in mortalibus, & Omnipotentis spiritus adolentes erudit atque adiuuat, & piam ac rectam viuendi rationem præcipit. His verbis episcopi omnes assenserunt. Nouis autem Christi miles Theodorus proficiebat sapientia & prudentia spirituali: & gratia Dei erat cum illo.

Hæc pueritiæ Theodori instituta ego indignus illius seruus & discipulus Georgius ab eis accepi, qui æquales ipsius, ac condiscipuli cum eo vixerant, & oculis suis ea perspexerant. Plurima etiam ab ipso pio & sancto viro audiui, cum ea ipse de se modestè narraret, vt nos ad æmulationem incenderet. Post obitum autem illius ea conscripsi, vt pueri & adolentes Angelicam eius vitam, & ab omni crimine remotam imitarentur, & digni euaderent regno cælorum, per gratiam Christi Dei nostri, cum quo Patri gloria simul cum sancto spiritu in secula seculorum, Amen.

Dominus Iesus Christus verus Deus noster, qui est iustitiæ sol, lumen ineffabile, perennis fons immortalitatis, vita sempiterna, salus animarum nostrarum, & sapientiæ largitor, det etiam mihi peccatori Georgio seruo vestro tantum virium, & ad dicendum facultatis, vt onus susceptum perferre valeam: & vobis eum amantibus sic animos ad audiendum inflammet, vt præclaram & admirabilem sancti, magnique patris nostri Theodori vitam, ad finem vsque libenter audiat. Iam enim aggrediar ea, quæ pertinent ad eius adolentiam, præcationibus vestris confisus apud Dominum Deum, qui dux eius adiutorque fuit.

Sanctissimus igitur Dei seruus Theodorus, duodeuiginti annorum cum esset, ita Saluatore nostro Deo volente: ad Presbyterij gradum prouectus, diuinæ philosophiæ vacabat, vt se viro prudenti similem declararet, & ex laudabili consilio Domini, relicta patria, domo super arena exædificata, & quæ in illa erant, terrenis rebus, decreuit in eam nullo amplius modo reuerti: seque totum Domino in cordis veritate & fidei plenitudine consecrauit: fundauitque sibi domum super firmam petram, siue animo, siue etiam sensu velis intelligere. Erat enim locus arduus & venerandus, in quo sancti & gloriosi martyris Georgij oratorium construxit, vt facile alienorum ventorum, & futurarum procellarum, instar aquarum insurgentium, impetus, tum fide in Christum confirmata, tum ipsius sancti Martyris auxilio fultus, euicaret atque propelleret. In omnibus diuinis scripturis, vitam nobis æternam propinantibus, versabatur: & sanctum Euangelium semper animo voluens, valde mouebatur, præsertim dum considerabat, quomodo Dominus & Saluator noster Iesus Christus è cælis descendisset, quomodo induisset hominem, quomodo cum hominibus versatus esset, sibi que Hierusalem elegisset, in qua cruciatuum ferret acerbiter, ageretur in crucem, sepeliretur & resurgeret. Hæc ille admirans, & terra sublimiora suspiciens, incensus est cupiditate visendi & adorandi loca illa sanctissima, vbi Christi pedes stetit cum & Zacharias propheta gentem & tribum omnem exeret, quæ non adeat & adoret ea.

Cum igitur ad eum venisset mater eius cum sorore, & ambarum parente, communicato cum illis consilio, & inuento ex prouidentia Dei itineris duce, iter suscepit: & præ animi desiderio laborem itineris non sentiebat. Peruenit tandem ad optatam sanctorum locorum ciuitatem Hierusalem, & Crucem salutiferam, sanctamque Resurrectionem, & alium Præsep, atque gloriosam Ascensionem, & reliqua omnia salutaria mortis & conuersationis magni Dei & Saluatoris nostri Iesu Christi monumenta adorauit: inuisitque cuncta monasteria, & omnes passim in cellis inclusos patres, eos quoque, qui interiorum solitudinem incolebant: & ab illis benedictionem accipiens, præstantiorum vitæ rationem & instituta perdiscebat. Sed cum ad Iordanem, in quo Saluator & Deus noster baptizatus est, descendisset, ingressus est in propinquum Domine nostræ Dei genitricis templum, quod Chuzoba vocatur: cumque ibi precatus esset, & Archimandritam, & qui cum illo erant, patres consalutasset, habitum ab eis monasticum atque Euangelicum flagitauit. Archimandrita verò cum sciret diuinitus, quis esset, nulla interiecta mora, habitum illi concessit, & simul cum reliquis patribus

Raro exemplo, nec temerè imitando fuit presbyter annos natus 19.

Zach. 14.

It Hierosolymam.

Accipit habitum monasticum.

DE S. THEODORO ARCHIMANDRITA.

837

patribus Deum obsecrauit, vt coram ipso, & coram hominibus probaretur.

Expleta celebritatis eius lætitia, omnibusque consalutatis, & accepta ab illis benedictione, è monasterio in Galatiam ad patriam suam reuersus est, repetijtque sancti Georgij martyris oratorium: vbi magna cum lætitia habitabat, Mosaicæ gloriæ gratia splendens: & ieiunando, & hūmī cubando, vigilandoque & psallendo se magis in dies ædificabat, maioraque à Deo munera tum in dæmonibus eijciendis, tum in morbis curandis accipiebat. Mater autem eius, cūm ea, quæ carnis, non autem Domini sunt, sciret, nec amoris ardorem, quo matres accendi solent, erga filium suum sanctissimum retineret, eo relicto, & ea bonorum parte, quæ sibi conueniebat, assumpta, viro cuidam, nomine Dauidi, in Ancyranorum metropoli claro nupsit. At soror eius Despenia, & mater ipsius Elpidia, & sancti soror Blatta ab eo seiungi se non sunt passæ: sed sanctam eius vitam contemplantes, omni que se modestia & castitate, elemosynisque & precationibus expurgantes, cum pro viribus studebant imitari. Ac Despenia quidem moriens, eum hæredem instituit, & ab ipso sepulta est in templo sancti martyris Gemelli. Blattam autem sororem suam virginem, cūm duodecimum ageret ætatis annum, duxit ipse sanctissimus in Ancyranorum Metropolim, & in grauium virginum monasterio, quod Petrin appellatur, collocauit: vbi monasticum habitum sumens, Deo consecrata est, vixitque sanctissimè. Theodorus autem ad proprium locum reuersus, cūm triennio post beatam hanc sororem in cælestem thalamum ad sponsum suum Christum, cui ipse eam dicarat, bonis operibus plenam misericordiam accepisset, Deo gratias egit.

Eius exetia.

Blattam sororem suam in monasterio collocat.

Beata verò auia eius Elpidia vehementer eum diligebat, & compatiebatur ei, & sæpè ad eum proficiscens, & vitæ ipsius instituta certaminaque considerans, collaudabat Deum, qui ex meretricijs spinis ramum, rosas & fructus eiusmodi proferentem eduxisset, & ex inutilibus lapidibus Abrahæ filium suscitasset: sublatisque in cælum manibus, Deum obsecrabat, vt mentem eius ab omnibus perturbationibus & cupiditatibus remotissimam, in studio pietatis & fide ad finem vsque firmam & stabilem conseruaret. Relictoque hospicio, in quo viuebat, & collectis bonis suis omnibus, vt maiore lætitia frueretur, semper cum ipso versari volebat, eique ministrare. Quod ipse non permisit, sed monuit, vt in sancti martyris Christophori monasterio maneret: ad eamque puellas ab immundis spiritibus vexatas mittebat, vt earum curam haberet, & institueret: & si post curationem manere vellent, eas in sanctis institutis exerceret. Ipse verò hominem quendam mercenarium ex oppido propinquo, nomine Marinum, qui sibi ministraret, accepit.

Elpidia eius auia mirè eum diligit.

Non finit eam sibi ministrare.

Providentia autem Dei, qui dixit: Nè timeas: post hæc eris homines capiens: faciam enim te piscatorem hominum: factum est, vt quidam pio Dei incensus studio, ex oppido Paninorum ad eum accederet supplicans, vt se in contubernium suum reciperet. Quamobrè m gaudio plenus, quòd se Deus solum non relinqueret, eum recepit, & monastico illum habitu induit, atque ita studiosum reddidit, vt quendam à dæmone vexatum is liberauerit. Mulier item ex oppidulo Conchate ad eum se contulit, quæ vteri morbo laborabat: & precibus eius liberata, cūm in vicum Enistratum ad filium suum Philumenum adolescentem, qui tunc literarum studijs incumberebat, venisset, illinc eum abduxit, & sancto obrulit Theodoro, vt eum secum in eisdem vitæ institutis erudiret.

Luc. 5.

Desunt hinc nonnulla in Græco exemplari.

Erat autem in loco illo probatissimus quidam faber ærarius, cti sanctus Theodorus commisit, vt sibi cellulam angustissimam faceret, vt in eam ingressus, & stans ieiunij dies transigeret. Incolæ autem illius loci, fide impulsī, arma rustica ad opus illud conficiendum contulerunt. Atque ita cellula illa perfecta, est sanctitati eius accommodata. Verum cūm eam veller statim ad locum suum transferri, rogârunt homines illius loci, vt eam illie tantisper esse permitteret, donèc alteram ligneam illi similem faciendam curaret, in qua hyeme insequente quiesceret, vt illius formæ exemplum haberent, & postea ipsam ferream cellulam ipsi traderent. Annuit illis sanctus Theodorus. Demum asumentes eum, supplicationibus perduxerunt in locum sanctum ipsius: & in magna salutifera passionis hebdomada, cūm in ea ipsum collocassent, in loca sua reuersi sunt. Cūm igitur alteram ligneam cellulam confecissent, insequenti hyeme

Magna hebdomada passionis.

hyeme ad eum cum supplicationibus accedentes, ipsam illuc tulerunt. Ingressus igitur in cellulam ligneam, in templo sancti Iohannis Baptistæ abstinentiam suam obseruauit à Natali die Christi vsque ad Ramos palmarum. Vnde egressum eum, ac ferrea cellula inclusum, ante illam celebritatem in locum eius reduxerunt. Et accepta ab ipso benedictione, ad loca propria reuersi sunt. Stabat autem eiusmodi cellula sine tecto supra speluncam ipsius sub dio. Et iussit, vt bini ex ferro sibi fierent ad pedum mensuram calcei, binæque manicæ pro manuum mensura, & crux decem & octo palmarum, zona circa lumbos suos.

Præterea cum grauissimam tunicam habere cuperet, prouidentia Dei quidam triplicem lorica[m] attulit decem & octo librarum. Hanc ipse sanctissimus accipiens, gratias egit Deo, qui tam celeriter cum fide perentium desiderio satisfacit. Verum cum seipsum metueret, propterea quod corpus eius nimis cresceret, vt cupiditatibus resisteret, vinculum quoddam perpetuum sibi memoriæ causa reperit, & bina vincula pedibus suis circumposuit: decreuitque illa nunquam abijcere, sed ad tumulum vsque retinere. Cum autem aduenisset dies, in qua Dominus noster Iesus Christus ex sanctissima Dei genitrice Maria nasci dignatus est, vestimento solito lorica[m] induit, & zona ferrea se cinxit, & super collum suum crucem accepit, & manicas induit, deinde in ligneam cellulam ingressus, abstinentiam vsque ad tempus palmarum celebritatis seruabat. Egressus deinde, se in ferrea includebat, affligens corpus suum, & in seruitutem redigens tum angustia loci, tum etiam ieiunio & ferreis oneribus, atque ita confundens diabolum, & varios illius impetus frangens. A CHRISTI autem ortu vsque ad Ramos palmarum, nec pane, nec leguminibus omnino vescabatur, sed pomis tantum & oleribus, idque sabbato solum & die Dominica. Hanc in psalmis canendis regulam obseruabat, vt paulisper cessaret, deinde eisdem repperet.

Porro labor eius per hyemem erat incredibilis. Cum enim niues terram operirent, & venti regnarent, ventorum impetu niue contegebatur, & aqua per collum eius intrâ tunicam penetrans, ad pedes vsque descendebat, & calcei replebantur ac vestimenta: cumque glacie rigerent, non parum illi doloris afferebant. Pedes enim eius congelabant. Nam eam sibi legem prescripserat, vt à galli cantu ad vesperam vsque pedes non moueret è gradu, in quo stabat, neque vllò modo se ad aliquam cellulam partem inclinaret. Quamobrem cum duobus annis prioribus magna vis frigoris fuisset, arborumque & dolia congelarent, ita pedes eius rigeabant, vt eos extrahere non posset. Quare minister eius aqua tepida pedes eius perfundebat, atque ita paulatim è glacie extractos, è gradu præfinito dimouebat. Cum autem anno quodam paschæ calebritas in Aprilis mensis finem incideret, & Quadragesimæ diebus sol esset vehemētior, accidit, vt tum abstinentia, tum solis ardore, tanquam exanimis, in cellula concideret. Quo animaduerso, pius Philumenus sacco cellulam contextit, vt umbram pararet. Verum cum Dei miles se collegisset, videretque umbram, rem agrè tulit, prohibuitque, nè quid amplius eiusmodi fieret.

Deus autem, qui eos, à quibus honoratur, honorat, hæc ab ipso non ambitione gerit, sed animo simplicissimo Dei que studiosissimo, multis rationibus omnibus indicauit: Nam & animalia fera mansuetè cum ipso versabantur, & multa ab eo in homines fiebant miracula. Ex quo enim in ferrea cellula se incluserat, terribilis vrsa per triennium ad eum accedebat continuè, acceptaque de manu eius benedictione, neminem laedens discedebat. Lupus item ad ostium cauernæ, in qua Sanctus erat inclusus, cum accessisset, illic expectabat. Quamobrem egressus minister eius Marinus, visa repente fera, pertimuit, & intrò rediens, rem Sancto significauit. At ille cum grauitate subridens: Nè verearis, inquit, homo timide: neque enim venit, vt iniuriam faceret, sed vt ipsi cibis ministraretur. Da igitur ei aliquid, frater, vt non solum in homines, verum etiam in feras Dei mandatum illud, Omni poscenti te tribue: expleatur. Accepit igitur minister panis frustum & poma, ex quibus solebat Sanctus cum benedictione aliquid accedentibus impartiri, exijtque, & poma tantum obiecit feræ, eam propellens. Quæ cum obiecta comedisset, rursum stabat, & non discedebat, tanquam aliquid aliud expectaret. Tunc ei panis etiam frustum obiecit: quo arrepto, lupus statim discessit. Ingressus autem minister, Sancto rem narrauit.

Rursus cum in cellula ferrea esset inclusus, accessit ad eum quidam lepram habens in toto corpore, ac obsecrans, vt pro se precaretur. Ipse autem precibus adhibitis, iussit,

Nota vita
duritiam.

Mira videtur
parcitas.

Labores
hyemis.

Feræ apud
illum mæ-
suecunt.

Luc. 6.

iussit, vt exueretur: & accepta aqua, precatus est ad hunc modū: Domine Iesu Christe Deus noster, qui per Elisæum prophetam mundasti Naaman Syrum à lepra, qui que, cum ad nos benignitate tua descēdisse, factus homo, antequam mortem subires, verbo leprosum curasti: adspice aquam hanc, & benedicēs ei concede, vt valeat ad emundationem præsentis serui tui, vt sanus recedat ad gloriam & laudem sancti nominis tui. Peractis precibus, & extensa manu, & signans eum figura Crucis, aquam illam in caput eius effudit: & statim ab eo lepra discessit, & totum ipsius corpus mundatum est: & abiit laudans Deum. Eodem morbo cum esset oppressus Presbyter quidam præclarus, nomine Colluras, accessit ad eum, cum adhuc teneretur inclusus, & cum Sancti tunicam induisset, mundatus est.

Beata autem eius auia Elpidia cum omni lætitia & tranquillitate optimis ipsius vitæ institutis & miraculis gaudebat, & puellas diligenter gubernabat, quæ vel liberatæ erant, vel vexabantur: iamque pulcherrimum monasterium ædificarat cum ad optatum vitæ sinem peruenit, quem ipsa præuiderat ex viso quodam, quod sancto Theodoro narrauit: Videbam, inquit, fili mi dulcissime, & lumen oculorū meorum, adulescentem valde formosum, splendidis vestimentis ornatum, aurea fulgentem coma, & illi similem, quem pro sancto Georgio in eius historia pictum cernimus. Hic cum ad me appropinquasset, vitæ tuæ rationem & psallendi regulam cupiebat intelligere. Quam ego illi cum exposuissem, dixit mihi: Cum psallitis, hæc dicite: Benedicite Dominum montes & colles. Deinde subiecit: Magnam profectò gratiam, mulier, consecuta es, quæ nepotem tuum tali in ordine contempsisti. Posthæc viues sine solitudine, cum recta eius viuendi ratione satiata sis. Mihi autem, vt eius adiutori, multum debes: immò verò gratia omnis debetur communi Domino & procreatori Deo, qui dignum eum fecit, vt esset in numero sanctorum seruorum ipsius. Iam igitur quiesce: nam adhuc laborasti. Hæc illa cum narrasset, in morbum incidit, & in pace requieuit: honorificq; ab ipso sepulta est. Iam de matris suæ Mariæ obitu, cum ad eum quidam ex Ancyranorum ciuitate nūcium artulisset, ac diceret, vt ad dorem repetendam mitteret, quoniam sine filiis defuncta esset, ipse nullo modo assentiens, illi respondit: Falleris. nam mater mea defuncta non est. Cumque is proprijs se illam oculis mortuam affiraret conspexisse, rursum respondit: Falleris, vt dixi. Nam mater mea nec mortua est, nec morietur, sed mihi superest, ac viuuit, & manet in secula. Preces tamen pro illa effudit ad Dominum, vnius hebdomadæ spatio ieiunans, vt veniam ei Dominus concederet peccatorum.

Accessit ad eum in speluncam inuolutum & quiescentem quodam die sanctissima Ecclesiæ Heliopolis procurator Theodorus, cognomento Tzuthus, & per ministrum nunciauit ei cum lachrymis: Miserere, inquit, mei, serue Dei, qui in magna verfor calamitate. Mihi enim ministrum meum ad Ecclesiæ prouentus exigendos: ille verò, prouentibus exactis, fugam arripuit. At ego huc illuc cursitans, & ubique conquirens, eum reperire non potui. Supplico igitur sanctitati tuæ, vt Deum obsecres pro me, quò possim illum inuenire. Omnes enim facultates meæ non sunt satis ad id, quod ille abstulit, Ecclesiæ persoluendum. Sanctissimus Theodorus huic respondit ad hunc modum: Si promittis, te illum sine verberibus dimissurum, & nihil ei amplius, quàm quod eripuit, ablaturum, te Deus consolabitur, & tradet eum tibi: sin id recusas, non inuenies eum. Ille iureiurando se id facturum promisit, & ex bonis suis aliquid etiam largiturum, modò prouentus Ecclesiæ restitueret: alioquin sibi vel filios esse nudos relinquendos, vt Ecclesiæ satisfaceret. Tunc orauit Dominum sanctissimus Theodorus, vt minister ille fugitiuus, quocumque in loco esset, ita retineretur, vt inde non posset discedere. Deinde supplici respondit: Vade domum tuam, ibique mane sine vlla solitudine. Confido enim Deum, si id, quod promissisti, perfeceris, celeriter eum tibi redditurum. Lætus ille discessit, tanquam ex Sancti verbis magnum pignus accepisset. Fugitiuus autem precibus eius prope oppidum Nicaënsicum coerceretur, nec inde se poterat extricare: cumque putaret se magnum itineris spatium confecisse, nihil omninò promouerat. Itaque cum ibi essent homines quidam, qui & illum noverant, & procuratorem, & quid esset ab eo factum, acceperant, viderentque eum frustra se labore itineris defatigare, & cum ex eo quæreretur, vnde, aut quò proficisceretur, ineptè respondere: comprehenderunt eum, & rem procuratori detulerunt. Qui cum ab eo sublatum aurum recepisset, redijt ad sanctum Theodorum, Deo gratias agens.

4. Reg. 3.

Aqua benedicta, & signo Crucis leprosum mundat.

Visio Elpidiæ auia eius.

Itemque obitus.

Orat pro matre defuncta.

Furem vir sanctus suis precibus detinet.

Vir

Vir autem quidam ad eum duxit uxorem in diebus Pentecostes, à dæmone vexatâ, qui cum à Sancto increparetur, clamauit: O magna vis. Nè mihi irascaris, ferritore ferue Dei altissimi, nè me in ignem ultionis mittas: neque enim ego sum causa, sed iniustus in hanc ingressus sum. Misit enim me Theodorus, cognomento Carappus, ex oppido Mazamea. Ecce, inquit Christi seruus, præcipio tibi in nomine Iesu Christi filij Dei, nè illam impedias, quò minus negocia gerat sua, donèc rursùm huic reuertatur. Dæmone igitur quiescente, marito dixit, vt cum vxore discederet, fructusque agrorum colligeret, ac deinde reuerteretur. Ità fecerunt. Discedentes enim, fructus suos collegerunt, & ad monasterium reuersi sunt. Verùm cum in templum ingrederentur, vt Sanctissimi vultum adspicerent, cœpit mulier acerbè à dæmone vexari. Quamobrèm maritus eius iurabat, ipsam vsque ad horam à Sancto præfinitam non fuisse vexatam. Verùm cum illic vna esset hebdomada commorati, non ferens dæmon serui Dei increpationem, mulierem ad pedes eius proiciens, discessit: & mulier liberata est, domûque læta cum marito redijt.

Dæmonia
ca libera-
tur.

In loco Mazaniæ, qui est ad Siberim superiorem, sub climate Mnozeniæ, ingruerat mensè Iunij tanta locustarum multitudo, vt nebulæ instar totam regionem operiret, frugesque & fructus omnes deuoraret. Quam quidem calamitatem incolæ conspicientes, audientesque miracula, quæ sanctus Theodorus effecerat, supplices ad eum accesserunt, & ad pedes eius prostrati, rogârunt vt veniret, & precibus suis tantam à se calamitatem expelleret. Profectus cum illis, pertenuit ad catholicam ipsorum Ecclesiam sancti Euenici, in eaque de more mansit. Postridiè verò supplicem populum in agros dimisit, præcepitque, vt quodam in loco consisteret, & Dei misericordiam imploraret. Ipse verò tres accipiens locustas in manu sua, pro populo Dominum obsecrabat: atque interim tres illæ locustæ in eius manu mortuæ sunt. Et gratias agens Deo, dixit ad populum: Reuertamur in Ecclesiam, filij. Deus enim celeriter misericordiam suam nobis ostendet. Reuersi igitur in sancti Euenici templum, diuinum sacrificium peregerunt. Postero autem die in agros egredientes, locustas omnes mortuas inuenerunt: & Deum collaudauerunt.

Locustas
interficat
precibus.

Improbis autem ille, qui bonis operibus, & viris bonis ac Dei seruis semper iniudet, ad huius miraculi inuidiam proprium ministrum mouit, & ad sancti viri, qui illud effecerat, mortem inquirendam incitauit. Hic erat maleficus quidam, nomine Theodorus, de quo supra meminimus, malarum artium peritissimus, qui eodem in loco habitabat. Sed artes illi suæ nihil aduersus sanctum Dei seruum erant profuturæ. Cum igitur homo scelestissimus miraculum à viro sanctissimo factum adspexisset, recordaturque improbum dæmonem suum, quem ipse immiserat, paulò antè eiectum, re infecta, discessisse, inflatus à superbo inimico, subiectique sibi dæmonis nequitia inflammatus, misit, qui sanctum Dei seruum tentarent, & ad mortem vsque affligerent. Verùm qui missi fuerant, non audentes cum vigilantem adoriri, somni tempus tantam latrones expectârunt. Cæterum cum diuina virtute, quæ illum protegebat, fugarentur, audaciores ex ipsis ad nequitiam, viro sancto rursùm appropinquauerunt: sed eadem gratia Dei, tantamquam ignis, ab eo progrediens, ipsos adurebat & persequebatur. Quare cum idem sapius frustra, immò verò cum detrimento suo tentassent, ad eum, à quo missi fuerunt, confusi reuerterunt. Cumque illos interrogaret, cur re infecta redissent, acriterque obiurgaret: Nulla, inquit, est vestra vis: cum enim ad ipsum dormientem accedere, & iniuriam inferre nequeatis, quomodo vigilantem superabitis? Et nos, respondebant illi, multo magis, quam tu, probati inuictique, cupimus in ijs, ad quæ nos mittis, exequendis reperiri. Verùm cum ad eum accedimus, magna ex ore eius egreditur flamma ignis, non huius, qui sensu percipitur, quem nos contemnimus, sed diuini in eo habitantis, à quo comburimur: & idcirco, re infecta, discedimus. In cibo item & potu eius vim nostram miscuimus, sed eam ipse, vtens benedictione, inuilem reddit.

Theo-
dorus malefi-
cus necem
ei machi-
natur per
dæmones.

Cum igitur se Theodorus toties victum doleret, & intidia magis in dies accendere, letale venenum, magno paratum artificio, in piscem coniecit, & per alios quosdam ad Sanctum misit. Ex quo cum Dei gratia, adhibita benedictione, nihil accepisset detrimenti, Theodorus ille confusus, quòd tam mortifero veneno nihil egisset, consideransque, quam imbecilla esset potentia diaboli, & quam magna Dei virtus atque admirabilis, quæ & dæmonum & veneni vim infregisset, & locustas interemisset, ex diabolica respuit ebrietate, & ad virum sanctum supplex accessit, & ad pedes eius

Venenū ni-
hil ei noc-
et.

eius prostratus lachrymans obtestabatur, vt sibi Dei misericordiam impetraret. Vir autem sanctissimus tanti luctus & supplicationis causam requirebat. Cui cum Theodorus suas in eum insidias, & demonum responsa, artificiumque diabolicum, quod in multarum animarum perniciem exercuerat, exposuisset, oraretque, vt se à tali nequitia liberaret, & sanctissimum sibi baptismum impertiret: respondit sanctus Theodorus: Si vis à Deo veniam impetrare, primùm omnia peccata tua confitere: & si quos habes libros maleficos, in medium profer, & quoscunq; homines, aut domos, aut animalia maleficijs tuis obstrinxisti, dissolue, nec amplius ea in quenquam exerce: sed poenitentiam age, & ego Deum, qui vult omnes homines saluos fieri, & ad cognitionem veritatis venire, precabor, vt ea tibi, quæ hæcenus admixisti, condonet. Hæc ille omnia cum se perfecturum iureiurando promississet, omnes libros maleficos protulit, & coram illo combussit. Sanctus autem Theodorus eum prius in religione instituit, & ieiunijs atque eleemosynis purgauit: postea ad salutem lauacrum admisit, & ad nonagintanouem annorum numerum adiunxit, sequæ doctrinæ Iacobi fratris Domini ministrum declarauit, peccatorem ab errore viæ ipsius conuertens, & liberans animam eius à morte, & operiens multitudinem peccatorum.

Accidit autem, vt posteaquam ad mansionem suam reuersus est, in morbum grauissimum incideret, & sancti angeli ad eum miserandum accederent. Ipse verò cœpit flere, ac tristis esse. Erat autem super ipsum imago sanctorum Cosmæ & Damiani, miraculis illustrium: qui tales se illi secundum quietem conspicuos obtulerunt, quales ea pictura exprimebantur. Er accedentes ad eum, quemadmodum solent medici, venarum pulsus explorabant, atque inter se ita colloquebantur, vt de salute eius, propter eam quod vires ipsius concidissent, desperare viderentur, & ad eum conuersi, dicebant: Quid fles, frater? Cur tristis es? Ipse verò respondebat: Quia non egi poenitentiam, domini mei, & quia relinquo pusillum hunc gregem, qui nondum est perfecte institutus, & magna indiget diligentia. Tunc illi: Vis vt pro te supplicemus, vt tibi paululum ad huc ad viuendum spatij concedatur? Si hoc, inquit, feceritis, & tempus mihi ad resipiscendum impetrabitur, & poenitentiam meam, & omnium quæ rectè posthac egero, mercedem lucrabimini. Sancti autem ad angelos conuersi, rogabant eos, vt illius tantisper curam gererent, dum ipsi supplicatum pro illo ad Regem irent. Et cum angeli se id facturos dixissent, sancti Cosmas & Damianus profecti sunt, & pro Theodori salute omnipotentis Regi Christo Deo nostro, qui in caelis est, quiq; & Ezechiae quindecim vitæ annos adiunxerat, supplicabant. Itaque voti compotes reuerterunt, in medio ipsorum habentes adolefcentem, angelis, qui aderant, ad speciem quidem similem, sed gloria præstantiorem: qui præsentem angelos sic allocutus est: Ab eo recedite, placatus enim est communis omnium Dominus & gloriæ Rex, & permittit, vt adhuc in carne maneat. Qui statim vnà cum ipso in caelum redierunt. Sancti verò Cosmas & Damianus: Surge, inquit, frater, & attende tibi ac gregi tuo. Benignus enim & clemens Dominus noster preces nostras pro te suscepit, & largitus est tibi, vt viuas, paresq; cibum, qui non perit, sed manet in vitam æternam, & multarum animarum salutem cures. Hæc locuti, etiam ipsi discesserunt.

Sanctus verò Theodorus, confestim viribus recuperatis, surrexit sanus, & laudabat Deum, maioreq; studio abstinentiæ & psalmis decantandis incumbere, & pro gratia sibi à Deo concessa, multa miracula faciebat, tum in curandis omnibus morbis & languoribus, tum in expellendis spiritibus immundis: sola enim ipsius increpatione aut iussu ab hominibus discedebant. Quibus miraculis multi commoti, domos suas relinquebant, & ad eum accedentes, habitum monasticum & vitam quietam complectebantur. Quidam etiam ex ijs, qui curabantur, nolent ab eo discedere, sed manebant apud illum, & necessaria ministeria exequabantur. Quamobrè cum sancti Georgij martyris oratorium esset angustiùs, quàm vt eos, qui sacrificium peragebāt, & qui ibi commorabantur, quiq; ad precandum conueniebant, capere posset, ad dexteram ipse partem ædem pulcherrimam sancti angelorum principis Michaëlis, tam ætati, quàm huiusmodi commodam, exædificauit. Hæc ad læuam habebat paruum sancti Iohannis Baptistæ oratorium: ad dexteram autem, oratorium sanctissimæ Dei genitricis, semperq; virginis Mariæ: in quo & fratrum regulam constituere decreuit, propterea quod ægroti, & à malis spiritibus vexati, qui, vt curarentur, adducebantur, & qui ad precandum accedebant, in archangeli Michaëlis oratorio, quod die & nocte apertum erat, manebant. In his autem sanctissimus Dei seruus Theodorus, tanquam fructifera olea in do-

Theodorus maleficus resipiscit. Iacob. 5.

Vide sancti viri huiusmodi militat.

4. Reg. 20.

Multi sub eo vitam monasticam complectuntur.

mo Dei, & veluti palma inter spinas versabatur: & monachorum circumdatus choro, in Dei laudibus excelebat. Misit autem socium suum Philumentum ad Anastasio-
lis episcopum, ut eum presbyterum faceret, fratrumque prefectum: quoniam intera-
lios constantia & mansuetudine praestabat.

Iam cum sanctus ac venerandus ille mansionis locus Dei gratia auctus esset, sed ar-
gentea supellestili careret, & vasa tantum marmorea in mysterijs adhiberentur, misit
sanctissimus Theodorus archidiaconum suum ad regiam civitatem Constantinopo-
lim, ut argenteum vas ad sacrorum mysteriorum usum emeret. Ille autem eo profe-
ctus, vas emit à quodam opifice, tum materia, tum artificio singulare, & ad monaste-
rium tulit. Cum igitur postridie peragenda essent mysteria, ostendit archidiaconus
vas illud sanctissimo Theodoro, ut in eo fieret sacrificium. Quod ille mentis oculo
contemplatus, ut sordidum atque inutile contempsit. Cumque Archidiaconus fabre-
facti vasis integritatem pulchritudinemque commendaret, quippe qui nihil amplius,
quam speciem extrinsecus poterat intueri: Nōui ego quoque, fili, inquit vir sanctissi-
mus, vas esse pulcherrimum, quantum ad materiam atque artificio pertinet: sed aliā
ob causam, quā oculis non cernitur, inquinatum est. Vis nimirum, ut arbitror, illud
infecit: Quod si dubitas, dic psalmi versiculū, ut precemur, atque illud intelliges. Quod
ille dum faceret, & vir sanctissimus, inclinato capite, precaretur, sic euasit ipsum vas,
quale solet argentum esse, cum ex camino ignis nigrum educitur. Quo perspecto, fra-
tres Deum collaudarunt, qui per seruum suum id, quod occultum erat, patefecisset. Ve-
rūm cum Archidiaconus illud rursū in manus accepisset, argenteum & splendidum
apparuit. Quamobrē Constantinopolim reuertens, reddidit illud opifici, & causam
narravit. Opifex autem secum ipse considerans, meminit vas ipsum ex argentea me-
retrici situla fuisse conflatum, & rem Archidiacono indicavit, veniam petens, & ro-
gans, ut pro se Deum obsecraret. Alia autem illi vasa pura dedit atque pulcherrima,
quā Archidiaconus ad sanctissimum Christi seruum attulit, priorisque vasis causam
ipsi & fratribus patefecit: qui Deo gratias egerunt.

Gratiano.
polis in
Gordiana
regione.

Iam in Buzæorum loco, sub Gratianopolim sito, cum torrens sic imbris excre-
sceret, ut traicci non posset, cupiebant incolæ pontem ædificare. Cumque adhibitis
artificibus opus propē confecissent, deerant tabulæ quædam lapideæ, ad quas exciden-
das (licet multi dicerent, ad thesaurum auferendum) in collem quendam propinquū
se cōtulerunt. Verū magna inde spirituum exiit immundorum multitudo. Quorum
pars inuasit viros & foeminas illius loci, eosque acerbè cruciabat: pars ceteros in varios
morbos coniecit: complures autem vias & loca finitima occuparunt, & homines ac
bestias, illac iter facientes, iniurijs afficiebant. Quāobrē regio illa magnis tum internis
tū externis calamitatibus laborabat. Cumq; illis in mentē venisset serui Dei Theodori,
decreuerunt illius precibus immundos spiritus adiurare. Ex quo cœperunt ipsi spiritus
non mediocriter formidare, & nomine eius audito, mitius ac lenius agere. Ad mona-
sterium igitur profecti, tantoperē supplicarunt, ut cum illis tandem abierit. Appropin-
quante autem illo ad regionem ipsorum, sentientes spiritus præsentiam ipsius, & ho-
mines obsessos corripientes, occurrerunt ei, & cum ululatu vociferabantur ad hunc
modum: Prōh vis. Cur venisti huc, o ferriore? Cur Galatiam reliquisti, ut Gordianā
peteres regionem? Non erat opus, ut terminos transires. Causam enim, quamobrē te
huc contulisti, non ignoramus. Verū nos non parebimus tibi, quemadmodum pa-
rent Galatiæ spiritus: nos enim asperiores sumus & asturiores. Sed cum eos vir sanctus
inreparet, obmutuerunt. Postridie autem, cum essent omnes congregati, & illi, qui ve-
xabantur, circa virum sanctissimum essent, supplicationem emisit, & totam regionem
lustravit, peruenitque ad collem, vnde dæmonia exisse dicebantur: atque illa torquens
diuina Christi gratia, venerandæque Crucis signo, tunc in pedibus in pectus adhibitis, diu
precaionibus incubuit: insitque, ut ex hominibus egrederentur, & in locum suum re-
dissent. Quæ valde clamantia, scissis vestimentis, obsessos ante pedes eius prostrauerunt,
& egressa sunt.

Pellit dæ-
mones ex
obsessis.

Pessimus tamen spiritus, qui mulierem vexabat, resistebat, & nolebat egredi. At vir
sanctissimus, coma eius apprehensa, vehementerque premens, adhibito Crucis signo,
& fuis ad Christum precibus, increpabat eum: Hinc, inquit, non discedam prius,
quam ab illa fueris egressus. Tunc clamare spiritus cœpit, ac dicere: Magna est, o fer-
riore, vis tua etiam in me. Iam egredior, & non repugnabo. Da nobis tantum aliquid
ex ijs, quæ fers. Soluit ille calcamentum, coniecitque in foueam collis, vnde exierant.
Proiecta

Proiecta igitur muliere ante pedes eius, exiit ab ea. At vir sanctissimus stans, rursùm Dominũ precabatur, vt spiritus item illos omnes, qui loca finitima & vias obsidebant, atque iter facientes vexabant, compelleret in locum, vndè egressi fuerant, regredi. Deique gratia omnes sub muscarum, & leporum, ac murium specie, vt quibusdam videbantur, coacti, in foueam illam redierunt. Tunc eam vir sanctissimus, precibus fufis, signo Crucis obfignauit, iussitque vt foramen illud obstrueretur, & in pristinam formã redigeretur. Et supplicationem ad locum suum reduxit. Nec vnquam postea locus ille sensit eam calamitatem, nec loci finitimi, nec viæ, nec homines vlli iniuria eiusmodi affecti sunt, ad gloriam Christi Dei nostri, curationum largitoris. Vir autem sanctissimus ad monasterium suum reuersus est.

Ex Ponti autem oppido Heraclia Theodorus, cognomento Latzeas, diues & claro loco natus, ad pium virum accessit, & ad pedes eius prostratus, lachrymãs supplicabat, vt ad urbem suam veniret, ac in sacra aede sanctissimæ Dei genitricis pro domesticorum suorum salute precaretur. Cum enim domi suæ foderetur, ex ea fossione contigit, vt magna spirituum imundorum multitudo tum familiares suos, tum alios ciues inuaderet, & acerbè vexaret. Beatus igitur vir, cum in aede illa sanctissimæ Dei genitricis precari cuperet, abijt cum illo, & desiderio suo satisfecit, familiamque præclari viri Theodori, & reliquos ab imundis spiritibus vexatos, precibus & supplicationibus liberauit, multaque alia curationum miracula tam in ipsa vrbe, quam in tota illa regione, reuertendo fecit ad gloriam Saluatoris nostri Dei.

Cum in Ancyranorum metropoli magna lues in homines armenta que defœuere, eius metropolis curatores ad Dei seruum accedentes, secum abduxerunt. Cumque filias haberent monachas in sanctissimo Dei genitricis monasterio, quod Becia vocatur, rogauerunt eum, vt ibi commoraretur, & pro illis Deum obsecraret. Constituto autem supplicationis die, omnes ciues & agricolæ conuenerunt ad supplicandum: & ipse cum illis Deum obsecrans, ab ea peste ipsos liberauit. A quam præterea benedixit, qua conspergebantur armenta, & liberarent. Quamobrèm gratias agentes Deo metropolitæ, virum sanctum ad eius mansionem reduxerunt.

Porrò cum Siberis amnis, qui propè monasterium fluit, Siceorum sata, atque adeò agros ipsos auferret, vir sanctissimus accessit, amni que præcepit in Christi nomine, vt in alueum suum rediret, nec agris amplius appropinquaret: ligneaque cruce defixa, & precibus fufis, impetum eius repressit. Cumque eodem in flumine traiciendo multi periclitarentur, vir iste memorandus ad eius medium accessit, fusaque benè longa ad Deum precatione, reddidit ipsum mansuetum, vt nullum amplius in illius traiectu periculum foret.

Ductus est ad eum puer è quodã monasterio, nomine Arsinus, qui à spiritu immundo vexabatur. Hunc vir sanctissimus cum accepisset, non festinauit curare eum, quòd illi talem disciplinam haud inutilem esse diceret. Verùm cum perfectæ iam esset ætatis, & vir sanctissimus pro omnibus accedentibus precaretur, orauit & ille, vt pro se quoque idem faceret. Cui, Si promittis, inquit, te rectam & exquisitam vitæ rationem amplexurum, celeriter id, quod flagitas, impetrabis. Promisit ille. Itaque cum vellet Christi seruus sancti martyris Christophori mulierum monasterium inuisere, secum Arsinum duxit. Et cum essent in valle Xeroniaca, & tempus foret opportunum, stans vir sanctissimus, Deum pro illo precabatur. Commoto igitur dæmone, coepit affligi, & in sublime tolli. Dæmon autem suspensus, dicebat: Egredior, ferri uore: tantum solue me, & statim discedam. Et hæc dicens, vidit sanctum Christi martyrem Christophorũ Dei seruo obtinam venientem. Et vehementius vlulans dæmon, prostrauit illum ad pedes ipsius, atque discessit. Cumque se collegisset, duxit eum vir sanctus in ipsius martyris monasterium: vbi admonitionibus & grauibus præceptis & obsecrationibus Virgines, in eo degentes, ad modestiam & timorem Dei, & humanum pudorem instituit. Valde enim eum Virgines venerabantur.

Posteaquam autem ad virorum monasterium sanctus ipse redijt, paruam cellulam ab eo accepit Arsinus, in qua inclusus, quietem colens se exercebat: & tribus hebdomadæ diebus pane cum oleribus, aut pomis vescabatur: tempore autem Quadragesimæ idem illi quidem erat cibus, sed sabbato tantum & die Dominica. Erant & alij duo, qui asperum eiusmodi vitæ genus colebant, Euagrius & Andreas, qui propè Arsinum in cellulis degentes, animarum suarum salutem vacabant. Horum studio magnum Dei seruus lætabatur, & Deum laudabat. Aliquantò autem post magno affecti

Bbbb 2 sunt

Demonũ
infestatio-
nes profli-
gat.

Vis aque
benedicte.

Præclara
edit mira-
cula in
flumine.

Dæmonẽ
eijcit.

Arsini ma-
gna absti-
nentia.

Item Eua-
grij &
Andree.

funt desiderio, sanctam ciuitatem inuisendi, & sancta illius loca adorandi. Quod christi inter se contulissent, supplices virum sanctum obsecraru[n]t, ne desiderium suum impediret, sed precibus illud adiuuaret. Cum igitur ab eo dimissi, iter suum confecerunt, & voti iam compotes essent, Euagrio placuit illic commorari. Ingressus igitur in Lauram Abbatu[m] Sabæ, sanctam vitam instituebat, factis ipsis declarans, se diuini & sancti patris Theodori esse discipulum. Arsinus autem & Andreas in Galatiam ad virum sanctissimum redierunt, eumque rogauerunt, ut pro se Deum obsecraret, sibi que permitteret, ut alia in loca sese conferrent, vbi separatim in quiete vitam traducerent. Cum igitur pro illis Deum obsecrasset, & quod perebant, concessisset, abierunt quod vtrique libuit. Andreas procul a monasterio passuum millibus octo in Brianze collem iuit: vbi in lignea cellula inclusus, sanctam viuebat, & a CHRISTI die natali vsque ad Ramos oliuarum eandem, quam in monasterio abstinentiam coluerat, exercebat. Arsinus vero, cum in partem superioris Poramie se contulisset, Galenium sibi, locum ab hominum celebritate remotum, in quo demones confidebant, elegit, & stans Deum orabat, dicens: Domine Deus patris mei Theodori, precibus eius placatus, serua me peccatorem, & adiuta me atque defende, ut tibi seruiam & placeam in hoc loco. Statimque se in lignea cellula inclusit, ibique hyemem illam transegit. Postea vero altiorem sibi columnam fecit, in eamque conscendit: & solitam abstinentiam, & reliquarum virtutum studium coluit. Cumque quadraginta iam annos ita transegisset, patientie corona redimitus, & discipulus Theodoro preceptore dignus, in pace requieuit.

Reparatus Monachus. Multi preterea a sancto & preclaro patre nostro Theodoro instituti, vel apud ipsum vitam traduxerunt, vel alijs in locis excelluerunt. Inter quos & Reparatus, claris ortus parentibus, cohortationibus eius & miraculis commotus, monasticum ordinem suscepit: & ab eo institutus, in paruam se cellulam inclusit in Colonosii regione Lycaonia, recteque vixit ad exemplum preceptoris. Et Elpidius, qui cum annos aliquot in monasterio recte vixisset, deinde ad Orientem profectus, prope montem Sina constitit, ibique se exercuit. Hunc, propter quietem & religionem, patres illis in locis commorantes, Elpidium quietum appellabant. Et Leontius, qui diu sub disciplina serui Christi institutus, prope locum Permaratae separatim vixit tam honeste ac pie, ut cum alia multa vaticinatus sit, tum iniquorum Persarum impetum prederit, seque ab illis interfectum iri. Quod & factum est, cum e cellula ipse sua egredi, & quietem suam nollet intermittere. Et Theodorus, qui in monte Draconis piam vitam rationem coluit, ab ipso institutus est, & habitum accepit, & postea mansionis ipsius sancti preceps fuit. Et Stephanus, qui prope Psilim fluiuium sancti Theodori mansionem rexit, ab eo pariter fuit institutus, & habitum accepit. Et alij plurimi, quos propter multitudinem pretereo, ne dum in eorum historia moror, que ad magnum ipsorum & nostrum pastorem pertinent, imperfecta relinquam & pretermittam. Vita quidem ipsorum satis eos commendat, sed talis magistri disciplina multo magis: Non potest enim, ut ait Dominus, arbor bona fructus malos facere. Huius igitur arboris, omissis interim ramis, altitudinem pro viribus consideremus.

3. Reg. 18. Eum rursus desiderium incessit reuisendi sanctam ciuitatem Hierusalem. Quare cum duobus comitibus iter suscepit. Tunc autem Hierusalem magna siccitate laborabat. Cumque & lacus & cisternae exaruisissent, magnis omnes in angustijs versabantur. Ciues enim & monasteria aquas pluuias in lacus cisternasque colligunt, cum fontes non habeant. Homines igitur & iumenta aquae penuria affligebantur. Nec supplicationibus quicquam proficiebant, quoniam eam gratiam Deus seruo suo referuabat. Erant porro illic quidam ex Galatie regione, qui magnum Dei seruum & eius miracula cognoscebant, & de ipso in sancta ciuitate, & in monasterijs, quoties occasio id ferebat, loquebantur. Nouimus, inquebant, sanctum patrem in nostra regione, qui vnica precatione queat aquis vniuersum orbem explere, quemadmodum Eliam prophetam tempore Achab regis Israel fecisse legimus. Cum igitur in sanctam ciuitatem Hierusalem ingressus esset, & salutiferam Crucem, & sanctum Christi sepulcrum adorasset: & omnia loca sacra atque monasteria inuiseret: videntes eum monachi, qui de illo locuti fuerant, presentiam eius tam in ciuitate, quam in monasterijs diuulgauerunt. Quamobrem Patriarchae Hierosolymitani nomine, clerici & monachi ad eum accesserunt, rogaruntque ut precibus suis Deum sibi propitium redderet, & pluuiam impetraret. Tunc ille se excusare, quod indignus esset. Sed cum illi responderent,

Loca sacra Hierosolymis inuisit.

dere nt, se confidere, si suas ipse preces cum aliorum patrum precibus coniunxisset, fore ut Deus pluuiam largiretur: Quando, inquit, dicitis, vos fidem habere, sicut creditis, ita fiet vobis. Constituta igitur supplicatione, dixit militibus: Deponite, filij, stolas vestras, ne madescat, & vos defatigemini. Celer iter enim, mihi credite, pro fide vestra Deus misericordiam suam vobiscum faciet. Cum igitur supplicando procederent, & quodam in loco ex mandato eius precandi gratia constitissent, sublatis in caelum manibus, vir sanctissimus satis diu Deum obsecrauit, & obsecrante illo, parua nubes apparuit ab Occidente. Facto autem obsecrandi sine, praecipit, ut supplicantes progredierentur. Tunc nubibus totum obiectum est caelum: & ingens coepit pluuiam descendere, adeo ut madefacti, cursu reuenterentur, & Deum collaudando, supplicationi finem imponerent. Omnes autem cisternae & lacus pluuiam, fluminis instar defluente, completi sunt ob serui Dei precationem. Qui ne propter miraculi amplitudinem turbaretur, statim ad monasterium redijt.

Impetrata
Deo pluuiam.

Multis item alijs in locis monasterio propinquis eiusmodi miracula, siccitate premente, per ipsum effecta sunt. In loco autem, qui Reace nuncupatur, saeva quaedam nubes statutis temporibus regionem occupabat, & maturos vitium fructus grandine deijciebat. Quam obrem incolae, cum ea calamitate multis iam annis assidue afficerentur, ad monasterium accesserunt, & multis precibus virum beatum secum abduxerunt. Qui, constituta supplicatione, regionem lustrauit, & Cruces quatuor ad regionis fines constituit, & ad monasterium reuersus est. Ex quo factum est, ut saeva illa nubes nunquam amplius regionem inuaserit. Cuius beneficij memores loci illius incolae, quotannis monasterio aliquot vini mensuras & varias vnas offerunt.

Nota haec
de 4. crucibus.

In Caria fluuius, qui dicitur Copas, exundans domos deijciebat, & omnia paulatim euertebat. Quare Christi seruus, incolarum precibus adductus, illuc se contulit: & adhibita precatione, ad fluuii ripam, intra quam cum paruus esset, solebat contineri, Crucem statuit. Et Dei gratia, sanctique viri precationibus factum est, ut quauis solito etiam magis excresceret, nunquam tamen terminum Cruce praefinitum transiret, neque incolarum loca suffoderit.

Eo tempore pia memoriae Tiberius imperio potiebatur: qui cum Mauritium sibi a secretis Comitem fecisset, misit eum aduersus Persas. Cumque vicisset illos, in urbem ab Imperatore reuocatus est. Hic igitur cum per Galatiam iter faceret, auditis, quae de Christi seruo dicebantur, ad eum, qui tunc in spelunca quiescebat, cum fratre Petro & socijs accessit: & ad pedes eius prostratus orabat, ut pro se Deum precaretur, ut iter suum ad Imperatorem fortunaret. Beatus autem vir, cum ut surgeret praecipisset, & pro illo Deum obsecrauit, & Deo sibi patefaciente, dixit ei: Fili, si sancti martyris Georgij memor extiteris, haud ita multo post cognosces, qua in gloria imperij collocaberis. Quod cum euenerit, memento, ut pauperes alas atque sustentem. Et cum Mauritius haesitaret, qua in imperij gloria se collocatum iri diceret, seduxit eum, & remotis socijs, aperte significauit, ipsum futurum Imperatorem. Mauritius igitur cum socijs, accepta benedictione, latus discessit, & Constantinopolim peruenit: defunctoque Tiberio, ut vir sanctus praedixerat, imperium obtinuit: & eius verborum memor, epistolam ad illum misit, rogans, ut Deum pro se precaretur, ut imperium in pace tueri posset, & ab hostibus defendere: addiditque, ut peteret, si quid a se vellet. Sanctus autem Theodorus beatum Philumenum misit, & rescripsit Imperatori, ut in usus pauperum aliquid frumenti monasterio tribueret. Addixit igitur Imperator monasterio singulis annis tritici modios sexcentos, & poculum illi pro munere misit.

Tiberius
mittit
Mauritiu
contra Per
sas.

Mauritio
praedicit
Imperato
rem eum
fore.

Cum autem maioribus in dies virtutibus atque miraculis floreret, & fama eius ubique magna cum laude celebraretur, impletum est monasterium viris bonis: inter quos ipse, ut Dauid cecinit, erat tanquam oliua fructifera in domo Dei: ut de ipso id, Psal. 51. Psal. 91. Per multi ad eum veniunt, & sunt monachi.

Psal. 51.
Psal. 91.
Per multi
ad eum ve
niunt, &
sunt mo
nachi.

mirae magnitudinis inuenirent: quod cum demolirentur, quandam in locum impu-

Bbbb 3 lerunt,

Imperat
faxo.

Ierunt, vndè nullo modo poterat dimoueri. Multis igitur operarijs frustra laborantibus, accessit vir sanctus, & saxum attingens: Benedictus Deus, inquit: hinc deorsum mouearis, vt hoc loco vti possimus, & dicto citius emotum est saxum, & facillimè voluebatur. Eregionè verò cum esset arbor mali, quæ à saxo euertenda videbatur, dolens vir beatus, exclamauit: Ità pertransi, vt nulla malum iniuria afficias: & statim, tanquam esset homo prudens & intelligens, sic extra arborem transiit, vt eam nihilominò læderet.

Insigne mi
raculum.

Cum ex loco, qui dicitur Euarzia, millibus passuum octo à monasterio distante, quidam pro templi ædificatione calcem in curribus ueherent, præfente viro sancto, contigit, vt magna nubes super ipsos incumberet, & ingentem imbrium vim inciperet demittere. Quamobrè homines illi perturbati, & metuentes, nè currus atque iumenta propter calcis incendium imbribus excitatum, comburerentur, magnis vocibus virum sanctum aduenientem compellabant, dicentes: Curre, domine, curre: perimus vnà cum iumentis nostris. Et cœperunt celeriter iumenta dissoluere, & à plaustris remouere. Sed vir sanctus prohibuit, nè id facerent: qui stans, atque manus suas extollens, Deum precabatur, & ad præcedentem currum accedens, insedit & psallens eum dirigebat: statimque nubes duas in partes disscissa est, & imbribus magnis vtrinque defluentibus, ne gutta quidem super plaustra decidit. Sic igitur ad monasterium incolumes peruenerunt, Deum collaudantes, qui res admirabiles per seruum suum efficiebat. Alia item miracula, dum templum ædificaretur, ab ipso facta sunt.

Matt. 25.

Post templi autem ædificationem, quæsiuit ex eo discipulus eius Deo charissimus Iohannes, quis esset illud consecraturus. Cui respondit: Ecce dico tibi, templum hoc ab episcopo huiusce loci consecratum iri. Et vaticinatus est. Nam Deus seruos suos claros & illustres reddens, qui cum quinque talenta seruo suo dedisset, & ea ipse duplicasset, aliud ei munus largitus est: beatissimo item atque sanctissimo huic viro priores gratias & munera cumulauit, quoniam ea ipse rectè factis duplicauerat. Pastoris enim eum honore decorauit. Nanque defuncto Timotheo Anastasiopolis episcopo, ciues & clerici ad beatissimum Ancyra metropolis Archiepiscopum conuenerunt, & magnum Dei seruum Theodorum Siceorum mansionis Archimandritam, in sanctissimæ ecclesiæ suæ episcopum efflagitarunt. Quorum ille lætatus studio & voluntate, præcepit, vt eum ad se adducerent. Erat autem tempus, quo sanctus Theodorus in spelunca inclusus, preceationi vacabat & quieti. Accesserunt igitur Anastasiopolis clerici & ciues ad monasterium atque speluncam, & supplicarunt, vt se pastorem ipsis concederet. Quod ille cum ne audire quidem vellet, nedum concedere, ipsi, vi quadam pia illata, eum à monasterio extulerunt, & in lecticam coniectum abduxerunt. Cuius discessu cum & monachi, & cæteri qui illic commorabantur, mœsti essent, vir sanctissimus eos per fratrem consolatus est: Omitte, inquit, mœrorem, filij. Nam si mihi credideritis, non dimittam vos. Nihil enim est in terra, quod me à consuetudine vestra possit separare.

Visio cuiusdam.

Ancyram igitur Metropolim ingressus, à beatissimo archiepiscopo Paulo cum lætitia susceptus est, & episcopus constitutus. Viderat autem quidam in quiete, stellam ingentem à cælo delapsam, super ecclesiam illius ciuitatis constitisse, quæ radijs suis tum ciuitatem ipsam, tum regiones finitimas illustrabat. Egressus igitur à metropoli Ancyra sanctus Theodorus, Anastasiopolim venit cum religiosissimo Cinaræ ciuitatis antistite: à quo in sede constitutus, instar stellæ, quæ visa fuerat, diuinis curationum gratijs præfulgebat: assiduisque ieiunijs, & precibus, & eleemosynis, & omnibus denique virtutibus & officijs ciuitatem sibi creditam exornabat, & reliquas ad eius æmulationem inflammas. Sic nanque ad virtutem & pietatem excitata surrexerat, vt nomini suo planè responderet. Neque enim tam ciuium multitudine & diuitijs, & Imperatorum muneribus propugnaculisque munita præstabat, quam diuini episcopi sui virtutibus & rectè factis. Nec ab hominibus solum, sed ab angelis habitabatur, à cælestique Imperatore Christo semper inuisebatur, & custodiebatur, & muneribus omnibus abundabat. Excurrens autem ad monasterium suum, templum sancti Georgij martyris à se edificatum, cum lætitia & gaudio consecrauit. Quamobrè omnes collaudabant Deum, cuius prouidentia factum esset, vt sancti viri laboribus non alius, sed idem ipse in episcopali sede constitutus frueretur: quemadmodum scriptum est: Labores manuum tuarum manducabis.

Psal. 127.

Multa
miracula.

Post templi consecrationem vir beatus Anastasiopolim reuersus est, Deique gratia multa fecit miracula curationum, adeò vt in lectulis & grabatis infirmi ad eum gesta.

DE S. THEODORO ARCHIMANDRITA.

847

gestarentur, ut eos tangeret: quos cum illis, qui ab immundis spiritibus vexabatur, precibus suis liberos dimittebat. Talem enim à Domino nostro Iesu Christo gratiam habuerat aduersus immundos spiritus, ut non solum, si eos ipse increpauisset, verum etiam si id per alios fecisset, statim ab obsessis corporibus fugerent. Sic enim accidit quodam die, cum in oratorio esset inclusus, ut quaedam mulier vexaretur, & cereos, qui illic erant, confringeret, nec vir eius poterat eam cohibere. Quidam igitur è ministris eius in oratorium sancti Platonis ingrediens, ubi erat sanctus episcopus, rem illi significauit. Verum cum ipse nollet quietis terminum interrompere, (decreuerat enim in presepiti stare, & considerare) nec mulierem volebat illuc ingredi: oleo benedixit, & dedit illud nuncio, dicens: Hoc oleo mulieris frontem unge, & manus, & aures: & dic demoni, ut ab illa exeat. Quod cum à ministro factum esset, conqueuit spiritus immundus atque discessit: & mulier liberata est, nec amplius à dæmone vexata fuit.

Potestas in
dæmones.

Cum autem multa quotidie miracula eiusmodi fierent à sancto episcopo per gratiam Dei in ipso inhabitantem, erat quidam magnæ Ecclesiæ Diaconus nomine Domitianus, incredulus, qui animo erat alienus, & scandalizabatur. Quadam igitur die Dominica vir quidam accessit ex metropoli Ancyra cum filio muto. Qua quidem hora cum diuinorum mysteriorum communio in Ecclesia Catholica sanctæ Sophiæ distribueretur, & ipse puer os aperiret, dixit vir sanctus: Dic Amen: & puer statim clara voce pronunciauit, Amen. Quare pater eius coepit Deum laudare, & miraculum patefacere. Omnibus igitur admirantibus, & Deum collaudantibus, Domitianus humi statim concidit. Quamobrem clerici quidam accurrentes, eum trementem excitarunt. Quarentibus autem, quid ei contigisset, respondit: Cum puer ille pronuncia-
ret, Amen, & pater exclamaret, quod soluta esset lingua eius, ego non credebam id esse verum, sed fictum gloriæ causâ existimabam: & vidi quasi flammam ignis ex ore pueri egredientem. His dictis, ad sanctum virum accessit, & procidens ad pedes eius, rogauit, ut pro se Deum obsecraret, ne vis diabolica à puero egressa, & diuina indignatio in se recideret. Vir sanctus audiens id, quod acciderat: Hoc, inquit, fili, contigit tibi propter incredulitatem animi tui, qua depulsa, fidelis esto: hæc enim miracula non facimus nos, sed Deus hoc etiam tempore, ne possimus dicere, Deum temporibus nostris nullum miraculum effecisse: sed quæ ante nos per sanctos viros effecta sunt, credamus esse vera: atque ita semper in fide crescentes, Deum adoremus. Hæc beato viro loquente, Diaconus incredulitatem suam confessus est, & accepta benedictione, ab horrore & metu liberatus est, sanctusque discessit, & fide deinceps animum suum cumulauit.

Nota de
diacono
miraculâ
carpente.

Porro cupiditate reuifendi sanctam ciuitatem accensus beatus vir, ibique tertiam obsecrationem absoluendi, fratribus duobus assumptis, Iohanne Archidiacono monasterij sui, & Martino, ex loco, qui dicitur, Dugaria, à quo dæmonum legionem eiecerat, ad sancta loca profectus est, & Crucem salutarem Christi que sepulcrum, & omnia, qui illic sancta sunt, adorauit. Inuifit & monasteria, & in patriam non redire decreuit amplius: sed illic in aliquo monasterio quietè viuere. Putabat enim se, suscepto onere episcopali, à moderatione monastica defecisse, & curis atque sollicitudinibus obrui. Profectus igitur in Lauram Sabæ Abbaris, viuebat ibi in cellula pij cuiusdam monachi, nomine Andrea. Et cum quietis & silentij sui tempus aduenisset, fecit illi sellam frater, apud quem morabatur, in qua vir beatus sedens, abstinentiam suam à die Christi natali ad Ramos vsque palmarum transegit, ne pedem quidem inde mouens, adeo ut patientiam eius omnes illi patres admirarentur. Post Paschæ autem celebrationem, duo illi fratres, quos secum adduxerat, illum assidue cohortabantur, ut in patriam rediret: sed eos ipse noluit audire, dicens, se illic quietam & pauperem vitam agere. Verum nocte quadam illi sanctus Dei martyr Georgius in somnis apparuit, tradens illi baculum, atque dicens: Exi celeriter, ut in patriam reuertamur: neque enim licet, te, illa relicta, hic commorari. Cumque vir sanctus responderet, se id facere non posse, quoniam episcopatum recusasset, pollicitus est ei martyr, & affirmauit, se ab illa etiâ eum afflictione paulopost liberaturum, modo nē patriam desereret. Surge igitur, inquit, & vade. Multi enim, longis susceptis itineribus, illuc profecti, propter absentiam tuam afflicti tristesque discedunt. Quamobrem ego quoque tibi succensco. Hæc locutus Christi martyr, è manu eius pignus accepit, quod id, nulla interposita mora, esset effecturus. Experrectus igitur vir beatus, somnium duobus fratribus narrauit, & ex patrum illius mansionis consilio cum duobus discipulis suis discessit.

It tertio
Hieroso-
lymam.

Non vult
redire ad
suos, ut
possit soli
Deo vacare.
re.
cellam

S. Georgii
eum cogit
redire ad
episcopatum.

Cum autem ad Galatiæ partes peruenissent apud Druinorum monasterium fratribus suis præcepit, nè cui se patefacerent: incolis enim erat ignotus. Ingressus igitur est in monasterium, vt ab itineris labore conquiesceret. Monachi verò illi famam eius audiuerant, & magno ipsius desiderio tenebantur, cupiebantque ab eo sibi benedici. Suscepit igitur eum hospitium custos Anicetus vir religiosus: & Præfectus sancti Theodori comites interrogauit, quis esset ille Pater. At illi è longinqua regione esse respondentes, veram eius notitiam celauerunt. Cum autem ad mensam accumberent, dixit vir sanctus: Profectò, filij, comedimus vt Galatæ. Cumque paulò post idem repeteret, custos Anicetus cœpit vehementer dubitare, quisnam esset, & suspicabatur, fratres haud verè de ipso respondisse. Cum igitur à mensa consurrexissent, & beatus Theodorus humi, vt erat solitus, requiesceret: fratres, separatim in locum abducens eos, obtestabatur, vt sibi dicerent, quis & vndè pater ille esset. Tunc illi responderunt, eum esse clarum miraculis Theodorum, mansionis Siceorum Archimandritam Anastasiopolis Præsulem. Anicetus verò, quæ audiuerat, Præfecto & fratribus cum gaudio nunciauit. Quare cum ad officium nocturnum surrexisset, surrexit & vir sanctus. Sed cum in oratorium sancti Pauli apostoli ingrederetur, obuiam cum cereis exeuntes monachi atque Præfectus, ad pedes eius prociderunt, & eum consalutantes, in proprium cœnaculum adduxerunt, & magna cum lætitia rogauerunt, vt apud se diebus pluribus maneret, vt & ipse de via fessus quiesceret, & maiorem sibi benedictionem impertiret. Petijt autem econtrà ille ab eis, vt sibi ministerium, quandiu ibi maneret, assignarent. Et illis recusantibus, illud sibi ipse onus imposuit, vt fratrum cubilia manè vesperique curaret.

Nota huiusmodi militatem.

Mutum sanat.

Item claudum.

Eius benedictio à multis expectitur.

Cæterum cum eius fama diulgaretur, multi, vt ab eo benedictionem acciperent, ad monasterium ventitabant, & ægros suos afferebant. Inter hos mulier accessit, & filium mutum adduxit, vt pro eo vir sanctus precaretur. Qui os suum aperiens, in eum insufflauit: & puer confestim locutus est. Mater igitur assumpto filio, læta discessit & laudans Deum. Alius puer, qui nullo modo poterat ambulare, à matre oblatum est sancto Theodoro: qui pro illo Deum obsecrans, parumpè ab illa discessit, & aduocauit eum, dicens: Veni puer ad me in nomine Domini. Puer autem, relicta matre, statim ad virum sanctum accessit. Et reddidit eum matri sanum, laudanti Deum. Propinqui autem monasterij sancti Stephani Præfectus venit, rogauitque Præfectum monasterij Druinorum, vt per eum sibi liceret beatum Theodorum abducere, vt monasterio suo benediceret. Hoc audito, sanctissimus Cinnæ ciuitatis Amiantus venit ad sancti Stephani monasterium, vbi Dei seruus erat, & duxit eum in ciuitatem suam, vt illi benediceret. Processerunt ei obuiam ciues cum supplicatione, læti propter eius presentiam. Atque ita ingressus beatus Dei seruus, cum eis benedixisset, & Episcopum salutasset, ad Druinorum monasterium redijt. Atque inde rursus, Præfecto & fratribus comitantibus, discessit, vt Anastasiopolim reuerteretur. Et omnes famam eius audientes, concurrerunt, vt benedictionem acciperent.

Sanat alium mutum.

Item paralyticum.

Vnius autem oppidi, haud procùl à via distantis, ciues illi supplices occurrerunt, obsecrantes, vt in oppidum suum ingrederetur. Erat illic adolescens oris titubantia propè mutus & elinguis. Ingressus autem vir beatus in oppidum, iussit, vt se in Ecclesiam sequeretur: & cum diuina mysteria distribuisset, præcepit, vt adolescens accederet: & pro illo precatus Deum os illi aperuit, & ter insufflauit: cumque illum signo crucis obsignasset, sanctum Christi corpus impertiuit: In nomine, inquit, Domini Iesu Christi loquere: & Dei gratia statim locutus est, dicens, Amen. Quod homines conspicati, Deum collaudârunt. Illinc igitur egressus Anastasiopolim venit: eiusque reditu omnes lætati sunt. Quidam ad eum mulierem paralyticam iumento impostam adduxerunt: qui iussit, vt illam in monasterio deponeret. Biduoque post ad monasterium profectus, & in Archangeli templum ingressus, iussit, vt ad se mulier adduceretur, manusque suas ad gradus cancellum extenderet. Et diu pro ipsa precatus, accepit oleum lucernæ semper ardentis, & paralyticæ frontem vnxit, & manus ac pedes: In nomine, inquit, Domini nostri Iesu Christi, morbos omnes expellens, conualece, & domum tuam læta reuerrere. Et statim sponte sua deambulauit, laudans Deum. Suscipientes igitur illam viri, à quibus ducta fuerat, & gratias agentes Deo, discesserunt.

Fabris quibusdam mandauit beatus vir, vt ad vsum monasterij, pro frumento & fructibus conseruandis, domum ex tabulis ædificarent, vetuitque, nè carne vescerentur, an-

tur, antequam opus absoluerent: aut si vesci vellent, in oppidum irent. Neque enim edebatur caro in monasterio, nisi in tribus Sanctorum celebritatibus, vt turbae satisficeret. Verum cum abesset vir sanctus, fabricorū præfectus paucis post diebus carnem comedit, & statim in febrem incidit, iacebatq; semimortuus: & de vita illius nulla iam erat spes. Quod cum ex fratre, qui ex monasterio aduenerat, vir sanctus accepisset: Verus profecto, inquit, est sermo scripturæ, dicentis. Ab obedientia vitam, ab inobedientia mortem proficisci. Ille enim à mandato recedens, meo carne vesci voluit in monasterio: & idcirco in morbum incidit. Et eò profectus, vbi ægrotus iacebat, dixit ei: Quod verum est, frater, nè me celaueris. Ille autem aperuit id, quod erat. Ecce igitur, inquit beatus vir, Deus, vt experiris, indignationem suam non affert nobis, sed ipsimet nobis eam comparamus. Crede ergo, frater, me non auaritia tibi carnem non subministrasse, sed vt mundum & purum atque castum locum hunc conseruarem. Surge igitur in nomine Domini nostri Iesu Christi, & opus perface, & deinceps mandatis obtempera. Precante igitur sancto viro, & manus suas super ægrotum imponente, statim conuuluit: & eadem die surgens, cœpit reliquum opus absoluere.

Pœna car. nè in monasterio edentis.

Pellit febrem.

Cum autem sanctus episcopus Anastasiopolim rediisset, venit homo quidam ad monasterium, & à Præfecto impetrauit, vt maneret in templo sancti martyris Georgij: neque enim omnes in eo, sed & in templo Archangeli comorabantur. Hic autem homo habebat carnes suillas in pera. Nocte igitur illa Christi seruo martyr Georgius apparuit, atque illi rem indicauit. Quamobrem dolore affectus vir beatus, diluculo nuncium misit ad Philumenum præfectum, qui eum coargueret. Cum igitur quasiissent in templo sancti martyris Georgij, carnem apud hominẽ illic manentem reppererunt: & omnes gratias egerunt Deo, qui res occultas seruo suo patefecisset.

Diuinitas cognoscitur occultam.

Cum verò sanctissimus ciuitatis Germiorum episcopus Aemilianus cuperet beatum Theodorum videre, atq; ab eo impetrare, vt pro se Deum precaretur, multis precibus eum in suam ciuitatem adduxit, honorificeq; in venerabili templo Archangeli suscepit. Eo tempore inibat celebritas dominæ nostræ Dei genitricis Mariæ, quæ in Musgi oppido colitur, ad quam singulis annis cum supplicatione conueniebant duarum ciuitatum, Germiorum & Eudoxiadis, episcopi. Aemilianus igitur episcopus, assumpto beato Christi seruo Theodoro, venit ad celebritatẽ. Cum autem in oppidum ingressi, cum supplicatione in templum Dei genitricis introirent, mulier quædam eiusdem oppidi, nomine Irene, ab occultis spiritibus, diu vexata, & idcirco multis morbis & calamitatibus obnoxia, nec causam agnoscens, tunc extra templum stetit iuxta portam: & perfecta supplicatione & beatis episcopis, cœpit à spiritibus vexari, reiectoque velo, & aperto capite, & turba disiecta, magnis vlulatibus aduersus sanctum Theodorum latrabat, cum ei dæmones maledicerent, quoniam ipsius præsentia turbarentur. Quod cum populus aspiceret, cœpit clamare: Domine, miserere. Suspensa autem mulier à terra, & manibus vinctis, & per aëra ad cancellos vsque ferebatur, vociferantibus dæmonibus, quod beatus Theodorus contra se Deum precaretur. Post Euangelij autem lectionem, in terram delapsa iacebat ad altaris introitum, & lingua sua puluerem lambebat. At Christi seruus Theodorus ad eam conuersus, & coma eius apprehensa, increpuit spiritus, qui in illa erant, dicens: In nomine Domini Iesu Christi præcipio vobis, vt ab illa exeatis. Quo dicto, dæmones statim vlulantes ab ea discesserunt: & mansit incolumis. Paulo post autem, marito & filijs defunctis, à sancto viro instituta est: & in cellula, ad Dei genitricis propinqua inclusa sancte vixit. Episcopi verò & populi miraculum adspicientes, dederunt gloriam Deo, & ad loca sua cum gaudio reuersi sunt. Beatus autem vir, Episcopo & ciuibus comitantibus, discessit, & Anastasiopolim profectus est.

Celebritas S. Mariæ in Musgi.

Dæmones & foemina expellit.

Venit ad eum oppidi Atraniæ Archipresbyter Andreas: qui cum apud eum dies aliquot maneret, contigit, vt filius eius Comitas in morbum grauissimum incideret. Cum igitur, desperata salute, vocem amisisset, & neminem agnosceret, parato iam sepulcro, misit mater eius Iohannem presbyterum Anastasiopolim, qui marito nunciaret, vt ad filij funus celeriter accederet. Tunc autem beatus Theodorus, cum sacrificium peregisset, cibum capiebat, & pueri patrem secum habebat. Nuncius igitur Andream causam, quamobrem venerat, indicauit. Qua cognita, beatus Theodorus non permisit, vt discederet: Et ego, inquit, tecum veniam. Volo enim monasterium & fratres meos inuisere: sed prius muneribus nobis à Deo datis fruamur. Spero autem, Deo fauente, nos puerum viuum inuenturos, nunc enim non moritur: sed adhuc viuet, &

Predicit futura.

uet, & gratulabitur tibi. Et hæc locutus, præcepit etiam nuncio, vt cum ipsis cibum ca-
peret. Cum autem surrexissent, profectus est vir beatus in oppidum, & omnes cum sa-
cibus & thure obuiam illi processerunt. Et cum esset vespera, in ecclesiam ingressus
est, & populo benedicens, vespertinas preces pronunciauit: atque ita domum Andreæ
Archipresbyteri se contulit. Videns autem puerum morientem, Christum Deum no-
strum, vitæ mortisque Dominum, obsecrauit, vt animam in ipso retineret, cumq; pa-
rentibus viuum & incolumem largiretur. Et cum obsecrandi finem fecisset, ad-
spexit puerum, & allocutus est. At ille oculos aperuit, & intendit eos: sed respondere
non potuit, quoniam lingua eius erat impedita. Rursû igitur caput inclinans Dei ser-
uus, Dominum precabatur, vt integram puero sanitatem daret: & facto precandi sine,
allocutus est puerum: Comita, inquit, adspice, & dic, quomodo te habes, & patri tuo
responde, nè propter te dolore afficiatur. Aperiens igitur oculos iterum puer, & eos in-
tendens, respondit ad interrogata. Tunc signans illi frontem, & manus, & pedes, dex-
tera illum apprehendit: In nomine, inquit, Domini Iesu Christi, qui Centurionis
morientem puerum suscitauit, surge & sta sanus: idem enim tibi quoquæ vitam nunc
elargitur. Iussit autem, vt illi daretur cibum, & comedit. Vocatus autem vir sanctus à
pueri parentibus ad coenam, præcepit Iohanni presbytero, vt puerum item ad coenam
adduceret: quem Iohannes cum adduxisset, eique ministraret ex ijs, quæ erant apposi-
ta, plus, quam alij, comedit. Quod omnes adspicientes magna lætitia, cum parentibus
gloriam dederunt Deo, qui mortuis etiam, per seruos suos exoratus, largitur vitam.
Postridiè autem puer sanus ambulabat. Et vir beatus ab oppido profectus est ad mo-
nasterium.

Antiochus
in signis
eremita.

Mira eius
abstinẽtia.

Eius de
Theodoro
testimo-
nium.

Eius obitû
prædicat
S. Theodo-
rus.

Eo tempore suscepit hospitio diuinum & sanctum virum eremitam Antiochum,
qui Constantinopoli in Orientem reuertebatur. Venerat autem legatus ad Mauritium
Imperatorem, vt illi Synophrim oppidum à Barbaris direptum commendaret. Erant
huic supercilia densa atq; coniuncta, cana barba, & capitis coma lanæ instar candida, &
ad ilia vsq; protensa, similiter & barba, vngues prælongi: ad centesimum annum per-
uenerat: sexaginta annorum spatium, nec vinum, nec oleum, nec aliud eiusmodi gustä-
rat: triginta iam annis panem nõ comederat: oleribus crudis cum sale & aceto vesse-
batur, & aquã bibebat. Huius fama ad Theodorû, & Theodori pariter fama ad ipsum,
Deo patefaciente, peruenerat. Et iustus ille quidẽ dicebat discipulis suis de sancto epi-
scopo Theodoro, se talem virum sanctum ad eum vsq; diem non inuenisse: sibi enim
vitæ ipsius instituta esse à Deo patefacta. Beatus Theodorus vicissim ita de ipso cũ fra-
tribus loquebatur, vt in tota Orientis eremo tam dignum Dei seruum vidisse aut au-
diuisse se diceret neminem. Qui autem hæc audiebant, & sumbria vestimentorum eius
aliquid religionis gratia capiebant. Cumq; mansionis fratres ad eum venerandum ac-
cederent, eos reprehendebat, & per interpretem recusabat: Cur, inquit, cum talem
stellam, & sanctum Christi Apostolum habeatis, ad me agrestem & vilem, atq; nullius
precij hominem venerandum acceditis? Ad ipsum verè laudabilem & admirandum
sanctumq; virum colendum vos conuertite, qui diuinam in mundo vitam agit, & cu-
piditates in se proterit, & doctrina sua multos ad Deum conuertit. Cum autem vespere
aduenisset, facto diuino sacrificio, accubuerunt, vt paruo & solito cibo vescerentur.
Postea voluit S. Theodorus, vt erat solitus, hospiti pedes lauare. Sed ille non permisit.
Mutuò igitur manus lauarunt. Postridiè verò mane festinabat Dei seruus exire, & iter
suum perficere. Quod cum beatus Theodorus animaduertisset, & obitum eius pro-
pinquum esse diuinitus sciret, idque apud se fieri cuperet, rogabat eum, vt itineris labo-
re fessus conuiesceret. Ille contra obsecrabat, vt se dimitteret: Instat, inquit, mihi
è corpore migratio, & idcirco festino, vt in cellula mea naturæ concedam. Egressus
igitur beatus Theodorus, comitatus est eum Anastasiopolim vsque: & afflictiones ac
solicitudes, quas in episcopatu sustineret, patefecit, quibus instituta vitæ ratio, & mo-
nasteriorum suorum cura interromperetur, rogans eum, vt quid sibi agendum esset,
confunderet, & vtrum relicta episcopatus dignitate, monastico tantum ordini deberet
incumbere. Ille verò id quàm celerrimè faciendum censuit, nè apud Deum damnan-
dus esse videretur. Sanctus autem Theodorus suum illi iumentum, fratremq; dedit,
qui illum, quousquẽ vellet, comitaretur. Mutuò se igitur salutantes & complectentes,
discesserunt. Et sanctus Theodorus in episcopium reuersus, dixit eum celerius è vita mi-
graturum, quàm vt ad locum suum posset peruenire. Quod & factum est. Paucis enim
post diebus nunciatum est, eum in via mortuum esse.

Quoniam

DE S. THEODORO ARCHIMANDRITA.

851

Quoniam igitur plurima beati Theodori miracula, posteaquam episcopatum recusavit, visa fuerunt, hæc ego commemorans, omittam ea quæ in ipsa ciuitate gessit episcopi, quia sunt omnibus nota, illa duntaxat attingens, quæ aliqua ex parte causas & afflictiones indicant, quam obrèm recusauit episcopatum. Cum enim necessariò cogere inuolui varijs Episcopatus negocijs & sollicitudinibus, magnis molestijs & angustijs afficiebatur. Nolebat enim terrenis curis à rerum cælestium distrahi contemplatione. Nam, vt inquit Dominus, nemo potest duobus dominis seruire: aut enim vnum odio habebit, & alterum diligit: aut vni adhærebit, & alterum contemnet. Cum igitur necesse esset, prædia ad ecclesiam pertinentia, per procuratores administrare, & ipsi procuratores iniurijs agricolas afficerent, non poterat vir pius non vehementer angere & cruciari. Nam cum id munus cuiusdam cuiusdam, nomine Theodosio, dedisset, & ab eo agricolæ iniuria essent affecti, ad Christi seruum lugentes confugerunt. Qui eos commiseratus, (neque enim sanctus & pius ipsius animus poterat sine dolore quæquam afflictum & calamitosum adspicere) Theodosium accersendum curauit, monuitque, vt ab agricolarum iniuria desisteret. Ille verò, inuenta occasione, ab iniuria non destitit. Quare cum eos quodam in loco, qui Euchraës dicitur, pergeret lædere, vno omnes animo congregati, & gladijs ac fundis instructi, contra ipsum constiterunt, eadem illi comminantes, nisi recederet. Qui eos ad pugnam paratos intuitus, & veritus, nè ab ipsis superaretur, discessit, & Anastasiopolim se contulit, vt maiore munitus auxilio aduersus illos rediret. Id cum audisset vir sanctus, totum illum diem cum lachrymis gemitibusque traduxit, considerans, si impetus ille ad exitum perueniret, & cædes aliqua fieret, id sibi tanquam auctori, crimini datum iri, seque animarum periclitantium reum fore. Humi igitur prostratus, & Deum adorans, enixè rogabat, vt illius furoris motum compeceret, antequàm ad finem perduceretur. Et accersito Theodosio præcepit, nè ad ea loca se amplius conferret, nè mali quippiam accideret. Tunc ille, sancti viri hortatu dicens impetum illum agricolarum aduersum se fuisse factum, multa in eum conuicia coniecit, & nefariæ contumeliæ vim addens, sedem, in qua sedebat, pede commouit: ex quo beatus vir coram omnibus suspensus concidit. Cum autem surrexisset, mitiori voce iurauit, se apud eos Episcopum non moriturum, sed ad monasterium suum rediturum. Quibus verbis Theodosius minimè placatus, binas se illi auri libras expensas laturum dixit, propterea quod à prædiorum procuratore ante diem constitutam repelleretur. Vxor autem marito aduersabatur: Nihil, inquit, sit tibi controuersie cum sancto Episcopo, nè pro benedictione, quam ab illo accepimus, in maledictionem incidamus. Sed ille vxorem non audiens, rursùm in episcopium accessit, vt cum sancto viro altercicaretur, in iudicioque contenderet. Verùm dum ostiarius aduentum eius sancto Episcopo nunciaret, repente magnus eum timor inuasit, & apparuit ei iuuenis ad spectum terribilis, & splendide indutus, qui cum indignatione minatus est illi: Vir, inquit, pessime, sic magno episcopo aduersaris, nec desinis ei molestiam & dolorem afferre? Ecce, prædico tibi, nisi desistis, magna super te ira deueniet, & miserè vitam finies. Et hæc locutus, discessit. Theodosius verò, cum diu fuisset exanimis, se tandem colligens, & à viro sancto vocatus introiit, ac prostratus ad pedes eius, cum lachrymis supplicans, vt iniurias, quibus à se esset affectus, sibi condonaret, non amplius auri libras pœnæ nomine repetituro.

Veneno iterùm nescio quomodo tentatus est, & in cella illa sua in episcopio mutus atque immobilis iacuit tribus diebus, adeò vt rumor de morte eius iam increbesceret. Post tertium autem diem apparuit ei Domina, sanctissima Dei genitrix Maria: quæ sceleratis hominibus exitium comminata, & morbi causam aperiens, & infirmos diatores patefaciens, è manu sua tria illi colocoeca dedit: Hæc, inquit, comede, & nihil tibi erit mali. Somno solutus vir sanctus, Saluatori Christo gratias egit, & immaculatæ matri eius virgini Mariæ. Et causam quidem morbi significauit, authores autem reticuit, & pro illis Deum precatus est. Præterea in distribuendis elemosynis, & in monasteriorum frequentatione & cura, quam de fratribus quos lucratus fuerat, habebat, incusabatur, quasi ecclesiam negligeret, cum tamen ex trecentis sexaginta quinque aureis nummis, mensè suæ adscriptis, quadraginta tantum singulis annis consumeret, reliquos omnes ecclesiæ largiretur. Ad hæc à psalmodiarum cantu & precatione negotijs distrahebatur. Quibus rebus afflictus, & videns ciues quidem nihil indè proficere, sed in vitæ flagitiosæ miseria permanere, eos autem, qui in monaste-

Causæ eius se episcopatu abdicauit S. Theodosius. Matt. 6.

Theodosius procurator eius infestus est.

Visione improbus deterritur.

Veneno sanctus vir appetitur. S. Maria eum sanat.

Proventus ecclesiæ suæ.

rijs

rijs degebant, absentia sua negligentia desideraque vacare, & de migratione e monasterijs cogitare, de quibus sibi in die iudicij ratio reddenda esset: gloriosi Christi martyris Georgij opem imploravit, vt se proprium in locum restitueret: & multis precibus Deum orauit, ne sibi crimini verteret, quod episcopatu recusaret. Cum igitur ea venia se a Deo impetrasse certo sciret, clero & ciuibus conuocatis, hanc habuit orationem: Vos me, Fratres, inuitum, vt scitis, & abstractum, hoc iugum subire coegistis. Et quamuis me, vt ad illud ferendum minimè aptum, excusarem, vos tamen audire me nolulistis, sed vestra cupiditati malulistis indulgere. Vndecimus igitur iam annus est, ex quo ego vos affligo, & affligor a vobis. Quamobrem obsecro vos, vt pastorem vobis paretis, qui & vobis placere, & res vestras curare possit. Ego enim posthac Episcopus vester non ero: sed vt abiectus monachus, ad mansionem reuertar meam, vbi in omni mea vita Deo seruire constitui. Hæc locutus, & assumpto monasterij sui Archidiacono Iohanne, ad Ancyranorum metropolim se contulit. Nocte verò illa cuius quidam in quiete vidit splendidam stellam, & summa Ecclesia radijs suis totam ciuitatè illustrantem, tam longè illinc discessisse, vt vix perspicere possit. Quo quidè viso beati viri discessum significatum esse, non est dubium.

Renunci-
at episco-
patui.

Viso cuius
cuiusdam.

Cum igitur ad metropolitanum Ancyranorum Archiepiscopum Paulum peruenisset, rogabat, vt sibi successor daretur. At ille tam bono viro dari non posse respondebat. Cumque magna inter eos contentio esset exorta, conuenit inter illos, vt ea res ad beatissimum Constantinopolis Patriarcham Cyriacum reijceretur, & quod ille contuisset, ratum foret. Beatus igitur Theodorus piæ memoriæ Imperatori Mauritio, & beatissimo Patriarchæ Cyriaco supplicauit, vt decernerent, sibi dandum esse successorem. Metropolita verò recusationi eius rationes suas opponebat. Sed beatissimus Cyriacus Patriarcha, ita etiam iubentè Imperatore, Metropolitanano respondit, vt beati Theodori preces admitteret, & insignia ei propter vitæ sanctitatem & innocentiam relinqueret Episcopatus. Mandato igitur parens Metropolitanus, ab Episcopatus onere beatum Theodorum liberauit, & Episcopatus reliquit insignia. Consuluit autem illi, nè longius discederet, priusquam in eius locum alterum constituisset. Egressus igitur ex Ancyranorum metropoli, in Heliopolis regionem se contulit, propè oppidum Pldri in oratorium Archangeli, quod est in Ambrena, & seipsum abscondebat. Quodam die, cum in hoc Archangeli oratorio sacra mysteria celebraret, facta est facies eius hilaris & læta, & magna gloria gratiaque splendens. Et vnus è fratribus, nomine Iulianus, presbyter, vir admodum pius, cum faciem eius tam hilarem & lætam adspexisset, prostratus ante eum: Vnum, inquit, oro, pater, vt respondeas mihi. Cumque sanctus Theodorus ei benedixisset, & præcepisset vt surgeret, & exponeret id quod velle: tunc ille: Dum sacrificas, inquit, pater, aliquandò nulla fit in vultu tuo commutatio: sapius autem vultum videmus tuum magno splendore gratiaque fulgentem. Quambrèm nos item hilaritate perfundimur & gaudemus: quemadmodum & hodiè contigit. Obsecro te per Dominum, vt mihi huius rei causam exponas. Tum Christi seruus se excusare, & narratione subterfugere. Ille contrà supplex & obrestans instare. Tandem beatus vir: Pro-

In Missa
sæpè vi-
sum videt.

Redit ad
monaste-
rium, &
multis cla-
ret mira-
culis.

mitte, inquit, mihi, te nemini, quod dicam, patefacturum, & causam explicabo. Cum igitur iureiurando se obstrinxisset, quod dum ipse viuere, nemini re patefaceret: Quandò inquit beatus vir, me sacrificantem lætiorem cernis, scito me visionem videre. Video enim tanquam verum & splendidissimum velum super sancta munera descendens inter sacrificandum. Et quotiès hoc cerno, lætor & exulto. Neque enim semper id video: & idcirco haud semper vultus est hilaris. Cum autem ad horam non adspicio, rem protraho, expectans dum videam id, quod & hodiè mihi demonstratum est. Hæc cum audisset presbyter Iulianus, non prius patefecit, quam vir sanctus è vita decessit.

Porro cum beatus vir accepisset, Episcopum esse Anastasio poli, gaudens & laudans Deum, ad monasterium redijt, & Dei gratia multa fecit miracula in ægrotos, qui accedebant. Presbyter quidam, nomine Paulus, iumento ad eum vectus est è Lyconia monasterio. Erat enim sinistrum eius latus in dexteram viscerum partem contractum: dextra autem ipsius coxa iandiù luxata: & caput eius in partem læuam ad pedem appropinquabat. Quamobrem nec stare, nec in lectulo extendi poterat. Sic enim erat distortus, vt miserabile spectaculum exhiberet. Hic multis lauacris & medicinis adhibitis, nihil profecerat. Cum igitur beati Theodori mandato tribus diebus in monasterio mansisset, & miseriam suam exposuisset, hæc ab eo audiuit: Si vis conualescere, in patriam redi, & aduersario tuo reconciliare, & ante hunc mem ad me reuertere, & da-

bit tibi

bit tibi Deus sanitatem. Neganti autem sibi cum vlllo esse inimicitias: Vide, inquit vir sanctus, nē mentiaris. Inimicitias enim exerceas cum Praefecto tuo. Quo ille audito, coepit beatum Theodorum lachrymans obsecrare, vt pro se Deum precaretur, vt dolore mitigato, posset expeditius incedere. Iussit igitur illum exui: & corpori eius manus imponens, infirma ipsius membra palpauit: & pro illo precibus fufis, totum eius corpus medicamento perunxit. Statimque dolore liberatus est: sed adhuc distortus mansit. Iumento igitur impositum, in patriam reduxerunt, & cum Praefecto suo in gratiam redijt. Pōst autem ad monasterium reuersus est. Quo quidem tempore beatus Theodorus in angustissima templi sanctæ Dei genitricis cellula, quieti silentioque vacabat. Et fufis pro eo precibus, à morbi vinculo dissoluit, atque præcepit, vt prope se deambulet, & precationem quotidie perciperet. Dedit etiam baculum, quo se sustentaret. Et illo accepto, melius se habebat. Ad correctionem autem ipsius, longius baculum tradidit. Et post Paschæ celebritatem aliud illi baculum dedit: Hoc, inquit, manu tua apprehende, & cō, vnde venisti, reuertere: breui enim perfectam sanitatem assequeris. Cum autem baculum istud ceciderit è manu tua, nē sustuleris illud amplius. Accepra igitur viri sancti benedictione, presbyter Paulus domum reuersus est. Et cum die quodā iter faceret, baculum è manu eius elapsus est. Qui sancti Theodori sermonem recordatus, illud non sustulit: & planè conualuit, atque miraculum omnibus patefecit. Hic autem Paulus, sancti viri studio, Constantinopoli presbyter est constitutus: & deinde vnus ciuitatis Isauriæ factus Episcopus.

Presbyterū
malè affe-
ctum sanat.

Eo tempore pius Imperator Mauritius, & beatus Patriarcha Cyriacus, & principes literis suis sanctum Christi seruum Constantinopolim accerserunt, vt eis benediceret. Quamobrēm cum eō se contulisset, & beatissimum Patriarcham Cyriacum, & Imperatorem atque Senatū consultasset, eisq; benedixisset, apud eos commoratus est. Magno autem eum studio & honore Imperator & Augusta & omnes familiares complexi sunt: & monasterijs eius immunitates tributa, illudq; concessum, vt nulli alij Episcopatu subiecta essent: sed sanctissime tantum & magnæ Ecclesiæ Apostolicæ regiē ipsius ciuitatis, ita prouidente Deo, & sancto martyre Georgio opitulante, propter beneuolentiam in eos, qui in illis degebant & sacrificabant. Paruo autem illo tempore, quo mansit in ciuitate, magna per illum Deus fecit miracula.

In Constan-
tinopolim,
& magno in
precio ha-
betur.

Mulier enim, quæ apud illum habitabat, cum filium quadriennem cæcum haberet, in vlnis eum suis ad virum sanctum gestauit, & multis lachrymis ante illum prostrata, puerum ad pedes eius deposuit, supplicans, vt lumen oculorum illi largiretur. Vir beatus, cum pueri oculos obliquasset, ei que benedixisset, aquam benedictam matri dedit, præcipiens, vt aqua illa quotidie manē filij oculos lauaret. Quod cum ter egisset mater, quarto die filium sanum ad sanctum virum adduxit, laudans Deum. Eadem scæmina cum septem menses paralytica iacuisset, qua hora viri sancti benedictionem accepit, statim conualuit.

Cæcus vi-
der.
Paralytica
reualuit.

Puella quædam, principis cuiusdam ancilla, annis iam octo & viginti dæmonium occultum habebat: quamobrēm assidue iacebat ægrota, & morbi causam ignorabat. Audita igitur beati viri fama, dominus eius duxit ad eum puellam, rogans, vt pro ipsa Deum obsecraret, vt ei vel mortem, vel sanitatem elargiretur. Tum Christi seruus extensa manu caput eius apprehendit, & precatus est Deum, vt sibi morbum eius patefaceret, & eam liberaret. Statimque dæmonium eam perturbare coepit & vexare. Atque ita clamabat: Etiam in me, o ferriuote, vim tibi à Deo datam exerceas? Abstine à me, quæso, dæmonum infestator. Beatus autem Theodorus præcepit ei, vt taceret. Et cum esset dies hebdomadis quarta, dimisit eam: & mandauit eius domino, vt quarta item proximè sequentis hebdomadis die eam ad se reduceret. Quæ cum ad diem constitutā reuertisset, & virum sanctū adspiceret, rursus dæmonium in ea turbatū clamare coepit, & virum sanctum detestari: O vis, inquit, quæ nunc aduersum nos à spurio & è scorto genito proficiscitur. Vigessimus octauus iam annus est, ex quo mulierem istam obfideo, & sanctorum nemo patefecit me. Hic autem meretricis filius aduenit, vt me patefaceret, ac cruciatui supplicioque traderet. Execrabilis dies, in qua genitus es, & in qua te huc contulisti. At Dei seruus Theodorus ipsum signo Crucis increpuit, & dixit: Quanuis meretricis filius sis, vt ais, tamen ad gloriam Domini nostri Iesu Christi filij Dei, præcipio tibi in nomine eius, vt recedas ab hac muliere, nec amplius in illam ingrediaris. Dæmon autem magna voce dixit: Iussa tua equidem faciam, & egrediar: attamen hæc tertio ab hinc die morietur. Tu, inquit beatus vir, exi, & Domini

Signo Cru-
cis dæmonē
expellit.

voluntas fiat. Neque enim licet homini Christiano vobis credere, cum verba vestra sint improba & falsa. Laceratam igitur mulierem demon ante sancti viri pedes proiecit, & magna voce edita, discessit. Illa vero cum se collegisset: Ego, inquit, sanctis precibus tuis, pater, assecuta sunt sanitatem. Vidi enim improbum ex ore meo, tanquam serpentem, egredi. Dimisit igitur illam vir sanctus cum benedictione, iussitque, ut diebus septem apud Ecclesiam maneret. Quod autem demon de morte illius praedixerat, falsum fuit. Nam mulieris dominus simul cum illa paucis post diebus ad virum sanctum rediens, magna cum laetitia gratias egit Deo, qui talem seruis suis in spiritus immundos dedisset potestatem.

Vanitas demonis.

Alia mulier nobilis paralytica, ab ancillis suis ad virum sanctum gestata, multis cum lachrymis clamare coepit: Miserere, inquit, mei, serue Dei altissimi. Deum, qui tibi sanitatum gratiam largitus est, deprecare pro me, ut incolumis discedam. Iussit vir sanctus, eam humi deponi, & manu sinistra caput eius apprehendens, dexteram ad Orientem extendit, & obsecrauit ad hunc modum: Deus sanitatum elargitor, & agrotantium medice, qui paralyticum curasti, medere & huic ancillae tuae, & ab ea paralyticam expelle, ut sana discedat ad gloriam & laudem sancti nominis tui. Et signans illam excitauit, oleoque inunxit: statimque coepit deambulare, Deum laudans, & diuinorum Christi mysteriorum particeps effecta, discessit incolumis, atque omnibus miraculum nunciauit.

Sanar paralyticam.

Quidam capponis filius, nomine Petrus, a demone inuasus, corde conficiebatur, nec se a demone vexari cognoscebat. Pater eius duxit eum ad virum sanctum, ut pro illo Deum precaretur, quo cordis ipsius dolor desineret, & a morbo continuo liberaretur. Sed vir sanctus, cognita morbi causa, duxit eum in cellulam suam, & lateri eius inharens, Crucis signo faciem ipsius obsignauit, percussitque illum iuxta cor: Ne celes te, inquit, immunde spiritus: manifesta enim sunt opera tua. Dominus Iesus Christus scrutator cordium imperat tibi, ut ab eo excas. Confestim commotus demon, clamare coepit: Exeo, ferriore, nec aduersor tibi: neque enim minas tuas perferre possum: nequeo ignem ex ore tuo egredientem meque exurentem pati. Haec & his plura locutus, ad viri sancti pedes Petro proiecto, magna voce ululans, discessit. Puer autem in se rediens, & ante illum prostratus: Pater, inquit, precibus tuis, pater, a demone liberatus sum. Vidi enim illum, foeminae nigrae speciem gerentem, a me sciungi, & per fenestram abs te ululantem excludi. Beatus autem Theodorus iussit, ut diem apud se maneret: & postridie sanum patri reddidit.

Item demoniacum.

Nauta quidam a demone vexatus, doloribus & membrorum tremoribus, & multis calamitatibus cruciatur, & in egestatem inciderat. Accessit ad virum sanctum, & lachrymans supplicauit, ut a tot miserijs per eius preces liberaretur. Cum igitur pro illo Deum obsecrasset, oleo benedixit, & dedit illi, ut eo se vngeret, & dimisit eum. Qui paucis post diebus ad virum sanctum redijt, seque conualuisse, & prosperè agere nunciauit, atque animi grati ac memoris causa, nauigij velum obtulit, & multis tandem precibus vix impetrauit, ut illud acciperet.

Item alium.

Luctator quidam ab immundo spiritu vexatus, & capite & membris omnibus dolerebat. Hic ad virum sanctum accessit, supplicans, ut pro se Deum precaretur. Quod ille cum fecisset, vinoque & oleo benedixisset, dedit ei: Abi, inquit, fili, domum tuam: & cum te vesperi cubitum conferes, vnge te his: & quod in quiete videris, mihi nuncia. Abijt, & fecit id, quod vir sanctus praecerat. Postridie autem ad eum redijt, dicens: Vindicta, domine mi sanctissime, secundum quietem, iuuenem quandam abs te profectum ad me, qui capitis mei comam apprehendit, & ad se traxit: & statim dolor omnis ab articulis & ossibus & membris meis discessit, & tanquam ventus quidam violentus per capillos capitis mei egressus est. His auditis, Dei seruus benedixit ei: Ecce, inquit, nunc Dei gratia sanus effectus es. Iuuenis autem, quem in somnis adspexisti, gloriosus est Christi martyr Georgius. Et dimisit eum, gratias agentem Deo.

Vifio demoniaci, a sancto curati.

Clarus quidam vir, nomine Mennas, occulto & graui quodam morbo ex diabolica vexatione laborabat. Hic ad virum sanctum accessit: sed ei morbum suum erubuit aperire. Quodam igitur die vir sanctus, cum ad se Mennas de more venisset, cum, remotis arbitris, in cellulam suam vocauit, & humaniter sic est allocutus: Sape te huc, fili, contulisti, ut mihi arcanum aliquid nunciare, & pudore deterritus es. Cur id tibi contigit fili? Cur non aperte significas id, quod celas? Tunc ille procidens ad pedes eius, omnia patefecit, orans, ut pro se Deum precaretur, & morbum a se depelleret, dignareturque do-

domum suam venire, ei que benedicere, atque omnibus habitantibus in ea. Se id futurum promisit vir sanctus: & biduo post domum eius se contulit, & à viro pio benigne susceptus est. Nocte autem illa idem ei contigerat, quod solebat, & afflictus vehementer fuerat. Tum vir beatus precibus incubuit, & Deum obsecrauit, ut hominem ab illa miseria liberaret. Eadem igitur nocte, absolutis psalmorum precibus, vnus ex discipulis eius, nomine Iulianus, in somnis vidit virum beatum stantem ad maris litus, Mennamque ad ipsum accedentem, & in vlnis gestantem suis monstrum quoddam triceps, immanè vociferans: quod cum vir sanctus apprehēdisset, proiecit illud in mare. Postridiè igitur, cum post sacrificium accubuissent, ut pranderent, Christi seruus Theodorus ad Mennam dixit: Confide, fili, & Deum lauda. Dei enim bonitate confisus, spero calamitatem tuam abs te discessisse, nec ea te amplius afflictum iri. Et cum hæc dixisset, somnij sui discipulus recordatus, illud explicauit. Cum igitur vir sanctus Mennæ & fidelissimæ eius vxori, & omnibus ipsius domesticis benedixisset, discessit. Mennas autē nunquam amplius ab eo morbo vexatus est. Iam vxor eius foemina grauissima Christi que amantissima Theodora, orauit sanctum virum, ut sciret, vtrum ipsa, an maritus eius ex hac vita prior esset discessurus. Vix igitur tandem exoratus, Deum precatus est, ut id sibi patefaceret: responditque, maritum eius prius è vita discessurum. At illa multis cum lachrymis eum quotidie rogabat, ut Deum precaretur, quò se ex hac vita celerius euocaret. Eius flagitationibus victus beatus vir, Deum obsecrauit, ut id ei, quod optabat, concederet. Et diuinitus monitus, dixit illi: Dedit tibi Deus, quod flagitasti. Res igitur tuas constitue, nam paucis post diebus morieris. Hoc responso mulier lata discessit, & rebus suis constitutis, quadragesimo post die mortua est.

Euty chius, beati Theodori ostiarius, cum in via dormiret, sic à dæmone vulneratus est, ut manus ipsius cum toto brachio obstupuerit. Quamobrè eam tumidam & obligatam, atque è collo suspensam gestabat. Hic de more venit ad sanctum Theodorum, ut benedictionem acciperet. Et interrogatus ab eo, cur ei doleret manus: Dormiebā, inquit, domine, quodam in loco, & cum somno solutus essem, mihi manus obstupuit, tumoremque contraxit. Cum igitur beatus vir manum eius nudatam, precibus adhibitis, contrectaret, dæmonium cœpit per ipsius manum decurrere. Tunc vir sanctus humerum signauit; nè fursum curreret, & interimeret eum. Cœpit igitur manus eius à dæmone huc illuc volui ac distorqueri, adeò ut eam non posset ostiarius regere & sustinere. Verum sancto viro tangente, & spiritum immundum increpante, statim cessauit. Et accepto ostiarius oleo, cui vir sanctus benedixerat, manum vnxit, triduoque conualuit.

Seruus quidam malè à dæmonio vexabatur. Hunc eius domina ad virum beatum duxit. Et statim spiritus commotus eum lacerabat, nec volebat exire. Quem cum vir sanctus increpuisset, vetuit ei, nè è gradu termino discederet, ut eo modo torqueretur: Benedictus, inquit, Deus, non discedet hic homo, ab ipso procreatus, è domo hac prius, quam tu ab illo exieris. Hæc cum dixisset vir sanctus, in cellulam ingressus est suam, & præfinitum à regula psalmorum numerum pronunciauit. Verum cum multis iam horis seruus ille vexatus maneret illic, & spiritus ibi religatus cruciaretur, miserabili voce clamare cœpit ad hunc modum: Exeo, serue Dei: neque enim supplicium hoc ferre possum. Veni, solve me: & egrediar. Noli me diutius torquere. Egressus autē vir sanctus è cellula sua, dixit ei: Nolo, immunde, ut nunc exeat. Dæmon verò clamabat: Heu me miserum, oro te, ut me soluas: satis supplicij pertuli. Quando permittis, ut egrediar? Volo, inquit vir sanctus, ut media noctis hora discedas. Nunc verò solutus es à præscripto termino. Quamobrè huic homini per te iam liceat mentis esse compoti. Proiecit igitur eum ad pedes eius. Media verò nocte, cum vir sanctus ad preces nocturnas exolueudas surrexisset, resiliens homo, qui vexabatur, cœpit pati: & dæmonium, quod in illo erat, clamabat: Venit hora. Exi, ferriuore, permitte mihi, ut recedam. Egressus igitur vna post hora Dei seruus, increpuit ipsum in nomine Domini Iesu Christi, atque imperauit, ut discederet. Et statim, proiecto ad pedes eius homine, quem vexarat, exiuit, & seruus ille relictus est sanus. Quem domina eius cum suscepisset, magno cum gaudio domum suam se contulit, laudans Deum.

Mulier quædam serua, quæ dæmonium occultum habebat, beatum adiit Theodorum, ut ab eo benedictionem acciperet. Qui cum acerbè aduersus eam, ut aduersus dæmone vexatam, adspiciens, Deum pro illa rogasset, dæmon commotus statim exijt, & mulier effecta est sana.

Alium quem
dam morbi-
dum curat.

Prædicat fe-
minæ obitum
eius.

Sanat homi-
nem, à dæ-
mone læ-
sam.

Vide que sit
sanctorum ho-
minum po-
testas.

Dæmoniaca
liberatur.

Item duo
alij.

Quodam die tres ad eum acceſſerunt. Qui in eius cellula grauiſſimè vexabantur, cum à Patriarcha Cyriaco eadem hora acceſſitus eſt. Quamobrem beatus vir ire feſtinans, duobus præcepit, vt liberi eſſent, & ſtatim humili ad eius pedes, vt mortui, proſtrati ſunt. Tertium permittit pati. Dæmon enim in illo exiſtens, durus erat, & facile expelli non poterat. Quare vir ſanctus fremens: Quoniam, inquit, ſanctiſſimus Patriarcha noſter acceſſit me, & in præſentia non poſſum id agere, quod ad te pertinet, ſta hoc in loco, & torquere: neque hinc diſcede, donec rediero. Et hoc dicto, ad ſanctiſſimum Patriarcham ſe contulit.

Impetrat
parcum ſer-
minæ.

Sergius autem, pius ſanctiſſimæ Eccleſiæ magnæ Diaconus & ſanctiſſimi Patriarchæ familiaris, ſororem habebat, quæ cum triennium cum marito vixiſſet, nunquam concipere poterat. Vtrunque coniugem Sergius in veſtibus collocauit: & cum ſanctus Chriſti ſeruus Theodorus à Patriarcha diſcederet, Iohannem Hypodiaconum eius comitem rogauit, vt illuc ſanctum virum perduceret. Quod cum eſſet factum, Sergius diaconus eos ad virum ſanctum adduxit, & ſimul cum illis ad viri pedes prociſit, ſupplicans, vt eis liberos concederet. Quibus Sanctus: Non ad me, inquit, filij, ſed ad Deum accedite. Verum, cum illi non deſiſterent obſecrare, vtriuſque zonas accepit, atque inter illas vtrinque collocatas, genibus flexis, Deum precatus eſt. Poſt autem zonas illis reſtituit, vt ſe cingerent. Et Dei gratia factum eſt, vt poſt nouem meſes mulier filium pepererit. Cum autem diſceſſiſſet, Iohannem præmiſit, vt videret, an vexatus ille extra præſcriptos terminos eſſet egreſſus. Inuenit igitur eum in loco præſinito, & à terra ſuſpenſum. Sic autem clamabat dæmon: Opportunè aduerſum me, ſerue Dei, veniſti, maiorem contra me gratiam affecutus. Ferre te ampliùs non poſſum, quoniam exuris me. Exeo per altiſſimum. Tantùm parce mihi. At Dei ſeruus pectus eius percutiens: Sæpè, inquit, mihi promiſti, & mentitus es: non parcam tibi. Tunc demùm iureiurando promiſit, ſe nocte illa, cum in ſanctiſſima magna Eccleſia precandi ſignum daretur, diſceſſurum. Cum igitur illi ſupplicium eſſet remiſſum, ad horam noctis præſinitam diſceſſit.

Superbiſſi-
mus dæmon
diè crucia-
tus, exit ab
homine.

Et poſt aliquot dies, Theodori, diaconi ſanctiſſimæ Dei genitricis, ſerua quædã, nomine Theodora, repente à ſpiritu muto capta eſt. Cum autem dominus eius per Iohannem Dei ſeruo rem indiçaſſet, iuſſit, vt eam ad ſe adducerent. Quæ cum vexaretur atque concideret, ſublata conſerui eius ad viri ſancti pedes geſtârunt. Et ſex dierum ſpatio liberata eſt, atque diſceſſit incolumis.

Demoniaca
ſanatur.

Alia puella annorum octo, Deo dicata in magna Eccleſiæ monaſterio, triennio muta permanſit. Magiſtra igitur ipſius duxit illam ad ſeruũ Dei, acerbè clamans, & cum lachrymis ſupplicans, vt ei ſanitatẽ impetraret. Cum igitur pro illa Deum obſecraſſet, præcepit, vt quotidie manè & veſperè ad ſe veniret. Quod illa cum faceret, & ipſe pro ea precaretur, quo die curanda erat, iuſſit, vt os aperiret: & apprehenſa lingua eius, ſigno Crucis obſignauit, & ter inſufflauit, præcipiens ei, vt deglutiret. Deique gratia ſtatim locuta eſt, magna inquam voce: Deglutiui, domine. Quare turba, quæ adſtabat, & rem videbat, diũ clamauit: Domine miſerere. Atque ita puella cum eius magiſtra dimiſſa eſt incolumis.

Muta lo-
quitur.

Alia porro mulier, quæ decem annos ſanguinis fluxu laborauerat, magno cum deſiderio acceſſit, vt ab ipſo benedictionem acciperet: allatoque vnguenti alabaſtro, cum multam turbam vidiſſet circa ipſum, clam acceſſit, vt vnguento pedes eius inungeret. Quo animaduerſo, Dei ſeruus pedes ad ſe contraxit, & clamans, dixit ad eam: Deſine mulier: quid facere conaris? Moleſta mihi res eſt, quã moliris. Territa mulier, vnguentum illi tradidit, rogans, vt pro ſe Deum precaretur. Tunc vir ſanctus ita precatus eſt: Dominus Ieſus Chriſtus, qui rerum occultarum cognitor eſt, precibus ſancti Georgij martyris exoratus, ſecundum fidem tuam id tibi, quod petis, elargiatur. Statimque gratia Dei, ſanguinis eius fluxus ſtetit. Quo mulier miraculo animaduerſo, Deum laudans, cepit rem omnibus indicare.

Oratione &
aqua bene-
dicta filium
Imperato-
ris mundat
à lepra.

Contigit, vt vnus ex filiis Mauritij Imperatoris lepræ morbo laboraret: cui cum medici nullam poſſent opem afferre, Imperator virum ſanctum acceſſendum curauit. Qui in palatium, vbi puer iacebat, ingreſſus, & pro illo preces ad Deum fundens, aquã benedixit: cumque illum adſperſiſſet, reliquam aquẽ dedit, vt ruruſum conſpergeretur: & ſancti viri precibus puer ſanus effectus eſt. Imperatoris autem & Auguſtæ precibus adductus, inter ipſos conſiſtens, Deum pro illis obſecrauit: & cum benedixiſſet eis, diſceſſit in patriam, ad monaſteriumque peruenit.

Qui.

Quidam pater familiās ex oppido Aleētorīa, ferum botem habuit, qui iugum detre-
ctabat. Duxit igitur illum ad monasterium, & rogauit beatum virū, vt signo Crucis bo-
nem obfignaret, quō feritatem deponeret. Et cum vir sanctus ad eum venisset, bos huc
illuc caput mouens anhelabat: cuius ille cornua comprehendens, precatus est Deum,
vt bos, feritate deposita, mansuesceret. Et signans eum, dixit: Præcipio tibi in Christi
nomine, vt ab ira desistas tua, & subeas iugum in māfuetudine, quam tibi Deus tribuit,
& domino tuo pareas. Cū hæc dixisset vir sanctus, bos statim iram feritatemque de-
posuit: & cū in dē esset abductus, collum iugo facilē subiecit.

Mulier item quādam mulam habebat, quæ nec frenum, nec fellam admittebat, sed
se pedibus sublaris erigens, mansuescieri nullo modo poterat. Hanc mulier duxit ad mo-
nasterium: cui vir sanctus, signo Crucis adhibito, dixit: Benedictus Deus, nē posthæc
ampliūs fera peruersaque sis: sed, freno suscepto, heram tuam insidentem admitte cum
omni mansuetudine. Ad hoc enim te Deus ministerium creauit. Et statim illi mulier
insedit. Neque enim parere ampliūs recusauit. Idem & in equis, & in alijs animalibus ef-
fectum est.

Signo Cru-
cis, & im-
perio besti-
as feras mā-
suefacit.

Cupiebat vir beatus aliquid ex gloriosi martyris Georgij reliquijs habere, & rogabat
eum, vt se voti compotem faceret. Pius autem Aemilianus, Germiorum Episcopus, sancti
capitis eius particulam, manusque digitum, & dentem vnum, aliamque particulam
eius corporis habebat. Huic martyr apparuit, iussitque, vt eas seruo suo Theodoro re-
liquias in templum, quod sibi exādicārat, transferendas traderet. Misit igitur Episco-
pus nuncium ad beatum virum, qui cum nomine suo hortaretur, vt se ad precandum
in templum sancti Archangeli conferret: cupere enim se illum salutare, optatasque il-
li sancti martyris reliquias dare. Hac lætus pollicitatione, ex monasterio exiit, & in Ger-
miorum ciuitatem ingressus, in Archangeli templo precabatur. Amanter suscepit eum
sanctus episcopus Aemilianus, & in monasterium sanctæ Dei genitricis, quod vocatur
Aligetes, perduxit. Eo tempore magna erat in Pefinuntium metropoli siccitas, & fru-
ges ac fructus omnes exaruerant. Quamobrēm cū incolæ intellexissent, Christi seruū
Theodorum apud Aemilianum Episcopum diuertisse, celeriter ad eum omnes cum
clericis in sanctæ Dei genitricis templum conuenerunt: permittenteq; Episcopo Aemi-
liano, in ciuitatem suam eum adduxerunt, vt, facta supplicatione, per eius preces è ca-
lo pluuiam impetrarent. Procū ab hac ciuitate sex passū millibus erat hortus, quem
magna locustarum occupārat multitudo, & totum propē deuastārat. Huius horti do-
minus cū bearum Theodorum adesse intellexisset, processit illi obuiam, & ad pedes
eius prostratus, calamitatem in hortum suum à locustis illatam indicauit. Cui vir sanctus:
Abi, inquit, fili, & affer aquam in vase. Cucurrit ille, & è propinquo flumine aquā
attulit. Quam Dei seruus, cū benedixisset, dedit ei, dicens: Hac aqua quatuor horti
tui angulos consperge, & dabit tibi Dominus id quod exoptas. Ad hortum reuersus
homo, studiosè fecit, quæ vir sanctus præceperat. Cumque ad locum, quem primū
adsperferat, reuertisset, ne vnam quidem locustam reperit. Paulò post item inuisens,
omnes planè locustas deleras inuenit. Quamobrēm cū manus suas oleribus implē-
set, currens ad beatum Theodorum miraculi effectorem contendit. Tunc autem ob-
uiam illi trium millium passuum à ciuitate processerat supplicatio. Cum illa igitur in-
redientem sanctum virum olitor affecutus, procidit ad pedes eius, eique olera, quæ in
manibus ferebat, obtulit, nuncians miraculum, quod factum fuerat. Beatissimus verò
Georgius Metropolita, cum lætitia sanctum Theodorum suscepit, qui in diem sequen-
tem supplicationem indicendam mandauit. Postridiè igitur manè, cū vniuersa ciui-
tas in catholica Ecclesia sanctæ Sophiæ esset congregata, beatus Theodorus & Metro-
polita Georgius cum vniuerso populo supplicantes, ad venerabile sanctorum Angelo-
rum templum extra muros conuenerunt: atq; inde ad sanctam Sophiam reuersi sunt.
Vbi cū sanctus Christi seruus Metropolita rogatu sacrificasset, omnesque sacra my-
steria percepissent, nubibus contractum est celum, & tanta pluuiæ copia in totam illam
regionem descendit, vt aquarum fontes & flumina in tertium vsque diem exundārint.
Omnes igitur lætitia pleni, Deum collaudabant, qui serui sui precibus motus, mis-
ericordiam suam ostendisset. Metropolita autem & populo comitante, sanctus The-
odorus illinc discessit: & cū ad Episcopum Aemilianum venisset, ab eoque optatissi-
mas sancti martyris Georgij reliquias accepisset, ad sanctum monasterium suum cum
gaudio reuersus est.

Vide mirā
aquæ bene-
dictæ virtu-
tem.

Impetrat à
Deo pluuiā.

Illis diebus Cadose Episcopus ad eum in lectica vectus est, qui manūs dolore, & arti-
culo

culorum omnium solutione laborabat: nec manibus suis ori poterat cibū admovere. Hic in Archangeli templo ad beati Theodori pedes prostratus, magna voce, Miserere, inquit, mei, serue Dei altissimi: & me quoque tuorum fac miraculorū participem. Scio enim Deum tibi, quæcunque poposceris, largiturum. Cùm autem Christi seruus illum esse Episcopum intellexisset, agrè tulit eam adorationem, & eum fecit excitari: precationique incumbens, orabat Deum, ut morbum eius expelleret. Absoluta autem precatione, iussit, ut in dextera parte templi sancti Georgij martyris collocaretur, ad sancti martyris Platonis oratorium, ubi & cellula eius sita est. Sic autem Episcopum est allocutus: Bono sis animo, magne domine. Dei enim benignitate confisus, te brevi à morbo liberatum iri spero. Et cùm oleo benedixisset, dedit ei, ut eo se vngeret. Duarum igitur hebdomadam spatio conualuit Episcopus, è monasterioque discessit, ambulans, & faliens, & laudans Deum.

Episcopi
morbum ar-
ticularem
sanat.

Clericus quidam, nomine Salomon, ab immundo spiritu vexatus, ad sanctissimum virum accessit cum vxore sua, quæ ipsa quoque pariter vexabatur. Hi quotidie benedictionem eius accipientes, à spiritibus immundis breui temporis spatio liberati sunt: ut ex depicta tabella, quam in vestibulo templi Archangeli, ubi dormiebant, testem miraculi reliquerunt, intelligi potest.

Nota de pi-
cta tabella.

Quidam è Salmania vico grauius ab immundo spiritu vexatus, ad monasterium se contulit: quem vir sanctus, propter demonis importunitatem, in angustam cellulam conijci mandauit: & illuc se quotidie ad precandum conferebat. Quamobrem duarum hebdomadam spatio liberatus, discessit. Accidit, ut eodem tempore regio illa vniuersa fame laboraret. Monachi igitur & pauperes ægroti, consumptis omnibus cibarijs, magnis in angustijs versabantur. Erat autem Quadragesimæ tempus: quo quidem tempore beatus vir in Dei genitricis monasterio quietem & silentium obseruabat. Biduo igitur ante Ramos palmarum Dionysius horrei custos ad eum venit, eique se ne pro monasterijs quidem, nedum pro multitudine alenda, cibos habere nūciauit. Palmarum enim die è cellula sua solitus erat exire, & biduo illo ingens multitudo conueniebat. Abi, inquit beatus Theodorus, in horreum, & farinæ reliquias ex arcis in vasculum collige, & affer ad me. Quod cùm ab illo factum esset, vir sanctus Deum precatus est, ut victui necessaria monasterijs suis suppeditaret. Absolutaque precatione: Accipe, inquit, frater farinæ vasculum, & illud super altare sanctissimæ Dei genitricis impone: & Deus nobis cibaria subministrabit. Fecit ille, quod vir sanctus præceperat. Postridie verò quidam viri pij ex longinquis regionibus triginta naues Cyprias farina onustas aduexerunt. His & alijs innumerabilibus rebus admirandis, quibus, tanquam floribus & margaritis, quotidie sanctus coronabatur, magnæ ab omnibus gratia agebantur Deo, multique, relicto mundo, iugum monasticum non solum in eius monasterijs, sed etiam alijs in locis suscipiebant. Itaque verba illa Euangelica implebantur: Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificent patrem vestrum, qui in cælis est.

Demonia-
cus fit sa-
uus.

Mira vis
precum san-
cti viri.

Multi fiunt
monachi.

Matth. 5.

Quoniam igitur & hic vir, quem admodum & Apostolus Paulus, corporis afflictionibus erat obnoxius, non alienum erit, ut ad vtilitatē nostram eas persequamur, ne, quoties in eiusmodi morbos & calamitates incidimus, animis concidamus: præsertim cùm Deus nobis ea ratione præmium parat: & idcirco viris iustis orantibus, ut à miserijs liberentur, nonnunquam aduersetur, & dicat: Sufficit vobis gratia mea: nam virtus mea in infirmitate perficitur. Ut igitur in hoc sancto Christi imitatore, Dei virtus per infirmitatem perficeretur, corpus eius vulnere affectum erat: quod si quando per se cicatricem obduxerat, indumenti asperitate rursus exulcerabatur. Hoc ille vulnere ad obitum vsq; laborauit, sibiq; illud à Deo fuisse datum dicebat, ut ei assidue gratias ageret. Oculorum item morbo singulis annis ætatis tempore per se quimen sem laborabat, & maiorem in modum gratias agebat Deo. Impediebatur tamen, quò minus turbas posset suscipere. Quamobrem diuinitus incitatus, ad templum Dominae nostræ Dei genitricis, quod est Sozopoli, constituit proficisci. Diuinum enim munus, quod illic est, jam pridem videre concupierat. Cùm igitur ad pontē, qui Tantaëndia dicitur, peruenisset, Phentinus quidam caupo obuiam illi misit, qui eum rogarent, ut in hospitium suum ingredi vellet, sibiq; benedictionē suam relinquere. Iacebat enim semimortuus multo iam tempore, & facies eius post tergū erat distorta. Ad eum igitur sanctus Theodorus ingressus, causam quæsiuit, quāobrem id ei contigisset. Cui ille respondens: Cùm essem, inquit, extra diuersorium, venit canis quidā niger, & corā me hiauit: quamobrem

2. Cor. 12.

Vulnus ha-
bet perpe-
tuum.

Laborat ex
oculis.

ego quoque inuitus idem feci. Cumque ipse statim euauisset, ego in febrem incidi, faciemque distorti. Verum si tu, serue Dei, aliquid potes, adiuua me. Nam cum & greges armenta que mea interiret, posteaquam tu pro me preces sudisti, ne vnum quidem animal periret. Hæc ille cum dixisset, pro ipso precatus Deum beatus vir, ter in eius faciem insufflauit: & aque benedicentes, dedit ei: Accipe, inquit, & hæc te aqua cõsperge. Quod enim vidisti, demonium erat. Sed in Christi nomine, cum reuertemur à precatione, te sanum & incolumem inueniemus.

Aque benedicte vis.

Egressus igitur è diuersorio, itinere suo progrediebatur: cumque ad Amorium ciuitatem appropinquasset, salutaris eius aduentus omnibus innotuit: & ciues vniuersi supplicantes obuiam illi extra muros processerunt. Et oblati sunt illi puer à patre, pedibus ad eò distortis, vt nullo modo posset incedere: qui, sancto viro Deum obsecrans, curatus est. Erat enim vir quidam illustri ex eadem ciuitate, nomine Iohannes, filium suum duo de viginti annos natum, qui triennio paralyticum iacuerat, ad virum sanctum gestandum curauit, & multis cum lachrymis rogauit eum: Miserere, inquit, istius infelicis & calamitosi, serue Dei, & Deum pro illo deprecare, vt à morbo eum curet, & incolumem mihi largiatur: aut certe celerem illi ex hac vita exitum tribuat, nè videam ipsum tam miserè à morbo consumi. Quomodo, inquit sanctus Theodorus, in morbum hunc incidit? Cui ille respondit: Cum ad venandum profecti essemus, in leporem hic miser incurrit: quem cum iaculo transfixisset, in paralytum incidit, ea que triennio iam laborat. His auditis, Christi seruus iussit eum Anastasij viri pij domum portari, & in oratorio sanctissimæ Dei genitricis, vbi erat ipse mansurus, constitui. Mox in urbem ingressus, totam supplicando lustrauit. Cum autem ad catholicam & primam ciuitatis Ecclesiam esset peruentum, obuiam illi factus est Episcopus: longius enim cum populo obuiam procedere propter valetudinem non potuerat. Quamobrè & ipsius Episcopi rogatu, sacrificium obtulit sanctus Theodorus, & populo benedixit: discedensque, Anastasij domum extra muros se contulit: & in oratorium Dei genitricis ingressus, adolescentem illum paralyticum iacentem inuenit: cumque benedixisset oleo, faciem eius, & manus, & pedes, & reliqua omnia corporis eius membra dissoluta inunxit, & sic eum allocutus est: Tibi dico, adolescens, in nomine Domini nostri Iesu Christi surge, & sta sanus, nè propter te pater tuus doleat. Cumque ille caput sustulisset, manum ei vir sanctissimus porrexit, & excitauit: precibusque super ipsum adhibitis, sanum patri reddidit.

Puer distortis pedibus curatur.

Curat paralyticum oleo benedicto.

Cum in Dei genitricis templum esset ingressurus, ecce quidam alius paralyti laborans propter dæmonem, qui ipsum occultè multis iam annis vexabat, eadem hora surrexit, cœpitque ab immundo spiritu vexari, & Dei genitricis seruo, cui ab ea miraculum hoc seruatum fuerat, occurrens atque vociferans: O vis, inquit. Cur venisti huc, ferri uore, cum Georgio Cappadoce, vt me torqueres atque confingeres? Tot annis latui, & per te nunc indicor. Tunc omnes spectatores obstupuerunt. Beatus autem vir spiritum immundum increpans, signo Crucis & precibus adhibitis, paralyticum curauit. Et in sanctissimæ Dei genitricis Mariæ venerabile templum ingressus, vbi diuino munere oleum manat, manibus in Crucis speciem extensis precans, oculos in admirabili imagine defigebat, cum oleum diuino nutu efferuescens, in oculos eius insiliit, eosque conspersit. Quamobrè omnes, qui diuinum illud testimonium adspiciebant, dixerunt: Verè magnus est hic Dei seruus. Cum autem de eius aduentu beatissimus Episcopus Zoilus intellexisset, statim honorificè duxit eum in Episcopium suum, amiceque tractauit.

Itè alium.

Nota de oleo ex imagine manante.

Postea verò, quàm diebus quadraginta precibus incubuit, relicta Sozopoli, ad urbem Amorium appropinquabat: vbi saliens obuiam illi processit puer, qui distortis iam pedibus existens, ab eo benedictionem acceperat, & Dei gloriam, quæ in se extiterat, nunciauit. Die verò ad vesperam inclinante, urbem ingressus, apud virum illustrem Iohannem, cuius filium paralyticum precibus curauerat, diuertit. Et postridiè manè discedens, in Germiorum ciuitatem ad Episcopum Aemilianum peruenit: à quo dimissus, ad monasterium suum proficiscebatur. Cumque ad prædictum pontem venisset, audito Phentinus eius aduentu, processit illi obuiam sanus & laudans Deum, qui se serui sui precibus à tali periculo liberasset: animique grati munus obtulit equum ex armento suo.

Cum igitur vir pius & sanctus ad monasterium peruenisset, duæ claræ mulieres è metropoli Epheso cum lecticis & magna suppellectili ad eum se contulerunt. Erat vni ex illis filius annorum viginti, Andreas nomine, mutus: Alteri autem filiola annorum

octo paralytica. Hæ fœminæ cum filijs & domesticis suis ad sancti viri pedes proci-
 dentes, magna voce multisque lachrymis supplicabant, vt filijs suis sanitate largiretur.
 Quibus Christi seruus Theodorus præcepit, vt surgerent. Et cum precatus esset Deum,
 iussit, vt dies aliquot ibi manerent. Quadam autem die à psalmis canendis circiter ho-
 ram nonâ de more egressus, vt populo benediceret, eumque dimitteret, puellulam ia-
 centem inuenit: & accedens, signauit eam, & Deum obsecrauit: ab eaque recedens, ad
 altaris introitum ascendit, & populo benedixit, & puellæ paralyticæ præcepit, vt ad se
 veniret. Quæ repente, solutis diaboli vinculis, surrexit & ad eum venit. Turbæ verò ad-
 stantes, cum matre puellæ pro tali miraculo cum lachrymis gratias agebant Deo. At-
 que ita mater accedens, filiulam suam è manu eius sanam accepit. Quinetiam adole-
 scentem mutum beatus Theodorus cum signâisset, dixit matri eius, vt cum alijs discede-
 ret: fore enim, vt in ipso itinere loqueretur. Suscepta igitur viri sancti benedictione, in
 ciuitatem suam omnes redierunt. Et paulò post quidam ab illa veniens ciuitate, adole-
 scentem locutum esse nunciauit.

Itē alias si-
 gno Crucis
 & oratione
 curationes
 facit.

Oppidi Sandi presbyter, nomine Florentius, habebat fratris filium, cui cancer os ex-
 edebat. Eo igitur super umentum suum imposito, magno studio ad monasteriū con-
 tendit, & ad beati viri pedes ac lachrymans, supplicabat, vt pueri morbum,
 cui nulla medicorum remedia proderant, curaret. At ille, fufis precibus, locum morbo
 excusum contrectans, ter in os eius insufflauit, & aquam, cui benedixerat, dedit, vt ex ea
 acciperet: & statim cœpit morbus esse leuior. Et cum egressi essent è monasterio, prius
 quam domum peruenirent, prorsus euauit.

Sanat can-
 cri morbū.

Cum totius populi supplicatio, post Domini nostri Iesu Christi resurrectionem die
 sabbati, vt quotannis fieri solet, ad monasterium cōuenisset, erat in loco demisso lebes
 ebulliens iuxta viam. Peracto autem sacrificio, cum vniuersus populus ad epulas pro-
 perans, è monasterio egredi festinaret, puer è templo sancti martyris Georgij exiens,
 diabolo impellente, in lebetem feruentem incidit. Accurrentes autem parentes, pedi-
 bus eum inde extractum, in templum sancti martyris, vbi vir sanctus populo benedice-
 bat, intulerunt, & semimortuum ad eius pedes cum lachrymis deposuerunt. Tum Dei
 seruus puerum iuxta sanctum altare collocauit, & inclinatus capite, pro ipso precatus
 est Deum. Et cum illum oleo semper ardentis lucernæ inunxisset, Dei gratia excitauit,
 & sine vllò detrimento parentibus incolumem reddidit.

Semimor-
 tuum vitam
 restituit.

Fortè cum supplicatione monasterij sancti Theodori ex Briania prefectus Anicetus
 venerat. Hic cum id, quod puero contigerat, audiisset, eumque sanum & nulla in par-
 te combustum adspiceret, lebetis aquam esse frigidam existimauit. Itaque cum eadem
 hora supplicando illac iter faceret, manum in lebetem iniecit, vt cognosceret, vtrum
 aqua calida esset, an frigida: & statim manus eius exarsit. Cum igitur beatus vir, peracta
 supplicatione, populo benediceret, eumque dimitteret, accessit ad illum Anicetus, &
 manū ostendit, obsecrans, vt eam signo Crucis obsignaret. Cui subridens sanctus The-
 odorus: Crede, inquit, frater, & manum, quam in lebetem vltro coniecisti, Dominus
 curabit. Signo autem Crucis adhibito, Anicetus dolore leuatus est, & sanus discessit,
 laudans Deum ob ea, quæ audierat & viderat.

Magna vis
 sanctæ
 Crucis.

In oppido Sandi quidam paterfamiliâs, nomine Eutolmius, aream suam cupiebat
 ampliorem efficere. Angustior enim erat, quam vt frugum posset copiam capere. Por-
 rò collis quidam adiacebat, in quo multa inerant dæmonia. Cum igitur vndique are-
 am amplificans foderet, etiam collis ipsius lapidem amouit: vnde immundi spiritus ex-
 euntes, greges & armenta, atque etiam homines inuadebant & excruciabant. Exijs
 autem clamabant nonnulli, se ideò vexari, quoniam collis ille fuisset effossus. Incola
 igitur, calamitate sua perspecta, & existimantes id propterea contigisse, quod Eutolmi-
 us inde pecuniam sustulisset, ex eoque fore, vt loci prefectus Euphrantas aduersum se,
 tanquam eius criminis reos, veniret, contra Eutolmium impetum fecerunt, commi-
 nantes ei, se illum, vti totius perturbationis authorem, cum vniuersa eius familia com-
 busturos. Quo tamen tumultu per viros senes & graues sedato, ad sanctum Christi ser-
 uum nuncios miserunt, qui supplicarent, vt ad oppidum proficisceretur, & tot molestijs
 & calamitatibus incolas liberaret. Profectus est cum illis beatus vir, & cum ad locum
 effossam peruenisset, dixit eis: Confidite filij: neque enim hoc in loco id, quod suspi-
 camini, factum est. Quod vt facilius intelligatis, altius effodite. Paruerunt illi, & nihil
 prorsus inuenerunt. Postridiè verò supplicationem indixit: & cum locum vniuersum,
 illis etiam, qui vexabantur, comitantibus, lustrasset, ad collem effossam peruenit: vbi
 cum

cum preces, inclinato capite, fudisset, omnes spiritus immundi, qui in animantia & diuersa loca introierant, illuc redierunt. Obsecrans autem Deum & pro hominibus illis, qui vexabantur, spiritus immundos increpuit: & Domini Iesu Christi inuocatione depulso, adiuuante Spiritu sancto, ibi eos inclusit. Et cum lapidem emotum reposuisset, fossamque compleret, almæ Crucis signum imposuit, totamque noctem psallens & laudans Deum illic transegit.

Postridiè autem, peracto sacrificio, cum ad monasterium redire vellet, accesserunt ad eum principes oppidi Permetaniæ, & ad pedes eius prostrati, cum lachrymis rogauerunt, ut etiam in oppidum suum ingrederetur, quoniam illic quoque, cum ex quodam loco tabula esset sublata, multi dæmones egressi, sex viros & septem foeminas inuasissent. Discedens igitur Christi seruus Theodorus, cum illis profectus est. Verum cum ad Acantium oppidum appropinquaret, dæmonum, ad quos eijciendos proficiscebatur, opera factum est, ut iumentum, quo vehabatur, concideret, & ipse è tergo ipsius delaberetur, & duo acuta ligna in ventrem eius defixa sint, triplicique vestimento conciso, carni sic inhaerint, ut sanguinis multum effluerit. Panno igitur lineo in plagam iniecto, iumentum rursus conscendit, & ad comites subridens: Verè, inquit, filij, Dei nos auxilium protegit aduersus dæmones, qui nos iniuria conantur afficere. Cum autem in oppidum peruenissent, putabant comites eius, eum propter graue vulnus, quod acceperat, agrotaturum. At ille Spiritus sancti gratia confirmatus, tanquam ferrea statura, noctem illam Deum laudando insomnis transegit. Postridiè igitur oppidum supplicando iustitiam, iussitque tabulam in locum suum reponi: & illuc ipse quoque cum supplicatione accessit: inuocatoque sanctæ atque eiusdem essentia Trinitatis nomine, spiritus, à quibus homines vexabantur, eiecit: & omnes, qui inde abierant, coegit, atque ita relegauit in eo loco, ut nemini amplius iniuriam facerent. Habebat enim & magnum Christi martyrem Georgium sibi opitulantem, cuius auxilio iam inde ab ipsa pueritia fultus fuerat. Cum igitur sanctæ Crucis signo locum obsignasset, inde cum comitibus discessit, & ad monasterium reuersus est. Misit etiam Epistolam ad Euphrantam principem, cohibuitque impetum eius, docens, non inueniendæ pecuniæ gratia, sed astutia satanæ locum illū fuisse effossum: domumque dimisit eos, qui se ex oppido Sandi fuerant comitati.

Aliàs item cum in eiusdem oppidi Sandi regione vites à locustis deuastarentur, & in oppidi Permetaniæ regione vites item à vermibus exederentur, vir sanctus eas præsentia sua precibusque deleuit, ad gloriam Christi Dei nostri, eam ipsi gratiam elargientis. In Euerænsium oppido cum agricola quidam, nomine Timotheus, collem quendam, seu pecuniæ repenti gratia, seu aliam ob causam suffoderet, magna spirituum immundorum multitudo sic incolas inuasit, ut complures ex illis tum viros, tum foeminas, tum pueros vexarent. Quamobrè Euphrantas, qui tunc Ancyranorum metropoli præfectus erat, agricolam illū comprehendi iussit, & quosdam etiam ex illis, qui vexabantur, virgisque cædi. Verum ij magno clamore precabantur, nè se pluribus verberibus afficerent: dimissi verò, maiores tumultus excitabant. Congregati enim, primùm Timothei, qui mali author extiterat, villam succenderunt: deinde conquirebant eum, ut occiderent: & aliorum item villas exurebant. Quicquid autè in suis inueniebant, deuorabant ac dissipabant, & suppellectilem confringebant. Quod si quis eos vellent cohibere, malè ab illis mulsetabatur. Neque verò homines solum ab ipsis dæmonibus vexabatur, sed etiam animalia rationis expertia partim interficiebantur, partim reddebantur fera & intractabilia. Quinetiam regionis fines obsidentes, magnū iter faciētibus detrimentum afferebant. Cum igitur tota illa regio in his calamitatibus versaretur, pauci patresfamilias, qui sani permanserant, cum clero ad monasteriū confugerunt, supplicesque se ad viri sancti pedes abijcientes, obtestabantur, ut infelix oppidum suum ex tot miseris eriperet. Horum precibus exoratus vir sanctus, cum ipsis profectus est. Obuiam autem illi prodierunt omnes oppidani, tum animo valentes, tum à dæmonibus vexati, à quibus beatus vir contumelijs afficiebatur. Cum autem in sancti Archangeli Ecclesiam esset ingressus, totam noctem hymnis precibusque transegit, Deum clementem obsecrans, ut ab hominibus & iumentis, totiusque regionis finibus dæmonum multitudinem in locum, vnde exierant, compelleret. Manè verò populus vniuersus ad eum concurrir: & eorum, qui vexabantur, spiritus clamabant, sibi ab eo vim afferri, ut qui contra ipsos venisset, & Deum precaretur. At vir diuinus eos increpans, & diuina confusus gratia, tanquam pueros castigans, & in seruitutem redigens, imperabat eis,

Dæmones
expellit.

Vir sanctus
grauiter
sauciatur.

Locus san-
ctæ Crucis
signo ob-
signatus.

Totam noctem
hymnis
precibusque
transegit,
dæmones
compellit.

eis, vt in locum, vnde exierant, reuenterentur, ibique sine cuiusquam iniuria permanerent. Et quoniam illuc ipse tum propter infirmam valetudinem, tum propter nimiam vigiliam proficisci non poterat, vni ex fratribus presbytero, nomine Iuliano, qui cum ipso erat, mandauit, vt nomine suo iret, & ad collem illum clerum duceret supplican- tem, Euangeliumque super homines vexatos legeret. Cumque Iulianus, sibi vt igno- sceret, precaretur: nihil enim profuturum aiebat, nisi ipse accederet: indignatus vir sanctus, eumque, vt contumacem & incredulum reprehendens: Celeriter, inquit, sup- plicatione educito, & esto obediens ac fidelis, & non incredulus. Deus enim illis omni- no misericordiam suam & sanitatem, etiam me absente, largietur. Cum igitur omnes ad collem cum supplicatione profecti essent, & Euangelium recitarent, ipse mansit in Ecclesia, Deum obsecrans pro omnium curatione. Quamobrem spiritus, qui circa col- lem erant, vociferabantur se precationibus viri sancti conuinci & superari. Item illi, qui vel homines, vel iumenta vexabant, vel loca finitima obsidebant, illuc, tanquam ab angelicis virtutibus, coacti atque compulsi sunt. Et dum Euangelium pronunciarer, omnes cum ululatu, proiectis hominibus, in tumultum illum reuersi sunt, Saluatoris no- stri Dei virtute per serui sui preces ita rem moderante. Obstrusa igitur tumuli fossa, omnes cum supplicatione ad Ecclesiam redierunt: peracto que sacrificio, cum vir san- ctus in eo loco, precibus fuis, Crucem collocasset, ab incolis ad monasterium reductus est. Deique gratia factum est, vt illi daemones, neque in homines, neque in animalia rationis expertia, quicquam amplius egerint.

Crucē con-
tra dæmōnes
collocat.

Rursum contigit, vt cum in eiusdem oppidi regione esset arca quædam, & vas cum tabernaculis veterum Græcorum virorum, quæ a daemionibus obseruabantur, quidam ipsius loci domini arcæ aperuerint, & fastigium siue operculum eius in oppidum ad ex- cipiendam aquam importarint. Quapropter demones, & homines, & animalia, & loca quædam finitima rursus occuparunt. Ciues igitur interim Dei seruum adduxerunt, qui precibus suis & homines, & animalia, & loca finitima ab immundis spiritibus libe- rauit, & spiritus ipsos eodem, vbi erant, compulit: nec permisit, vt arcæ fastigium ipsius, vt flagitabant, redderetur: sed voluit, vt aquæ vsui deseruaret: quemadmodum nuncitem est pro monumento miraculorum ipsius.

Cum Bunam, & Peton, & Hyniam, loca quædam finitima, cantharorum multitudo sic opprimeret, vt omnes agrorum fruges interciperet, incolarum precibus exoratus, ad ea loca se contulit, & cum pro illis Deum obsecrasset, statim omnis illa cantharorum multitudo deleta est. Atque eiusmodi quidem miracula diuersis in locis ab ipso sæpe facta sunt ad gloriam Saluatoris Christi Dei nostri, qui gratiam hanc viro sancto largi- ebatur.

Cantharos
extinguit.

Antequam Mauritius Imperator occideretur, cum in Dei genitricis monasterio vir sanctus præfinitum psalmorum numerum legeret, in sanctuario recens ex ædificato lu- cerna, quæ semper ardet, extincta est. Quapropter vni ex fratribus annuit, vt eam accenderet. Sed cum statim rursus extincta esset, frater redijt, & cum precibus eam iterum accendit. Repenteque rursus extincta, vir sanctus illum reprehendens, tan- quam ineptè id fecisset, accessit ipse, & manu sua illam accendit. Sed cum illic adhuc sta- ret, similiter rursus extincta est. Tunc fratribus omnibus congregatis, seuerè locutus est ad hunc modum: Signum hoc, fratres, non simpliciter, mihi credite, nec temerè contigit. Vos ergo diligenter explorete, quid egeritis, & in conspectu Dei peccatum vestrum confitemini. Licet enim vos illud celare conemini, Deus ipse patefaciet. Cum autem fratres sibi nullius esse culpæ conscios respondissent, ad obsecrandum Deum accessit, vt sibi rem indicaret. Cumque, re diuinitus patefacta, tristis esset, & cum ge- mitu diceret: Verè tu, Esaia, naturam hominum expendisti, cum diceres: Omnis homo fœnum, & omnis gloria hominis, tanquam flos fœni. Aruit fœnum, & flos eius deci- dit. Et cum hæc ipse loqueretur, fratres rogabant eum, vt rem omnibus patefaceret. Quibus cum præcepisset, vt nemini rem indicarent, prædixit eis, quo mortis genere Mauritius Imperator esset interiturus. Fratribusque meritò id illi euenturum respon- dentibus, ob ea quæ improbè gessisset: Sic ipse quidem, filij, inquit sanctus Theodo- rus, morietur: sed post eum multò deteriora contingent, quæ hæc aras non expectat. Paucis igitur post diebus interfectus est Mauritius Imperator: & imperio potitus est Phocas. Qui cum in Orientem misisset Domitium consobrinum, vt exercitum duceret ad- uersus Persas, qui regiones nostras vastabant & prædabantur: is autè Domitius de ho- stium impetu, qui Cappadociam vsque peruenierant, deque Sergij patricij Imperatoris pro-

Esa. 40.

Mauritij
Imperat.
causa.

propinqui interitu intellexisset, magno in mœrore & metu versabatur, nec iter susceptum audebat perficere.

Audita igitur serui Dei fama, ad eum se in monasterium contulit, seque ad eius pedes abijciens, supplex rogabat, ut pro se Deum precaretur, ut scire posset, quid sibi agendum esset: in dubio enim se propter hostium incursum versari. Respondens illi Dei seruus: Abi, inquit, fili, in nomine Dei, & susceptum iter perfice: incolumis enim ad exercitum peruenies. Verum cum in acie stabis aduersus Persas, & prælium inibis, in magno discrimine versaberis. Sed commendo te Deo, & sancto eius martyri Georgio, ut te à periculo integrum conferuet. Cum igitur te periculum premet, memor eris huiusce precepcionis, & Deus te à periculo eripiet. Hæc & alia multa tempore congruentia locutus, benedixit ei, atque abire permisit. Peruenit igitur incolumis ad exercitum, ut vir sanctus prædixerat. Cumque, inito cum Persis certamine, insidijs peteretur, magnoque esset in discrimine cum vniuerso exercitu, meminit verborum sancti viri, cuius precibus Deo fuerat commendatus. Et pedes in cannetum ingressus, delituit, atque ita periculo sese subduxit: collectoque exercitu, in Romanorum loca se contulit, & ad Imperatorem peruenit. Quo quidem in itinere virum sanctum inuisit, & magna cum fide ad pedes eius prostratus, gratias egit Deo, qui se precibus ipsius è tanto periculo eripisset. Et confessus est, omnia, quæ beatus vir prædixerat, contigisse. Solenni igitur Dominico die celebrato, & suscepta viri sancti benedictione, ad regiam urbem profectus est: & ex eo tempore magna in veneratione habuit beatum Theodorum, & sanctam eius mansionem: & semper cum ab Oriente ad regiam urbem iter faceret, ad sanctum virum diuertebat, multaque munera eius mansioni, & sancti Georgij templo & oratorij relinquebat.

Prædicat
futura Do-
mitio.

Prædicat
morbidi
curatione.

Item ezei
cuiusdam.

Venit quidam vir ab vrbe regia, nomine Phocas, qui intestino quodam morbo grauius laborabat, assidueque multum sanguinis ex ore & ventre emittebat, neque stare, neque iacere valens. Hic virum sanctum nactus in monasterio sanctissimæ Dei genitricis, prociuit ad pedes eius, obsecrans, ut pro se Deum precaretur, ut à tanta se miseria liberaret. Multa enim se medicorum remedia frustra expertum esse. Præcepit autem vir sanctus, ut in sanctissimo Dei genitricis oratorio maneret. Et manè dixit illi: Nunc, fili, abi in pace. Ipse verò cum clamore cœpit dicere: Itane, pater, me, qui tam longinquis è locis ad te veni, dimittis incuratum? Aegroti omnes, qui ad te confugiunt, recedunt sani, & ego solus miser negligor? Non discedam profectò ex hoc loco, nisi à morbo liber. Obtempera, inquit beatus vir, fili, & cum fide proficiscere. Preces enim tuæ acceptæ sunt. Nec longè hinc abieris, cum integram morbi curationem senties. Quòd si rotum vitæ tuæ tempus hinc consumpseris, nullam propterea, mihi crede, leuationem accipies. His ille auditis, multis cum lachrymis clamans: Noui, inquit, serue Dei, quòd me persequeris, ut indignum, qui hinc maneam & curer. Ecce discedo, ut iubes. Tu saltem Deum, quem purè colis, pro me roga, ut sanus reuertar domum. Abi, inquit vir sanctus, fili: spero enim, Deum breui misericordiâ tibi suam ostensurum. Cum igitur inde egressus, ad Siberis fluuij pontem appropinquasset, naturali necessitate coactus, è lectica descendit: & quem modò illi, qui, haustis medicamentis, purgantur, foetidum corporis onus cum morbo deposuit: nunciumque misit ad seruum Dei, qui curationis munus sibi diuinitus datum indicaret, peteretque, ut sibi per eum liceret reuerti, quò Deo gratias ageret. Respondit beatus Theodorus, ut Deum animo laudaret. Quamobrè ad regiam urbem Deum laudans reuersus est.

Alius quidam Sebastæ ciuitatis gubernator oculis captus, ad virum sanctum in monasterium venit. Et cum intellexisset, eum esse in inferiori monasterio sanctissimæ Dei genitricis, ab vno è comitibus ductus, humi prostravit se, & lachrymans Deum precabatur. Quem cum vir sanctus, qui tunc præfinitum psalmorum numerum in Dei genitricis oratorio persoluebat, ita precantem adspexisset, fratribus, qui secum erant: Vir, inquit, ille obtinuit id, cuius gratia profectus est: fidem enim secum attulit. Fides autem valet plurimum. Cum autem ingressus, se ad sancti viri pedes supplicem abiecisset, petens videndi facultatem: Deus, inquit beatus Theodorus, tibi profectò tribuet, quòd flagitas. Biduum hinc mane cum tuis comitibus, teque itineris labore fessum recrea: postea verò discedes. Tertio igitur die cum illi benedixisset, præcepit, ut abiret. At ipse supplex & lachrymans: Obtestor te, inquit, vir sanctissime, per Deum, qui tibi largitus est munus curationum, nè me ita cæcum dimittas, nè ciuibus meis labor & supplicatio mea inanis fuisse videatur. Hæc & alia multa magna voce cum

cum

cum diceret: Crede mihi, inquit vir beatus, non erit inanis labor tuus. Preces enim tuæ susceptæ sunt à Deo. Et celeriter, si discesseris, recipies videndi facultatem. Quòd si recufaueris obtemperare, cæcus permanebis. Hoc ille audito, discessit, & in oppido Araunia, quod quinque millium spatio aberat, diuertit. Manè verò, cum sibi manus & faciem ablueret, adspexit, & coepit Deum collaudare. Cumque ad virum sanctum reuerti vellet, nec sine eius permisso auderet id facere, misit vnum è comitibus suis, qui rem illi nunciaret, peteretque, vt sibi per eum reuerti liceret. At vir sanctus illi iussit significari, vt in pace iter suum conficeret, & Deo gratias ageret. Sanus igitur in patriam reuersus, per quosdam, qui ad sanctum Theodorum se cõferebant, salutem ei nunciavit, & Deo gratias egit.

Cæco visus
reformatur.

Dæmonem
crucis signo
abigit.

Vide quan-
tùm value-
rit sancti
viri bene-
dictio cibo
adhibita.

4. Reg. 4.
Marc. 16.

Gen. 4.
2. Par. 24.

Nauiculator quidam, nomine Theodorus, cum è Callensium Ponti mercatu nauigaret, à dæmone vulneratus est, & ad virum sanctum se contulit: quem cum in inferiori sanctissimæ Dei genitricis monasterio reperisset, ad pedes eius procidens, plagam illi suam ostendit. Spiritus erat nobis conspicuus sub corporis cute, tanquam mus. Cui vir sanctus cum manū imposuisset, aufugiens per eius membra cursitabat. Sed vir sanctus cum illum in brachio, nè cursitaret, conclusisset, homini iussit, vt in ipso diuerteret monasterio, seque itineris labore fessum recrearet. Mox autè, precibus adhibitis, brachio Crucis signum imposuit, expulsoque dæmone, liberum dimisit.

Antipater ex Aeantium oppido procurator, & Demetrius presbyter pietatis studiosissimus ex oppido Silindicomensi, & Aetius ex oppido Alectoria procurator, viri praelari, ad sanctum Theodorum, cum esset in mulierum monasterio sancti Christophori, sese contulerunt. Tunc autem ille coenabat: quamobrèm ipsos quoque vocauit ad coenam. Porro cum sine operculo lebes esset, dæmonis opera factum est, vt chlorosaura in olera, quæ coquebantur, incideret. Cumque minister olera apposuisset, eaq; omnes, adhibita viri sancti benedictione, comedissent, præcepit ministro vir beatus, si quid adhuc olerum reliquum esset, vt illud apponeret. Quod cum ille fecisset, & ipsi comederent, chlorosauram offenderunt, eaque cognita, coeperunt clamare: Perimus, pater sancte, perimus. Quidnam egimus? Chlorosaura enim est serpens venenatus. Cum igitur conquererentur & dolerent, quòd vxores & liberos non essent amplius visuri, dixit eis Christi seruus: Nè timeatis, filij. si enim Deo creditis, & mihi credite humili seruo eius. Nihil omnino detrimenti accipietis. Qui enim ab Eliseo propheta inuocatus est Deus, cum mors esset in olla, idem verà pollicetur: Et si mortiferum, inquires, quid biberitis, non vobis nocebit. Et cum poculo benedixisset, dedit eis bibere. Nec eorum quisquam vlla affectus est iniuria. Postridè igitur dimisit eos collaudantes Deum.

Georgius Cappadox cum magna militum manu, catenis collo, manibusque ac pedibus inlectis, vincus traheretur ad Phocam Imperatorem, tanquam imminuta maiestatis crimini obnoxius, cupiebat sanctum Theodorum inuisere, & eius se precibus commendare. Eodem & custodes desiderio tenebantur. Quamobrèm ad eum se contulerunt, & accepta eius benedictione, illum rogârunt, vt Georgium vincum admoneret, vt animo sincero se duci sineret, nec sibi, aut ipsis insidias faceret, nè in capitis periculi apud Imperatorem incurrerent. Id fecit sanctus pater. Diuinarum enim scripturarum vtens testimonijs, monebat eum: Hæc, inquiens, filij, quæ sunt in hac vita, breuia caducaque sunt: quæ verò in altera vita nos manent, stabilia & sempiterna. Caue igitur, nè tibi ipse mortem consciscens, in æternum supplicium incidas. Illudque considera, filij, & tibi ipse propone, vt siue hoc, siue alio crimine iurè damnatus, capite plectaris, libenti animo supplicium subeas, vt in vita futura liber sis & absolutaris. Quòd si nullius es tibi criminis conscius, multo libentiùs, si condemneris, supplicium adi, vt coronam eandem accipias, quam sancti omnes, qui iniurià interfecti sunt, perceperunt. Expedi enim, vim iniuste patientem mori, quemadmodum & sancto Abel, & innocenti contigit Zachariæ, & sancto Iohanni Baptistæ, & sanctis Apostolis, & Christi martyribus. His & alijs multis diuinarum scripturarum testimonijs Georgius animo confirmatus, petijt, vt diuinorum mysteriorum particeps fieret. Tunc beatus Theodorus ad custodes: Veneramini, inquit, filij, mysterium Domini, & soluite hunc, dum illud accipit. Neque enim æquum est, vt quisquam vinculis obstrictus Christum suscipiat, qui pro nobis passus est, vt nos ab inferni vinculis liberaret. Cum autem illi excusarent se, dicerentque id sibi non licere: Georgium enim esse virum nobilem ac strenuum, qui si solutus esset, & velleret ingratus esse & aufugere, nullo modo comprahendi posset: beatus Theodorus, sumpto diuinæ communionis poculo, vt id illi impertiret, suspirans ad Deum suspexit,

suspexit, & ilicò vincula humi cum strepitu conciderunt. Quamobrè cum milites tumultuarentur, & ad fores claudendas currerent, nè Georgius fugeret: Nihil, inquit sanctus Theodorus, timeatis. Ego enim gratum & syncerum huius viri animum planè nò ui. Cum igitur illi diuina mysteria tribuisset, voluit etiam, vt simul cum custodibus apud se cibum caperet. Pòst autem, vinculis rursùm iniectis, discesserunt.

Vincula hominis capti diuinitus soluantur.

Cùm XVI. Kalend. Augusti solennis sancti martyris Antiochi dies in eius templo celebraretur, & beatus Theodorus sacrificaret, dum, vt regionis est mos, discum in sublime tolleret, vt sanctum panem ostenderet, sanctus ipse accepti sacrificij panis super disco per se cœpit sublimis extolli, & tanquàm exultans & saliens sursùm, deorsumque, cunctis spectantibus, ità moueri, vt omnes, qui aderamus, illius ascēdentis descendentisque motum & sonitum videntes audientesque, admiratione & timore propter miraculum repleremur. Ipse verò sanctus compunctionis lachrymis & incredibili gaudio plenus, immensam Dei nostri bonitatem nobiscum collaudabat.

Cùm in oppidis finitimis supplicationes fierent, & Cruces, quæ gestari solent, horribili miserandoque spectaculo, per se concuterentur & commouerentur, interrogatus vir diuinus, qui sibi id velle, respondit: Deum, ô filij, precibus placate, quoniam magna mundo imminet calamitates. Domitius autem patricius, vir clarissimus, promiserat se auream Crucem ad supplicationis adorationisque usum effecturum. Itaque misit vir sanctus Epiphanium diaconum ad illum. Qui cùm aurifici aurum dedisset, diaconum rogauit, vt tantisper moraretur, dum aurifex opus conficeret. Et sanctissimus Patriarcha Thomas, qui post beatæ memoriæ Cyriacum, in pontificia regiæ ciuitatis sede successerat, laudata viri gloriosi pietate, dedit etiam ipse particulam venerandi ligni sanctæ Crucis, & particulam sancti sepulcri Saluatoris nostri Dei, & veli particulam sanctissime Dei genitricis, conijciendas in vmbilicum illius Crucis, quæ ex auro constabatur. Quæ fuit autem ex ipso Diacono, vtrum verus fuisset ille Crucium motus, qui in regione Galatarum factus fuisse dicebatur. Cumque Diaconus id affirmasset, valde timuit beatissimus Patriarcha, & sollicitudine plenus, epistolam scripsit ad seruum Dei, rogans eum, vt quam celerrimè ad se in ciuitatē regiam proficisceretur. Tunc venit ad eum ex portis superioribus Theodorus dux regius, qui olim demonis dolo mente captus, viri sancti precibus mentis compos factus fuerat, & rogabat eum, vt si ad regiam urbem iret, per superiores portas iter faceret, & domum suam ab immundis spiritibus liberaret. Id se facturum respondit beatus vir, dimisit eum.

Nota de crucibus, in supplicationibus gestandis.

Contigit, vt Deo clarissimus Philomenus præfectus, laudabilis vitæ suæ cursu confecto, in senectute bona diem obiret extremum. Hunc Dei seruus cùm honorificè sepeliendum curasset, Iohannem presbyterum, eidem probitate & moribus similem, hortatus est, vt monasteriorum ipsius curam susciperet. Quod ille munus cùm recusaret, ad Orientisque secessum spectaret: Si, inquit, in hoc mihi non obediueris, vt fratrum tuorum curam suscipias, non habebis partem mecum. Quibus verbis commotus, onus suscepit. Cùm autem ad regiam urbem proficisci decreuisset, à Dorylei oppidi incolis & à monachis & discipulis suis Phorio & Cyrice mansionis sancti Georgij, quæ Fontium dicitur, exoratus, illac iter habuit. Et turbis vndique è locis vicinis cum supplicatione obuiam procedentibus, in oppidum ingressus est. Vbi peracto sacrificio, benedixit eis. Inuisit etiam Fontium monasterium: & cùm monachorum animos diuinis documentis in religione confirmasset, discessit. Appropinquanti autem ad sanctissima Dei genitricis monasterium, obuiam venit illi Theodorus ille dux regius, de quo paulò antè mentionem fecimus, & domum suam, ad portas superiores sitam, duxit virum sanctum, vt eam à magna dæmonum vexatione liberaret. Et homines enim, & animalia rationis expertia ab immundis spiritibus vexabantur: & cùm domestici pranderent, aut cœnarent, lapides super mensas iaciebantur. Ex quo magnus omnes terror inuadebat: & mulierum telæ rumpebatur, & tanta murium & serpentium multitudo domum occupabat, vt præ formidine in eam ingredi nemo auderet. Domum igitur Dei seruus ingressus, totam noctem psallendo & Deum obsecrando traduxit: & aqua, cui benedixerat, totam domum adspargens, eam à spiritibus immundis liberauit.

In festas ædes habet dæmones.

Pelluntur aqua benedicta.

Indè autem discedens, in nauim ascendit, vt ad regiam urbem nauigaret. Ei vector quidam in naui proximè assidebat, multis iam annis ab immundo vexatus spiritu: qui cùm in medio mari sanctitatis eius gratiam ferre non posset, concuti cœpit, & contumelijs virum sanctum afficere. Quamobrè qui in naui erant, cùm nescirent, cuius ille impulsu malediceret, eum reprehendebant, nè in Dei seruum debaccharetur. At vir

D d d d

sanctus

Dæmonem
ex obfello
eiecit vir
Dei.

sanctus præcepit eis, vt homini ignoscere: & apprehendens illum, & peccus eius percutiens, ac signum Crucis adhibens, dæmoni occulto & cõiucia iactanti iussit, vt exiret. Qui tanquàm mus illis, qui in naui erant, ex ore eius visus est egredi. Homo verò, qui vexabatur, tanquàm mortuus humi iacuit: sed paulò post à viro sancto excitatus est, & sanus extitit, omnibus admirantibus & collaudantibus Deum.

Phocæ Im-
peratorem
curat.

Ingressus igitur in urbem regiam, à beatissimo Thoma Patriarcha honorificè & magno cum gaudio susceptus est. Et cum inter se consalutassent, obrulit ei discipulū suum Iohannem, & vitæ sanctitatem ac mores eius commendans petijt, vt eum monasteriorum Præfectum constitueret. Quod statim fecit sanctissimus Patriarcha, palliumque tribuit, & præmisit ad sancta monasteria. Phocas etiam Imperator eum accersendum curauit: manuum enim ac pedum doloribus excruciatu iacebat. Sancto igitur viro ingresso, & manus suas illi imponente atque precante, subleuatus Imperator rogauit eū, vt pro se, proque imperio precaretur. Quamobrè admonuit eum vir sanctus, vt à hominum afflictione & sanguinis effusione temperaret, si preces suas à Deo vellet exaudiri. Cum autem ab Imperatore discessisset, rogauit eum beatissimus Thomas Patriarcha, vt pro sua in illum beneuolentia apud se diuerneret, & Deum obsecraret, vt in cælesti vita simul inuenirentur. Et quæsiuit ex eo, an verus fuisset admirabilis ille Crucium in supplicationibus motus. Quod cum verum fuisse intellexisset, cœpit orare virum sanctum, vt indicaret, quid signum illud portenderet. Tum sanctus recusare, seque abiectum atque humilè dicere, nec scire, quid responderet ad interrogata. Prostratus ille ad pedes eius, se surrecturum negauit, nisi in ea re sibi morè gereret. Scio enim, inquit, tibi non signum hoc solum, sed alia multa esse nota. Neque enim illud ad hunc usque diem neglexisti. Quòd si neglexisses, tamen patet tibi, si petieris à Deo. Cum igitur se desiderio eius satisfacturum promississet Christi seruus, eum surgere cœgit, & lachrymans: Nolebam, inquit, te affligi. Neque enim expedit, te hæc scire. Verum, quando ita vis, scito ea Crucium concussionem multa nobis grauiam molestaque prænnunciari. Significat enim plurimos à religione nostra defecturos, & barbararum gentium incurSIONES, & magnam sanguinis effusionem, & ingens exitium, & in vniuerso orbe seditiones fore, & sanctas ecclesias desertum iri, & diuini cultus atque imperij interitum, & aduersarij aduentum appropinquare. Reliquum est, vt tanquàm gubernator Ecclesiæ, & populi pastor, Deo totis viribus assidue supplices, vt ignoscat populo, & pro misericordia sua hæc omnia moderetur.

Predicit
elades fu-
turas.

Patriarcha
eum apud
se detineri
Constanti-
nopoli.

His auditis, beatissimus Patriarcha, magno timore mœstitiaque correptus, cum lachrymis cœpit rogare sanctum virum, vt Deum obsecraret, quò animam suam tolleret, antequàm ab illis calamitatibus opprimeretur. Cumque vellet sanctus Theodorus in patriam redire, quoniam quietis & silentij sui tempus aduentabat, id illi non permisit beatissimus Patriarcha. Inrebuerat enim rumor, ciuitatem haud ita multò post absorptum iri. Quamobrè voluit vt apud se hyemem traderet. Nanque dicebat se precibus eius apud Deum pro populo indigere, vt saltem mala differat, quæ comminatur. Cum autem vir sanctus locum proprium ad habitandum postulareret, iussit, vt in sancti Stephani mansione, quæ Romanorum dicitur, habitaret. Natali igitur die Saluatoris nostri Dei illic sese inclusit, vt quietem & abstinentiam solitam obseruaret. Quo tempore contigit, vt sanctissimus Patriarcha in morbum incideret. Iraque nuncium misit ad beatum Theodorum, rogans eum, vt Deum precaretur, vt sibi daret vitæ finem. At Christi seruus respondit, quanuis ipse, vt sanctus olim Apostolus Paulus, dissolui & esse cum Christo cuperet, tamen cum magis esset necessarium, vt pro populi salute in corpore maneret, oraturū potiùs, vt illi vitam & sanitatem elargiretur. Sed nuncium rursus ad Dei seruum misit sanctissimus Patriarcha: Per Dominum, inquiens, obtestor te, pater, si diligis me, vt pro mutua & fraterna inter nos beneuolentia, Deum obsecres, vt depositum pignus suum recipiat è corpore meo, meque ab imminentibus periculis liberet: neque enim spectare possum, quæ tu prænnunciasti. Tunc Dei seruus, flexis genibus, & fuis pro ipso precibus, nunciavit ei per Epiphanium ministrum, se quidem vitam eius pro salute omnium exoptasse, verum quoniã tantoperè flagitasset, pro se preces fundi, vt dissolueretur & esset eum Christo, iussis ipsius obtemperasse, & Deum illi, quæ cuperet concessurum, & petitionem eius eodem die impletum iri. Quamobrè si iubes, inquit, vt veniam ad te, statim id faciam: Sin minùs, nos tamen vicissim apud Christum Dominum conspiciemus.

Impetrat à
Deo mortē
episcopi
Constanti-
nop.

Hoc audito, beatissimus Patriarcha gaudius est gaudio magno, & Deum laudans,
mo.

monuit seruum eius, nè exiret, nè ve à quietis & abstinentiæ suæ discederet instituto, contentum enim se esse promisso eius, quòd se vicissim apud Christum essent conspecturi. Hoc & Imperator cum intellexisset, sanctissimum Patriarcham inuisit. Qui cum omnibus benedixisset, ante horã vespertinam cum prudentia atque constantia mirabili ad Dominum migravit. Huius obitu cum serui Dei familiares angerentur, quòd tam amicum atque beneuolum Patriarcham amisissent; Nolite, inquit vir sanctus, modicæ fidei homines, & pusilli animi, dolere & cõqueri. Qui enim futurus est Patriarcha, non minus nos diligit. Quod & factum est. Sergius enim, qui creatus est Patriarcha, venit ipse ad Dei seruũ, nec permisit, vt prius à quoquam certior fieret: sed de improviso eum psalmos canentem offendit, & ad pedes eius prostratus, rogauit illum, vt pro se Dominum precaretur, quò diuina ipsius gratia dignus effectus episcopatu & Apostolica sede, ex voluntate eius populum in pace regeret & gubernaret: se enim iuniorem esse & imperitorẽ, quàm vt sine præcipuo & singulari Dei præsidio id præstare posset. At Dei seruus, precibus fufis, ipsumque complexus: Idcirco, inquit, tibi iuueni tantum Deus onus imposuit, vt maiore virtute viribusque sustineas calamitates & molestias impendentes: id quod præcessor tuus sibi præstare non posse videbatur. Confirma igitur te, & robustus sis, atque viriliter age. Deo enim confusus, spero administrationem tuam, & diurnam, & præclarã fore. Ex eo tempore maiores vires suscipiens Patriarcha, in suo munere administrando se rectè gessit, & maiore, quàm præcessor ipsius, beneuolentiã virum sanctum est prosecutus.

Sergius Patriarcha, qui tamen postea fuit hæreticus.

Reprehendebat vir sanctus illum morem, quo multi, præsertim in dignitate constituti, post mysteriorum perceptionem ad lauacra se conferebant. Quamobrẽm clericorum coetus sanctissimæ magnæ ecclesiæ ad eum se contulit, & sic eũ est allocutus: Quoniam audiimus, pater sanctissime, te eos reprehẽdere, qui post mysteriorum perceptionem se lauant, ad te confugimus, vt intelligamus, vtũ id ex sacre scripturę lectione, an aliunde didiceris. Vir diuinus itã respondit: Legimus in scripturis sanctis: Omne mendacium à malo est: Et, Perdes omnes qui loquuntur mendacium. Scitote igitur, filij, Deum mihi indicasse, eos valdè peccare, qui post sanctam cõmunionem ad balnea se conferunt, vt corpus lauent & curent. Quis enim vnguẽto delibutus & aromatibus, eorum abstergit suauitatem? Quis simulac cum Imperatore pransus est, ad balneum currit? Cum autem adhuc in eadem mansione moraretur, multæ turbæ eò concurrebant, vt benedictionem susciperent. Et cum ad eum quidam vexatus accessisset, & multa vociferaretur, increpans eum, & pectus eius manu percutiẽs, spiritui immundo, qui in illo erat, imperauit, vt exiret: & statim egressus est, cum alijs fratribus spectantibus, tum Zoilo Dei studiosissimo, qui eorum præfectus postea factus est. Alia item cõplura miracula fecit, dum illic esset, per gratiam Christi Dei nostri. Quare pietatis colentissimus Christophorus mansionis præfectus, & fratres omnes cupientes imaginem ipsius apud se manere, pictorem accersuerunt, qui, persecta eius facie, effigiem illius exprimeret. Cum igitur eorum desiderio pictor satisfecisset, antequam virũ sanctum dimitterent, duxerunt eum, vbì imago illa erat, vt ei benediceret. Qui cum grauitate subridens: Vos, inquit, fures estis. Cur enim hoc fecistis, nisi vt aliquid aliquando furemini? Et cum ei benedixisset, discessit.

Psal. 5.

Demonem ex obsequio cogit exire.

Eius effigies pingitur.

Domitius verò patricius vir clarissimus domum suam, quæ in Arcadianis est, virum sanctum adduxit, vt familiæ suæ benediceret. Cumque Irenen coniugem suam, foeminam pietatis amantissimam, adduxisset: Benedic, inquit, Domine huic consertuæ meæ, ex qua ego, cum simul diũ vixerimus, nullos adhuc liberos suscepi: quãobrẽm in mœnore verſamur. At vir sanctus, cum ei, precibus fufis, benedixisset: Dei gratia, inquit, hæc tibi filios mares pariet. Adduxit denique familiam vniuersam, & famulos, & ancillas, vt omnibus benediceret: inter quos ancilla quædam post omnes sequens, occultum demonium habebat, & magno cum dolore tunc è lectulo surrexerat. Hanc vir verè diuinus procul conspicatus, iussit, vt ad se adduceretur. Et cum illam sinistra manu comprehendisset, cœpit dextera manu pectus eius percutere, & vexantem demonem increpare, nè occultus maneret, sed patefieret. Statim igitur demon moueri cœpit, & tanquam vim patiens vociferari. At vir sanctus, ea humi proiecta, & pede super collo eius imposito, ad Orientem conuersus, tacitè precabatur, vt labia tantum moueret, nec vox eius exaudiretur. Cumque ad precationis finem peruenisset, clara voce, vt omnes possent intelligere, laudem & gloriam subiecit sanctissimæ Trinitatis. Mansit igitur puella diũ muta: sed cum interim reliquis omnibus benedixisset, ab eo

Bene precatur foemina sterili, & familia eius.

Mulier diu
sterilis pa-
sit. excitata, surrexit incolumis, & in omni vita sua sana permanfit. Porro Domitij con-
iunx Irene, vt vir diuinus prädixerat, tres filios peperit, cum statim post eius benedictio-
nem primum filium concepisset.

Dimissus ergo Christi seruus ab Imperatore, & à Patriarcha, ad monasterium suum
reuerfus est. In oppido Scudris iuxta sancti Archangeli monasterium, statim temporibus
nubes ingruerat, & in subiectos agros ingentē grandinis copiā demittebat, & magnis
imbribus torrens sic exercebat, vt in oppidum ingrediens, domos euerteter, & villas
atque agros absporet. Certè cum scia illa nubes quodam tempore, solito etiam ve-
hementius irruisset, violento atque intolerabili impetu torrens intumuit, & oppidi do-
mos, & animalia rationis expertia, & viros & foeminas cum filijs, & paruos infantes in
cunis vagientes, & volucres miserabili spectaculo in Sagarim vicinum fluuium expor-
tauit, cum afferri nullum posset auxilium. Incolæ igitur, qui superfuerant, cum lachry-
mis ad virum sanctum supplices accedentes, eum ad oppidum adduxerunt. Qui in ea
parte, in quam solebat nubes defaure, constitutus, fufus ad Deum precibus, Crucem ibi
collocauit: & Dei gratia factum est, vt nunquam amplius scua illa nubes ingruerit. Et
si quando aut niuium, aut aquarum copia torrens auctus est, nunquam tamen aluci sui
fines transiit, nec damnum vllum incolis importauit.

Vide ma-
gnum effe-
ctū Crucis
collocatæ.

Bunossus homo immitis, cum in Orientis partes Proconsul iret, & ad monasterium
appropinquaret, audita viri diuini fama, nunciū ad eum misit, rogans, vt ad oratorium
sancti Gemelli veniret, quoniam illic ipse Deum adoraturus, cuperet viri sancti benedi-
ctionem accipere, cum non posset ad monasterium accedere, quia festinaret proficisci.
Ad eum igitur venit sanctus Theodorus, cumque pro illo precaretur, & ipse sciret, nec
ceruicem inclinaret, vir sanctus, apprehensis frontis eius capillis, eum deorsum traxit.
Ita virtus fiduciam sumere consuevit, nec humanam metuere potestatem. Iustus enim,
vt scriptum est, confidit vt leo. Nos autem, qui cum viro sancto eramus, valde timeba-
mus, ne Proconsul, vt erat vir ferus & crudelis, contumelia se affectum existimans, indi-
gnaretur. At ipse humaniter & precationem, & reprehensionem suscipiens, virū san-
ctum veneratus est: & manum eius deosculans, pectori suo admoit, obsecrans eum, vt
pro se Deum oraret, vt à dolore quodam, quo pectus eius laborabat, liberaretur. Qua-
rè vir sanctus digitis pectus eius leuiter percutiens: Tibi prius, inquit, orandum est, vt
interior homo corrigatur & conualescat. Illo enim curato, facile exterior liberabitur.

Prouer. 28.

Ferocē pro-
consulē pre-
clare admo-
net officij
sui.

Matth. 5.

Hoc ego quoque pro me Deum rogo. Quamobrem da te lenitati, & Deum time, vt
preces meæ exaudiatur. Nam si ego quidem pro te orem, tu autē pietatem & virtutem
negligas, inanis erit mea precatio. Esto igitur clemens & misericors in homines Chri-
stianos. In magistratu tuo ne te crudelem, inhumanumque prebeas: sed peccata tua con-
siderans, in aliorū peccatis vindicandis sis mitis ac benignus. Caue, ne vnquam effun-
das sanguinem innocentem. Si enim is, qui fatuum aliquem tantum appellarit, reus fu-
turus est: quanto magis punietur à Deo, qui iniuste sanguinem effuderit? Hæc pietatis
semina in eius animo, tanquam in terra fecunda, cum vir sanctus coniecisset, ille num-
mos aliquot protulit, quos viro sancto religionis gratia daret: recusantemque coegit
accipere, rogans, vt singulos singulis fratribus distribueret. Cui vir sanctus, antequam
eos conspexisset: Quomodo, inquit, cum sint quinquaginta nummi, ita distribui po-
terunt, vt singuli fratres, qui sunt centum, singulos accipiant? Tunc ille viri diuini ver-
ba admiratus, respondit: Quinquaginta profecto sunt, vt ore tuo sancto, venerande
pater, pronunciaſti. Mox igitur totidem alios mittam, vt omnibus satis esse queant.
Quod & fecit. Sic iustorum virtus solet homines etiam superbos, mites ac mansuetos
reddere.

Vide & hic
aquæ bene-
dictæ effe-
ctum.

Apocomenſis vici incolæ bouem occiderunt, vt carnibus eius vescerentur. Conti-
git autem, vt omnes, qui ex illis carnibus comederant, in morbum inciderent, & iace-
rent vt mortui. Et quicquid carnis reliquum fuit, nigrum euasit ac foetidum. Qui igitur
ex carne illa non gustarunt, id, quod acciderat, viro sancto nunciauerunt. Qui re-
spondit, exitium illud à phalange dæmonum, qui per lebetes pertransierant, proue-
nisse. Et cum eo tempore non posset cum illis discedere, benedixit aquæ, quam per
vnum è fratribus misit, vt periclitantes conspergeret, eisque bibendam propinaret.
Quo facto, cuncti tanquam è somno surrexerunt, præter vnū, qui mortuus est. Iohānes
enim procurator, cuius fratri ea calamitas contigerat, non expectans viri sancti benedi-
ctionem, accurrit ad mulierem veneficam: & dum eius incantationes adhiberet
fratri, ille animam egit.

Eodem

Eodem in loco nubes immanis vindemię tempore tantam grandinis copiam demittebat, vt vites etiam multos in annos deuastaret. Sed cum vir sanctus eo profectus, precibus suis, Crucem defixisset, nubes eodem quidem tempore deinceps venit, verum ita pertransijt, vt damni nihil intulerit. **Quamobrem incola Deo gratias agentes pro tali beneficio, vinetum monasterio eius addixerunt.**

Miraculum.

Et alijs in locis talia miracula à sancto Theodoro facta sunt aduersus cantharos, & locustas, & vermes, & mures, à quibus segetes & vites deuorabantur. Vbi enim tale quippiam accidebat, statim ad virum sanctum confugientes, vel ipsum secum adducebant, vel aquam, cui manu sua benedixerat, ferebant, vt deuastata loca conspergerent: & statim quod optabant, assequerentur. Si nubes immanes, & saua grandines regionem aliquam obruebant, aut si torrentes & flumina cum populorum detrimento nimium excresecbant, incola statim ad eum concurrebant: & vel ipsum adducebant, vel Crucem de manu eius sumebant, defigebantque in locis, quae obruebantur: & nullam amplius eiusmodi calamitatem accipiebant. Si lues inuadebat boues, aut oves, aut alia genera quadrupedum, aut volucrum, aut etiam homines, similiter assumebant ipsum, aut eius benedictionem, & aquam, cui benedixisset: vel etiam capistra, aut tintinnabula ad eum afferebant, vt illis benediceret: & optatam curationem consequerentur. **Qui**

Nota hic ea pistrorum, & tintinnabulorum benedictionem.

erant ab immundis spiritibus vexati, precibus eius curabantur. Si inter coniuges odium inciderat, viri sancti precatione pellebatur. **Qui** filios suscipere non poterant, ad beatum Theodorum confugebant, vel zonas, quibus ipse benedixerat, assumebant: & precibus ipsius fiebant voti compotes. **Quoties** aliquis agrotabat, propinqui, aut amici oleum, aut aquam, cui vir sanctus benedixerat, adhibebant agrotis, & curabantur. **Qui** medicorum remedijs, aut opera & manu, aut balneis indigebant, eis vir sanctus consulebat, quibus & medicis, & medicamentis, & balneis vti deberent: & omnes consilio eius obtemperantes, curabantur. **Qui** verò, neglecto illius consilio, ad alios medicos, vel ad alia remedia, aut balnea confugebant, grauius & periculosius agrotabant. **Qui** occultas animi agritudines viro sancto patefaciebant, opportuna remedia accipiebant. Tempus enim poenitentiae praescribebat, quo se vel ieiunijs, vel precationibus, vel eleemosynis expurgarent. Eos verò, qui animi vlcera obtegebant & occultabant, admonebat, vt resipiscerent, & poenitentiam agerent. Eos autem, qui sese periurijs & blasphemijs obstringebant, graui obtutu reprehendebat, vt ab impia consuetudine desisterent, multisque lachrymis, & obsecrationibus, & bonis operibus diuinam iram placarent. Si enim eos, aiebat, qui tantummodo loquuntur mendacium, vt Dauid ait, Dominus perdet: quanto magis illos aternis afficiet supplicijs, qui mendacia periurijs cumulant? Reddes, diuina inquit scriptura, Domino iuramenta tua. Et de omni verbo ocioso, quod homines dixerint, reddent rationem in die iudicij. **Quod** si verbi ociosi rationem sumus reddituri, quomodo Dei minas aduersus periuros, & maledicos, & flagitiosos sustinebimus? Eos porro, qui inter se gerebant inimicitias, reconciliabat. **Qui** in iudicio contendebant, eos, vt lites & controuersias transigerent & componerent, hortabatur, monens illos, ne se mutuis afficerent iniurijs, sed vt res istas caducas negligenter & aspernarentur, & diuitijs omnibus anteponerent praecipuum illud: Diliges proximum tuum sicut te ipsum. Dilectio enim, vt inquit Apostolus, malum non operatur. Et, **Qui** diligit fratrem, diligit Deum. Omnes autem cohortabatur, vt hospitales essent, & benigni erga pauperes, atque ita peccata sua redimerent, & sibi cibum in futurum reponerent.

Periuros & blasphemos vt tractant.

Psal. 5.
Matth. 5.
Matth. 12.

Erat autem beatus Theodorus valde clemens & misericors erga omnes. Et si quis apud Principem aut Magistratum opprimebatur, accedebat ad eos vir beatus, & diuina parebat scriptura, ita praecipienti: Eripite pauperem, & egenum de manu peccatoris liberate: In quo virtutem etiam Iob imitabatur, qui pauperem de manu potentis liberabat. Alijs autem in rebus cum sanctis versabatur, ad gloriam summam eiusdemque essentiae & alme Trinitatis, quae veros & sanctos sui adoratores ad finem vsque tuetur & exornat. Haec ego Eleusius, qui & Georgius à sancto Theodoro vocatus sum, omnia, Deo adiuuante, conscripsi. Neque verò miraculorum ipsius expers fui: sed ea maxime omnium expertus sum. Cum enim parentes mei ex oppido Adigermaro oriundi, diu simul vixissent, nec ullos possent liberos suscipere, ad sanctum virum accesserunt: cumque zonas, quibus ille benedixerat, accepissent, ego conceptus sum, & in lucem editus, & infans ipsi oblatas, qui & in eius sancto monasterio enutritus, à religiosissimo Praefecto literas didici. Cumque parentes mei filium alterum sancti Theodori precibus

Matth. 5.
Rom. 3.Psal. 81.
Iob 29.

Miraculum circa huius historiae auctorem.

accepissent, eius illi nomen imposuerunt. Duodecim igitur annorum spatio, quo apud illum vixi, multorum miraculorum, quæ ab ipso facta sunt, inspector fui. Quæ autem ab illo superioribus temporibus gesta fuerant, ea vel à ministris eius, qui spectatores extiterant, vel ab eisdem, qui curati sunt, accepi. Quanquam & multa me oblitum esse confiteor, & nonnulla propter imbecillitatem meam prætermisisse. Pauca igitur è plurimis attigi: nam si omnia persequi voluissem, me tempus & vires planè defecissent.

Obitus sancti viri.

Decessit è vita sanctissimus, & beatissimus, ac fidelissimus Christi seruus Theodorus, tertio Imperij anno pietatis & Christi studiosissimi Imperatoris Heraclij, quo quidem anno filius eius Deo charissimus Constantinus creatus fuit Cæsar, indictione prima, die XXII. mensis Aprilis. Cuius precibus utinam ad Christi Dei nostri tribunal misericordiam consequamur, & simul cum ipso cælesti regno potiamur & cum illis omnibus, qui memoriam eius colunt & celebrant, ad gloriam saluatoris nostri Iesu Christi: Cum quo Patri gloria cum sancto Spiritu, nunc & semper, & in secula seculorum, Amen.

VITA S. OPPORTVNÆ VIRGINIS ET ABBATISSÆ, EDITA A S. ADELELINO SAGIENSI
Episcopo.

PROLOGVS AVTHORIS.

Pfal. 67.

Marth. 23.

Sap. 10.
Num. 22.

Num. 20.

Loriosæ ac Deo dilectæ virginis Opportunæ hodiè festiuitatem celebrantes, redemptorem nostrum Iesum Christum collaudemus, qui in sanctis suis semper mirabilis esse dinoscitur: & non solum per viros viam iustitiæ nobis patefecit, verumetiam per foeminas & iuuenilis ætatis puellas exempla religionis & bonæ imitationis cunctis se amantibus ostendit. Deo enim nostro semper cura est de omnibus: & neminem horum vult perire, quos redemit proprio sanguine. Nam sanctos in sanctitate hortatur permanere, & peccatores à malis operibus discedere, & bonis actibus inherere, ut possint ad cælestem patriam peruenire. Quod virgo sacratissima intelligens Opportuna, diuina gratia inspirante, ab ipsa infantia Domino seruire constituit, ut mereretur cum electis & prudentibus virginibus in cælo regnare. Quæ posita in huius terræ peregrinatione, semper plus cælestia, quam terrena, studuit diligere. Eiusdem igitur dominæ nostræ Opportunæ intercessionem vnanimiter deprecari debemus, antequam de vita & cõuersatione morum eius aliquid tractemus, siue antequam quicquam de miraculis, quæ per merita eius Dominus operatus est, disputemus: ut Christi adiutorio & eius assidujs precibus, ab omnibus malis eruamur, videlicet ab insidijs diaboli, & à laqueis ac varijs huius seculi impedimentis: & vita nostra, intercedente B. Opportuna, maneat secura inter prospera huius vitæ & aduersa, quæ affligitur grauium peccatorum conscientia. Concedat etiam nobis Domini nostri pietas, actus iam dictæ dominæ nostræ Opportunæ, & virtutum eius magnificentiam scribendi facultatem, ad præsentium & futurorum vtilitatem: qui aperit os mutorum, & facit disertas infantium linguas: Quique temporibus Balaam ad loquendum, angelicis terroribus os aperuit tremefactæ asinæ, repleat paruitatem nostram eloquio miserationis suæ, & donet mihi indigno suo famulo aliquid dignè narrare in laudè dilectæ suæ, dominæ nostræ Opportunæ. Et si non pro meis meritis, tamen pro vtilitate diem festum B. Opportunæ celebrantium, distillet in nobis vel paruissimam sui roris guttam, qui temporibus Moyse de petra iussit exire largissimam aquam: ut sicut tunc populus sitiens satiabatur aquis illius petræ, ita & hæc plebs, quæ modò huc aduenit pro amore dominæ nostræ Opportunæ, gaudens recedat cum sua iucunditate, audita virtutum eius reuelatione. Nunc vobis dilectissimi filij, prout Dominus ministraverit, narraturi sumus, quanta diuina gratia in famula sua, virgine Opportuna, operari dignata est mirabilia. Sed vos non pigeat audire, quod in ea Dominus perficere voluit: quia dum ancillam suam glorificat, nos ad eius inuitat exempla: ut operum illius imitatores effecti, ei mereamur in cælestibus sociari, & vestigia virginis imitatio, atque præcepta Dominica obseruando, possimus cum illa cælestis regni perfrui gaudio. In paucis, quæ dicuntur, maiora intelligite: quia quibus pauca non sufficiunt, plura prodesse non possunt. Maiora enim de domina nostra Opportuna oportet credere, quam possit nostra locutio demonstrare.

VITÆ